TO THE READER

KINDLY use this book very carefully. If the book is disfigured or marked or written on while in your possession the book will have to be replaced by a new copy or paid for. In case the book be a volume of set of which single volumes are not available the price of the whole set will be realized

SRI PRATAP COLLEGE
SRINAGAR.

LIBRARY

Class No. 891.441

Book No. M91H

Acc. No. 16028

SRI PRATAP COLLEGE LIBRARY
SRINAGAR (Kashmir)

DATE LOANED

Class No. __________ *Book No.* __________

Acc. No. __________

This book may be kept for **14 days.** An over - due charge will be levied at the rate of **10 Paise** for each day the book is kept over - time.

SRI PRATAP COLLEGE LIBRARY
SRINAGAR (Kashmir)

DATE LOANED

Class No. ______________ *Book No.* ______________

Acc. No. ______________

This book may be kept for **14 days.** An over - due charge will be levied at the rate of **10 Paise** for each day the book is kept over - time.

بچھاپ غلام محمد نور محمد
جملہ حقوق محفوظ ہیں

ھو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
ھو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ

محمودہ یارس ینیہ مرن زان ژہ عیدا   من مات من العشق فقد مات شہیدا

16028

ہیہ مال ولی اللہ متو

بزبانِ کشمیری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب
مہاراج بزیر گنج بازار و مائیسمہ بازار امیراکدل سرینگر کشمیر

ہیبہ مال ولی اللہ متو کشمیری

بسم اللہ الرحمن الرحیم

ھو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
خدا یس مے مدا الحمد للہ
بجز حق کانہہ اکھا نیر ینہ ساروی
چھو نفس بار غالب طالب نان
ژہ دعویدار وچھ کم نیک و بد زلے
امام الانبیا سالار سانوی
شفیع المذنبین داد ن دوا سانو
پناہ سوی محمدؐ تی انن چھوی
درودہ برگرتھک مقبول باری
تھوکن یامت محبتؐ یارنی ژون
بدنیا گرکرک نعت محمدؐ
کھسن بر بام قدرت رائے تمسنز
محمدؐ مصطفےٰ محبوب اللہ
محمد مصطفےٰ دلدار سانوی
محمد مصطفےٰ داد ن مہ درمان
محمد مصطفےٰ آن وس مہ زاجی
پدر مادر تہ بائی یار واقرب
رٹن تم بازرے از شورش نار
امی سیتن بلی دیدار ودم ون
درود و نعت چانوی ردجا چھوم
محمد مصطفےٰ غمخوار سانوی

ھو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
خدا چھوم سے مدا الحمد للہ
ژہ آخر ذکر اللہ نیرہ ساروی
زن و فرزند واخوان دشمن جان
ژہ زور آوارہ آخر گور زبل جائے
محمد مصطفےٰ غمخوار سانوی
شفیع المذنبین حاجت روا سانو
فداتس یارنی ژون سینن چھوی
دل و جان بلہ ژہ لاگنک چاریاری
تمن نش بنا وہ نی کرتھ قانی بن
بیک ساعت ژہ نش واتی محمدؐ
تنے اندر کھنن چھی مای تمسنز
محمدؐ مصطفےٰ مطلوب اللہ
محمد مصطفےٰ سردار سانوی
محمد مصطفےٰ صیبن مہ ارمان
مہ بس چھوم سوی اندس معمول ماجی
بمعہ دنیا و دین بوزم ژہ یارب
گژہم ون یار سول اللہ مہ دیدار
ولی عاشق ژہ دورے یاد کرہ ہن
مہ راچھہ ایمانسی زہر نان چھوم
محمد مصطفےٰ سالار سانوی

مدد چانوی ہر ساعت مدد گار
بو چھس نفس کمینہ کرمت گرفتار
الٰہی بیض نعت شاہ لولاک
رسانی از کرم مد رتبہ پاک

فی نعت النبی علیہ الصلوٰۃ والسلام

شب و روزہ پرہ ما درود چانوی
سانوی یکھنت ونتہ می کرانوی
ریہ ستہ معشوقہ چھوک شوبہ وانوی

ہیبہ مال

سانوی یکھنا فندہ ہوی کرانو
سانوی نازل ژہ ری کا سیپانوی
لولاک نازل ژہ ری سبیلہ چہ نو
افلاک بس سبحہ چہ ہوی سرانو
ملکہ ترکی یکھنا فندہ ہوی سانوی
سانوی یکھنا فندہ دار سانو
فرشتہ چانہ سبہ ہو دتہ دار لو سانوی
سرشتہ چھو بس بار سعل چہ نوی
سرشتہ بس سبہ لولہ چھو ہوی سرانو
سانوی یکھنا فندہ ہوی
بلبہ ژہ دالنجہ ژہ دردو چانوی

گڑھہ تس راضی پیدہ کرہ پانوی — ساڻوی یکهنا ونده هوی کرانو
شیلنه خوته پرن چهوی هیبن چانوی — دین چانو دینن منتر رینه وانو
کونه کن موکه هادز ونه زله گرانوی — ساڻوی یکهنا ونده هوی کرانو
زار بوز یار رسول ظریفانوی — تعریف دمه دمه چهوی ونه وانو
نیای یله نگه تل کرزه پای میانوی — ساڻوی یکهنا ونده هوی کرانو

نعتِ شریف دویم

ازین سوز دازین صدق و صفامه — دیم دیدار ناگه مصطفٰے[ا] مه
پیم مه فرش جای عرش و افلاک — پیم پامت نظر بر شاهِ لولاک[ع]
کرس زاری شفیع المذنبینه[ع] — عمله هنز دفترس منزدان چهمنه
چهنن منز ماپی گومت و ان چهوس — بخشنده منده چهی چنده چهن چهوس
چهوسی مضطر نظر بر حال تراوم — برحمت دردو عالم موکلاوم
خلاصی یدوه میانی ناوهِ آسی — قبیله کرانه سان بخشم خلاصی
بمعه یاران و اخوان جمع خویشان — پریشان خاطران و سینه ریشان
سفارش میسکنم گوهر فشانی — تتهه تیته خوره درایس و نه وانی
شب معراج ای سر تاجنی تاج — توهی کن و عالم و آدم چهو محتاج
نظر محتاجنی کرتاجداره — سرس شوبی کرن گوهر نثاره
چهه جای گوهر و درزین ترنم — ترنم لازمی حوران و نن چهوم
بجز اهل دلان کینسه نه مانوی — ونن میانوی ظریفن و نه وانوی

ایضا در نعت شریف

حوره درایه ونه وان نگه هوی پاری — یاری امتس کاریزے
دون دن عالمن چهی سرداری — یاری امتس کاریزے
رنگه رنگه براق رود پار پاری — گونگه گتوره پان سارے
هنگه منگه گرژه نا خریداری — یاری امتس کاریزے
جبرئیل تمنا کرچربه داری — میکال رکاب دارے

اسرافیلن ته دین ابروداری
عزرائیلن ته علمبرداری
هلمر ورود وار دار داری
روز شمر ایلد بوند نخته شهر زاری
نخته سکاشو ان لوله باری
سونخته حسن جان لولو مولوی باری
نخته و تاج لعل بس ساری
وروزحن دروازه بند ناری
جنتن منور نهاو دنی پیاله برداری
رضوان مسجد اقصی انبیا ساری
[illegible] انتظار تاجداری
ره سوا شو به لکس بیه تاجداری
شاهی چانی نمه پایداری
تا لوم الدین جب در
لکهین چهان کیت تاره تاری
گنهگارن چهه امید داری
ظر [illegible] تنیا داوارے
حاصل چانه سیت بر خورداری

هیه مال
یاری امتس کاریزے

ایضاً نعتِ شریف

رھئی ین لذّتِ دیدار دلدار ۔ پریه ون دولتاہ چھی روبیت نار
خصوصاً خاص دیدار محمّدؐ ۔ خدا یار وحق یار محمّدؐ
مبارک مرحبا تس یس تسند شوق ۔ خدا عاشق تمس یس چھوی سو معشوق
خدا یا مه دتم شوق محمّدؐ ۔ خدا یا مه کرہ سم ردی محمّدؐ
تمس آمنت التھی الحق خدا چھوی ۔ گمنت نه از محمد یس جدا چھوی
تمس کیا غم یمیس احمد التھی آدِ ۔ تمس دون عالمن ہند آرزو در
یمیس چھوی تمسند دی صدق و صفا تس ۔ تمس چھوی سوی محمد مصطفےٰ الیس
تمس تس نشه وانت فیر کرہ چھوی ۔ بجز دیدار احمد سیر کرہ چھوی
شتو یم بیت جابه وِلت ونه وُن مه ۔ چه حوران نورع دیگر خوش گون مه
بجز اھل ولان کینسه مالنوی ۔ ونن بیانوی ظریفن ونه وانوی

ایضاً نعتِ شریف

موی چانو عنبر تر دی شوبه وانوی ۔ چانوی وُنه کرتمنّا درادُ
بوی چانو گلاب تھوی لوبه وانوی ۔ چانوی وُنه کرتمنّا دراُدُ
لٹه اکه گنه منزه دته درشانوی ۔ فته یس وا لنج سوکره ناوگراو
زہنه کته کاژه زونه یس لگه گرانوی ۔ شانه بڈ ذاتن بابه رتوزانوی
ملکوته فلکو برھے چاؤ ۔ جبرئیل بُراق بیرت آنوی
معراج کرہ نے گرشه کھالونوی ۔ گرد نعلین تاج عرشس تھاؤ
فرشته کنه کرمنت مشکه وتھرانوی ۔ نوره چھو حور وستو یه ونه وانوی
معراج کرہ نے حضرت دراؤ ۔ سمتو کرہ ہوس چاکر پالنوی
گوشن عرضاه کرہ صاحبه سانوی ۔ روشه وله از چھیے کو سمن کراؤ
روشن چاچھوی ونده ھوی گرانوی ۔ دو ررن گاکو س کیا چھوم لانوی
ژوره پاٹھ نوره مه رخسار هاؤ ۔ ھمو ره نار کو تاه ھمه لله وانوی

امیت سندوار دی ظریف آرزو
زار یمان یا رسول گرشه لزانوی
آرزو و اسوم اردی اوچھانوی
چانوی دته کرمنت سادراؤ

وجه تصنیف کتاب ہذا

پس از حمد جناب حق تعالےٰ
زبعد نعت صدر و بدر اعلیٰ
درود و رحمت حق بے شمار یس
دگر اصحاب و آل و چار یارس

ھیسه مال

ویان چھوی سوی یمیس سفینه ھشته نئو
کماری یا وردی چھوی عشقنوی باو
چھو عشقه سلیت سهه نت آسیرو بالا
چھو عشقه سلیت آسمن زره عالم
عشقنی جنّن و سیبهر و
چھو ان آسمان و زمیند ده بابو
زمین و دادوی ... سنده بابو
و هیه بیمی اسبه ... عشق عاشقانه
یه چاووی ... ئسه ...
چھنیاپامی زبان ... زان ابیانه

وچھوم دتو مُرت فصیح شاعر و داد
نگر کاشر کتھاہ اک ہیہ مالا
دِلن دِ پونم ونن سوی نہ گژہی جان
سنہ کرمش صدرالدین فارسی پاٹھ
پرژہانی گوس صدر الدّین مرحوم
نسب نمُسند وفائی زار جمندی
سو الحق عاشقِ حق خوب تقریر
تمِس تے آسو سنموت عشقنوی زر
غلام عشق شو کاندیشہ این است ای
جہان عشق است دیگر زرق ساز
کیم من خود کہ من استغفر اللہ
حدیث عشق میداند نظامی
بروح شان ہزاران رحمۃ اللہ
دِر اسرارِ حق پیوستہ باز است
یکان چھوی عاشقن ہند کارخانہ
خصوصاً کاشرن منز مرد نامی
مہِ کرنم تم سٹھاہ شُہہ بادہ دلشاد
مہِ وارہ شب تمس نش لگمتی چھیم
دہن بُرنم لبشہا انگبینہ
عزیز اللہ خاناہ مرد دانا
نکو میداتمس کیا گار مُرت چھوم
سو چھوم الحمد للہ بانبوی یار
چنین صاحب کمالات این زمانند
چھہ اس پھٹمژ نہ کھوئے کبر و منیّۃ

چہ از یوسف چہ مجنون و چہ فرہاد
چھہ ون باقی کر وشغلاہ خیالاہ
بکشمیری نخستین فارسی خوانا
چھہ کیتاہ عاشقِ حق ربہ سند ناکھ
بزرگاہ عالماہ اک کرمہ معلوم
حسب عالی زراہ نقشبندی
نبیرۂ مولوی ملک کشمیر
امی ناره چھہ دمرت مادہ تہ تر
ہمہ صاحبدلان را پیشہ این است
ہمہ بازی است الا عشقبازی
من و عشقِ سخن استغفر اللہ
صلای عاشقان شد کار جامی
تمن تے ون دپین یم فضل اللہ
بظاہر گرنہ کس آگاہ راز است
اگرچہ گو روانہ کار دانہ!
چھو کم کیاہ این زمان محمود گامی
سو آسوی کاشرن منز مرد استاد
بیاضاہ از کرم منجمس دژم تم
کنزی زانوم چھو تس ثانی لبینہ
چھو بیکھا صاحبا شیرین زباناہ
نکاتن تہندی کُن دار مرت چھوم
مہِ چھوم ہادی بو تمسند چھوس طلبگار
چو ما فیض خیالان بدگمانہ
چھہ کھیمت امد ھمن نہ منھمیہ

سزبہ چھوس نہ ... نادان سمینن
... شرم حسین
بزرگن ہند سمینن ... نہ کمالاہ
... عقل ... بالاہ
نہ علم ... وپر ...
دنیم و دعوی او دوفنا ...
دریغا فی التحقیق ...
دریغا نصل ... اوس ...
سرامی ... عمل ...
دریغا صرف ... ہمہ
سنوی حرف ... سنی ...
دریغا ... چھتھان ... جنسی ...
دریغا ہمن وان ...

ہیہ مال

دریغا راو درم روز جوانی
دریغا سور ساری زندگانی
دریغا راو سوران یاونی تا دو
مران انہ حاصل چھہ کیاہ ون اتھ او!
دریغا اوسوران یاونی تا دو
مران غافل چھہ حاصل کیاہ زندگی
دریغا غم تیشہ مہ نالہ تراون!
زدیدہ قطرہ چھون زالہ تراون
ونہ ون عاشقن داد دیم الہن چھیم
کمی دی بدردِ دل ون چھوم

بجز اہل دلان کینسہ نہ مانوی | ونن میانوی ظریفن وبہ وانوی

غزل در تحسّر و تلف عمر گوید

نشہ یار آسرت سپنوس انوئے
ثرھ تہ ثرھ گرثھ سانوی پرزنوئے
بحرِ عرفان چھوی حنہ خوتہ سنوئے
زیبہ [illegible] نیری تنوئے
ذکرہ ہندہ پوہ یُس ذکرہ منز سنوئے
ذرِّ عرفان آدہ ہیہ کھالنوئے
نخنُ اقرب گرثھ کنہ بوزنوئے
نتہ اَنہ لگہ یو وتہ گت چھنوئے
امر خدائے مہ زاہ نو مانوم !
بوہ سرہ آخر آسہ مرنوئے
ثرھ آسہ یادن گرثھ سورنوئے
عصیان پُرہ گوس سرتا دُم

ونوئے دمہ ہس گت گرہ چھوم
ونوئے دمہ ہس گت گرہ چھوم
زان ہو سپنی پان کر گُم !
ونوئے دمہ ہس گت گرہ چھوم
دریائے وحدتہ منز دیہ بم
ونوئے دمہ ہس گت گرہ چھوم
حبل الورید ثری زُمہ زُم
آدنہ لاگوم کارہ آگنوئے
بوی نوچھمنہ دمہ وی کورکنوئی
پیوس در غفلت تی زانوم
زار بوز یا رسولؐ ظریفنوئے
رحمت گذران گرثھ کرنوئے

دربیان طلب مرشدِ آگاہ دِل

دلیکیں وصل حق اصلا نبی نہ
بجز ذکرِ بجز فکر و بجز پیر
چھوہ بے پیرن کران گمراہ شیطان
چھو پیری ہادئی راہ محمدؐ
ژہ پیر کاملی چھوی گتہ منز گاہ
ژہ پیری پور ہاوی منزلِ دُور
ژہ تس پتہ روز یُس چھوی ربہ سند پیار
ژہ دِل اَٹ چیرہ تس یُس پیر رہبر
سو ہادی نور نزاوت سار منزہ

درین تا بار یا ور سپنی نہ
بجز زہد و ریاضت چھونیہ تدبیر
چھوبے زہد و ریاضت کانہہ دِاتان
کری پیری ژہ آگاہ محمدؐ
ژہ پیر کاملی چھوی حبل اللہ
چھو پیری نور بل نورِ علی نور
تمس منز باگ تہ ژی سُوی منز میا
ڈلوی یُس ڈل سوا زراہ پیغمبرؐ
سو رہبر چھوی ژہ سلطان شیخ حمزہؒ

ژہ پایائی سو نخشی وارہ پاکی
پین طالب ژہ چون داود خاکی
ژہ رہبر چھوی کنوی محبوب عالم
شہر راہ ہدی محبوب عالم

ہیہ مالی

مہ آمرت لول دا راہ کاک صاحبو
ژہ اندر کوہ ماران ذکر مخدوم
ژہ پریت امنتوی از عشق بدشوم
ژہ شونگرتِ زیر گلِ ارمان ارمان
ژہ ڈاف ادِت بوزندہ کاکہ صیبو
تُند ہیو سوز بوز ایا الٰھی
چھو سوز پیر سوز حق تعالیٰ
دَ ئی تعریف رہبر وَ نہ وانی
دَ نہ وُن عاشقن دا دوی لدُن چھوم
بجز اہلِ دلان کینسہ نہ مانوی

مہ گومرت ہول چانوی کالہ صاحبو
مہ فن مرت کاکہ صاحبو نفس بدشوم
ژہ گومرت کن گنوی گومرت سوپو
مہ سنگین جان وُ دل ارمان ارمان
بو پاین سر ژہ وندی کاکہ صیبو
بیتھوی ہیو دم مہ سوز ایا الٰھی!
دُعائی سوز بوزی حق تعالیٰ
ظریف رہبرم گرنہ کن دُ وانی
کجا مردی بدر دلِ دُون چھوم
دُنن میانوی ظریفن وَ نہ وانوی

غزل در تعریف مرشد

سیر بلہ میلی سیر سن اندرو
پیر گار سیر سن ژانی اندرو
کھسہ ونہ پورہ دِ نہ ڈلیشک جندرو
آسہ ون تابان آسمان اندرو
ژہل کرتہ معلوم پھیران جندرو
نر پرت دارہ بر روزت اندرو
فکرہ ہندہ یونہ سیت ذکر منہ بندرو
تو پرت لیہ دارہ تھادتن بندرو
حل کرتہ شب و روز شاہس اندرو
شو پرت منزر باگ منسی چھوی
ذکرہ ہندہ یونہ گنڈ فیبری بندرو
فان بلہ سپننگ فانس اندرو
فکرہ ہندہ یونہ سیت ذکر منہ بندرو

گندرو صورت بندری چھوی
گندرو صورت بندری چھوی
دَ نہ تلہ بیہ لو منہ کاس دی
گندرو صورت بندری چھوی
شو پرت منزر باگ منسی چھوی
گندرو صورت بندری چھوی
گل کرتہ نیران ہو گتہ چھوی
گندرو صورت بندری چھوی
تو پرت لیہ دارہ تھادتن تندرو
کو پرت پان روز پاس اندرو
کان ادہ نیری جان سوی چھوی
گندرو صورت بندری چھوی
گل کرتہ نیران ہو گتہ چھوی

[illegible]

ہیہ مال

عشقہ منقلہ ناروارہ پاکھ اندرو
زندہ لاگ زندہ پانہ کرتہ نفی
اثبات ڈلیشک وِ بیرن اندرو
دینا دوہ تارہ زانتن ہن ندرو
مزرع الآخرۃ فی لاری!!
ظریفہ گیاہ دوکی کھتہ بہ اندرو
ھمنی پیر ترا ومو کلی دیندرو
کی گرہ ذکر گھ کھاس اندرو
گندرو صورت بندری چھوی

در تعریف سخن

کتھاہ عشقن ونے ای مردِ عاشق — گرہھی معلوم سوز و دردِ عاشق

دزہ بُزہ عاشقن ہند تیہ کتھی منز — منزہ مردِ حقن ہند تیہ کتھی منز

کتھاہ کیاہ ہش کتھاہ یت ذوق تہ شوق — نیاز عاشقان و نازِ معشوق

سوہُس معشوق طالب سوی تہ زانی — ہمیس چھوی شوق غالب سوی تہ زانی

کتھی دل دکھ لی کر ہش یہ کت چھوی — ژہ پے نک بڈ فقیرن ہنز ژہ وتہ چھی

کتھی سیتین گنان سوئی خدارا — کتھی ہت انبیاء تہ اولیا آی

کتھی سیتین چھو عشقن سوز سینس — کتھی وت ہاوہ ون دنیا و دینس

یہ کت بُد عاشقن افسانہ آسئی — تمن کر معنے جانانہ آسی

یہ کت ثابت میان مثنوی چھئی — بیان مولوی معنوی چھی

کتھی منز سر چھ افسانہ و نانی — ستہاہ اسرار تم ژی کُن انانی

ژہ مو بہتان زان افسانہ اصلا — چھو الحق راست باطل چھو بنیہ دانہ

دپوس بو چھوی پز افسانہ خوانہ — پزروی افسانہ باطل چھو بنیہ دانہ

لکھمُت منز باگ تھومی کیاہ وہ گارک — تبرک چھوی ژہ پرمی کر مبارک

تبرک از جناب مولوی بوز — بیان مولوی معنوی بوز

ہدایت ید ژہ حضرت مثنوی چھی — انن تی گمرہن برہان قوی چھی

کلام حضرت مولوی رح

کو دکان افسانہ ہا لبس آورند — درج در افسانہ ہا لبس آورند

ہزل ہا گویند در افسانہ ہا — گنج میجویند در ویرانہ ہا

پس مگو جملہ خیال است و ضلال — بے حقیقت نیست در عالم خیال

تا نباشد راست کے باشد دروغ — این دروغ از راست میباید فروغ

تا نباشد راست کے باشد دروغ — این دروغ از راست میباید فروغ

تا نباشد گندم محبوب نوش — کے بود گندم نما و جو فروش

حکایت بر سبیل تمثیل

برزگے من نوشتہ یک ظلم ہم در کتاب
روانے کران حاضر جواب
مسافر نہ چھوی نہ دون زنن وین
وینہ گس دوم بس واد لدن !
قرار کت چھوی امت تھکمتوی چھوی
دوسی زن چھی امت کس کتھی چھوی
عشق مت اگس کھینمت واڑہ وارہ
مسافر گو مثنوی از خاک ان ودد
ہمیس اسمانہ زن بیچارہ ر بجلہ

ہیبہ مال

مسافر تنگ از یاد وطن آ ور جان زنن زنن راو
بیمار کس واوہ سیتین واد و فی !
مسافر از جدائی مت منز ہھی
بیمار کس نار کن کتھاہ کن گرتھکنا
کتھاہ ونتھ کتھاہ کتھن گرتھکن
شکستن لوز کتھاہ کتھن گرتھکن

حکایت بر سبیل تمثیل

دو عالم نی بباید گفت عمر نو دراز
باکورت باد الایام مرض ناتوان

شب سحر گفتن بناید لیک استیناس رٔ
دموٗ نصاف اسس بیمار ساری
چھ پردیسی گمت تراوت وطن آی
ہمور خصت کتھن دادِ و دٔ کھوٚ مار
خداوندا چھ درامت پننہ شہر
بلے رنجور وپر آئیم ھسَر یک
چو ما پرغم علیلے کس بناشد
کہِ مامیر یم جا زیر زمین است
زقصہ حصہ برالقصہ این است
چھ ہیہ مال فختہ مال ساری
یہ قصہ چھوی قرار قلب فخر ونِ
چھویت منز دو کتھ تہ دادوی شوق تہ ذوق
چھویت منز درد ہجران وصل دِلدار
گژھم اکھ بوی ہونا بروٚنٹھ کنے
یہ ہیہ مالہ ھند افسانہ ترس چھوٚم
بَرَبے درد راز عشق رادی
یہ کت چھی فختہ زن کمن داتھی روز
مہ دردِ عاشقان حالی کرٚن چھوی
بگلزار معانی بلبلا ہ پھیر
گداز عاشقان و عشقنوی نار
ژہ برونٹھ نیرن تہ بوزن حسن دلدار
ونوی کیا خوش یوان تم خوش نژادن
عزیزاللہ خان چھوی عشقہ کشتہ
غزل اُستادنی ہند چھی بقیمت

بہر رنجور مسافر رخصت آمد مدان
لسُن کیاہ ہیتھو گناہ بیمار ساری
کھمت نفس نہ مشر اوت وطن رادے
امام العالمس ساری لگو پار
خوش و خرم کرٚن تتہ نیک بہرہ
بدنیا عابر راھسیم ہریک
چو ما ابن السبیلے کس بناشد
خبر نہ از سفر اندر کمین است
نگر گر متر اخاطر حزین است
چھ ہیہ مال و جد و حال ساری
بہ قصہ دادلدن چھو چھو کس کی
نیاز عشق آسو م ناز معشوق
چھویت منز شادی ہم سوزش نار
گژھم اکھ پیوٚنا برونٹھ کنے
پیمنا یاد ناگیرای کُس چھوٚم
منز گوھر سوٚزسوٚن پرزہ نادی
سپن عاشق ز معشوقان سخن بوز
ژہ دِل از ماسِو احالی کرن چھوی
چھ ذکر عاشقان معشوق بر نیر
ونوی کیا خوش یوان تم خوش نژادن
گداز عاشقان و عشقنوی نار
عزیزاللہ خانن اوستادن
عزیزن سوز بوزانی گژھان سو
مہ ژھانڈن تہ ژہ بوزن چھوی غنیمت

غزل عزیز خان

ناگہ یمبہ سونہ سینہ والی
برونٹھ نیر ہا یمبہ زن نالی ما لدی
نیرن نہ دالہ چھ ہا یمبہ زاو بالی
نیرن نہ یمبہ رود ہا یمبہ لدی
بیٹھ و ژہ [illegible] ہا یمبہ زالی
تہ ہیہ جن ہا یمبہ لدی
چھی ونان ہا یمبہ زالی
برونٹھ نیر و جیھ ہا یمبہ [illegible]

ہیہ مال

یارہ پوشن منز چھ پچالہ لدی
بجامہ چھی چھت رنگے جامہ اوزالی
بنبورن لوزت برو قشی حالی
عنبر جامہ چھس نالہ لدی
ہمبرہ عشقہ نارہ عاشق زالی
دوٹھ چھک وڈنہ تہ نال چھک سالی
سندرن زلفن اسی لدی
گندر وجامہ پیر نال اوزالی
برونٹھ نیر ہا ہیہ مال لدی

ازلی لا الٰہی نیس مولہ تو لو [illegible]

تسی کیاہ کر دادہ مارس کراو [illegible]

[illegible]

ہیبہ مال

[illegible]

دربیان احوال ہیبہ مال [illegible]

ژرہ تھی سبز بولہ سے ڈالی
فتہ تھی میرہ پومبلہ گس کالی
صدرس منز باگ لعل مولالی
لعل ایلہ کھالک پک لال بالی
ئے دسے کرنس بالئے
عزیزہ دلچی جای کر خالی
کلہ پان وندہ سے چھم خوشحالی

کھٹہ تھی ہیبہ ناسولئے
برونٹھ نیرہ ہاہیبہ مالئے
ڈنگلو تمہ منزہ کھالئے
دے یلہ چاوس تم کلہ والی
پپے کتہ لبہ سے چھیم لاوبالی
ازہیبہ شاہ سانو سلئے
برونٹھ نیرہ ہاہیبہ مالئے

در ترغیب مرشد حقیقی

بہ سونرچ تار بوزت دزساتھاہ
اژکنا اندا ندہوپئے ہوانی
بہ بیدردن چھونہ مرد آدمی ناؤ
بیدردن آدمین دپ انسان
انکنا دردو سوز وجد وحالے
مبارک گیاد تس چھوی یس بہ بوزی
ولی باید چھو ہیبہ مال مردی
ہئی لارن ہیئ تس منہ بابا
سوکیا بوزی یمس نہ سوز زالی
تتھوی ون دردو دلبر ونہ وانی
غزل استادنی ہند چھی بقیمت

بہ عشقن نار بوزت دزتہ ساتھاہ
گرھکژی معنین ہند سے چانی
بہ بیدردن حکم خرچار پاآؤ
بہ بے دردن پان بوتر چھ حیوان
ونکنا تی یہ ونومت ہیبہ مالی
لبی معنی شاہ بیدار دزی
بوجد وحال قیل وقال فردے
ہئی زاگے ہیمنا ہیبہ مالا
دزن دادی و دانی ہیبہ مالی
عزیزاللہ نہی تیھوون روانی
مہ ژہندٹن تہ ژہ بوزن چھوی غنیمت

غزل عزیز خان

معشوق ارت ژلو ھم بالے
لاشکب داؤ چانو بیوم خوردسالے
وولان شمع زن پان گونہ گالے
عاشق پاپنور پان گونہ زالے

تعشوق چھوم ہیبہ مالے چانو
تعشوق گوم ہیبہ مالے چانو
دزان دادہ چانہ بکھا سانو
تعشوق گوم ہیبہ مالے چانو

دنے بو نکتہ عشقن روز باہوش
گژھی اندوہ دنیا و دین فراموش

چھو ہیہ مالہ ہند مالن بکشمیر
تھند مالو چھوی بلہ پورک بلا دیر

سو آسو اک راجنی منز کوٹہ رابا
لدت رنب آرہ سی پٹ آسو جایا

کوٹہ رائی آسو تیکن گامہ گامہ
لکھمت ثابت چھو اندر ریشنامہ

گڈاہ اک تیلیرٕ اک دُر کوٹ
گڈاہ دربار وہ کوٹاہ ہیچنکوٹ

جناب شاہ نور الدّین علمدار
کران چھوی ات کتھہ زنگو نہ اظہار

بلہ منہ کشتوارہ جد زلت آؤ
سو راجہ خمنس ریش تیلیسرٕ آو

گرہک تھد ساری راجن جدی میاؤ
سپین ولگاش تس راجس بٹن ولو

کلام حضرت شیخ العالم رحمۃ اللہ علیہ

یت خن لون نہپ دشاوس آسو
بوتہ اک نپ خمنی والو

خمنی والو تیلیرٕ آسو
بٹن والو ولہ گاش جد میاؤ

بقیۂ داستان

بنام شیخ ہیہ مال میٹھی
ونوی جد نامہ توی تال زبیٹھی

چھ شاہی ن سا شیخ العالمس لوز
کران کری عمرٕ آسو باد رد باسوز

جناب شیخ چھوی سانوی منیبا
منیبا کتھو مددگار اجیبا

خوش یون پوشہ باغاہ سر جد چرار
مدنیک ین گرہن آمد شد چرار

خدایا اس فدا چرارس چھ ساری
لکان سردار دربارس چھ ساری

تتی کن چھوم منہ ایوان بوی کعبہ
تتی کن شوبہ جسنت وجوی کعبہ

تتی کن شیخ بکو بیوٹھوی رٹت بالا
کنن کرد وارہ پاٹھن چھی ونن لال

در بیان زاد و یوم ہیہ مال قصہ تکیہ دار

سو پرسو من چھو اکسی پرگنس ناو
سوتر گہ اندرہ نیر ورگہ زن راؤ

تتی کن خوش یون اک جنگلاہ چھوی
سو کل جنگل زجنت نن گلاہ چھوی

تتی کن چھوی ڈلت اک ناگہ راداہ
دوان آب حیات سن چھو ناداہ

فقیراہ تکیہ دت ات جنگلس آسو
گرگ گومت ملالہ تس لسس دس آسو

[illegible]

ہیہ مال

[illegible]

بزن سیٹھ پامت پیہ نامت موزنس گہلن پن
بزرکس شھمار دونس نیر نہی تھل ! مل
زہیبت وارہ پرن کرنہ پہوت اسوزل مل
یقین مر دِس کرم از مار مارہ
سہ پیچھارہ اندر کین وارہ کارہ
ہمیس گومت گمان شھمار بو چھن چھن
سنز اسوس لمہ ہوی از مزہ او چھن
ہمیس پیومت بترکِس حسرت و داغ
ہمیس گومت اندر کین دوس باغ

ہیبہ مال

بہ ژونکہ نباہ ویچھن مہ مکہ بہین
ژ ویناوِ درہم زِ جنابِ مولوین
ونن کیاہ پر ینہ فضلِ جن و علامی
ہیہ سان شنوی محی مسعود
شھمان بن نہ ز احسان امیخین بود
ز الطاف و ز احسان وارہ بربن
نہ بیبن مرد و چھان لطف خداوند
زبان اندرہ سنوی اندروی گرحت
دیان مرد و جان و دل فداوان گرژی

مقام اولیا چھوی آب جاری
چھو ناگاہ اندرہ نیران شھماراہ
وَنے کیاہ مارِ جنت سن تنسند خد
صفت یُت سارٕس کیاہ مار منداہ
خوش یون مہ جبیناہ نازنیناہ
چھو پھیران گرد چشمہ ہیرٕ پو نہ خوش
خبر کنھ نہ فقیرس آسو دلگیر
چھواوُن تس فقیرس سو خوش نور
کلِس تل زمتری چھس شاند بستاہ
ہتھن مشکاہ ہمس استادہ رودی
ہوی آشنائی پرزنن سُوی
مہ بلپاتال بازو جادو گرھم
ہنغم درعالم و آدم چھو کانھہ
چھو الفصہ فقیر درت شاند بستہ
دماہ اکھ مای لاگت آسو شھمار
پرن تس ڈیشتھی استغفر اللہ
پلیس راپاہ گُرن گلوبستہ بستے
زنیش مار آن بد کیش مارن
زنے بدکار بہتر گشتہ از مار
تیہس شھمار گنجس رباری
تیھوی گژھ ہو مہ جبیناہ اکھ شفیقاہ
زلن مہ سارہ محشر اثرہ کو نجہ
پکانی بستہ ہرت گو تیز چون باد
ولی کینژاہ مہ انوے حی وے حی

کولن نہ ناگہ رادن خوش چھے ساری
چھو ناجاہ دِت یونی از ہمان راہ
زمرد دیدہ دندان از زبرجد
جمال دِلر پُراپٹ تالہ گنداہ
گژھان تس کُن وچھانی چشمہ بینا
معنبر ھم مصور ھم منقش
نبر کُن آو نیرت مار چون تیر
فقیرس مثل چشمہ شیر خور نیور
چھو لازم چھوس لڈن کانھہ چیز دستاہ
استھ تنس زیان تش و نتہ سوی
دِپن خاطر شکستہ میانو چھوسوی
فقیر وحال ڈیشت تی مشرہ تھسم
گداوشتہ خوش فخرم چھو کانھہ
وتھوی گلوگراو تن ہنز استہ استہ
گیس گراپاہ نہ گوز خواب بیدار
بچھم ما چھوم نجات لاحول ولا اللہ
ہمن بجانہ دُمن دارت شکستے
چھہ نا دالس مہ دشمن یار دباران
بیابان خاک و آغشتہ خونخوار
رہائی دہ ز رنج از حکم باری
طبیب بعض بنیا اکھ فقیر قاہ
کتو لبمک گتو شھمار گنجہ
گرہ وانت دُن گرہ واجنے ناد
ژہ فیرت بکھنہ نیرت بوزلی ھی

مہ وحشت آسو چانوی چھوک ژہ قاتل
مہ آسو مول ہو جی تیتہ لادان
مہ کر زانوم ژہ چھوک یار مہربان
مہ کر زانوم ژہ مادر تہ پدر میانو
ییم نا بابہ ڈیشم تاجداری
بو آسس گاچھم بہین گمان
کجا ای طالب عاشق کجائی
کتو چھوک طالبو ہا چھوک کتو ہو
بنن دشمن ژہ پانس چھوک ژہ پانہ
چھوکر شیان دارہ تہ بر سرِ خداوند
دوانی جلوہ بستے اندرہ دراو
گمت شہزادسی اک شاہزادہ
گمت شہمارسی اک شاہزادہ
گران زن آفتاب آسو تہ نبہ
دوان شعلہ پر زلون آفتاباہ
رخش گل زلفِ سنبل کارہ ہلوجان
پراز گوہر ہیرہ لو بہ رخت تس نال
کرن گس ڈیشہ ونوی اک تبسم
اسانی پی دست تس دندنی در
معنبر گنڈھ تہ سین مشکہ ستیی
بجس شہزادہ ڈیشت اڈ جہ شر اکاہ
دلو گر والہ گر والیو ولو یور!
دلو گر والہ اتھن کیاہ یہ بستاہ
دلو گر والہ وچھ شہزادہ ہو دراو

مہ کر زانوم ژہ تیھو سلطان عادل
گران گمراہ مہ آسم و نہ زادان
جفا مہ ژی وفادار گول جان
انکو بد باوہ ہسی زن وندھی گرانو
ییمینا ماج ڈیشم شہر یاری
یتوی بس ساکن سلک لگ یہ زانن
کجا ای طالب صادق کجائی
وتھی نا پردہ ہا درہ متیو ہو
ٹھری پاس ژہ چھوک ٹھر چھو بنہ دانہ
یہ ڈیشان اندرہ الطافِ خداوند
جوناہ زن سو صورت بند ژ دراو
چوماہ نو خسو فش دور بادا
چوماہ نو خسو فش دور بادا
ڈکہ تمُنداکی کیاہ ونتہ کر پہ
نتہ از گلشن جان زن گلاباہ
اچھر وال آس زن زہر کان
ونے کیا شعلہ دیوان چھس کنہ وال
برن تس سینہ اندر عشق شد گم
اکی خندہ فقیرس خانہ کو پُر
رٹن گرواجنے دِل عشقہ ستیتی
زجس بییاک نیرت بڈہ باکہاہ
بخندہ زہو دمو ون مفلسی سُور
مُو کُل زچیز چھوس منز باگ دستاہ
بہ الحق دولت حق دادہ ہو دراو

ولو گر والہ بیبہ اسی بخت حاکہ
مہ گنعان ان ہنت وتھم سن رہبرن
ولو گر والہ ہی زلو سو درارہ
اتھو وتھم سستہ تیھو ارزہ ہو بن اعلی
ویان چھو ہسی وارہ ہربہ بھنی نہ
سنہا وہ سند شسو چھی اتھہ دارِ لوبی
بہ سرتنہ بو زت ہن سن سنن ارو
تنھوی خنسہ دہ ہین خرہ ہیچ
بخت سہ دوبے تیو باہ اس و
سنو خاندانس ابا اوند سہ

ہیبہ مال

زنانہ اندرین سر بخبر کس
دوان الو ژنانی دارہ برسن و
بیبار کے شوہر من سر ورا من
مبارک صد مبارک بخبر و رمن
چھولایان شہر س ناوہ سہ ولیوں
دلو موکر س گرہ ہسی کر ون
زنو تیشن لعل این نیہ خانہ شر بر
زلعل از لشن افکند صد در
سکرن ماگرشہ بیسی در صدف جای
دو کن بازن چھ لاز بیم کس دنی

فقیرس شک نہ دل زین و صدا ژلو
دپان پانے چھو پاس خندہ کم کرُ
کرُن بستہ کمر اللہ پرُن تم!
اژانی وچھونہ رخشان آفتا باہ
سراپا صورت وبود چون حورُ
گمت از خندہ در خانہ سودُر باشس
سلاماہ پورہ کرنس آفتا بو
فقیرن نالہ رٹو جانِ عزیزم
دپُن تُس دِ دتہ مردس دپو نہ بابہ
زنانے کھورِ تمس گیہ منگرہ پیدا
بتھوی لد کھم خدایا پادشاہی
بتھوی لد کھم خدایا رازہ ہونزاہ
کہ از فکرِ دو عالم مو کلاوم
خوش و خرم نشستہ شادمانہ
چھ لازم برگ و سازس شادیرگی
لژ ہیج ہت وتھ دوشی تم باژپانہ
دوشی تس مول موجی لاگتھی بیٹھ
ہتوکُ منز اک بیپاری اک پاری
ڈکنا اک کتھاہ دالدرہ سانے
دلوت پانے مہ لاگیو مول موجی
چھونے برہم دِ دہ پاس گہر برم و د
دو اسانوی چھو باو کنا پنن ناو
کتو چھوکُ تہ ایوان چھوک کور کنے
چھ کم کم تم چھ گیاہ تم نندباکے

ازین لطاف و اسرار خدا فلو
یہ نے زندہ چھ آلو کم دتن در
قوی دل پس پرُن سپن بر موژن تم
درخشان روی موش ماہ تاباہ
بدن تس نور بتھو نور علیٰ نور
بوانی گفتگوی درخانہ پراگاش
علیکم تورہ کرٹنس میانہ بابوا
زنانے پای رٹنس من کنیزم
مہ توہ فرزند زانو توہ مہ کعبہ
فقیرس مہرہ در کیہ ہویدا
دویم شاہی سومہ از یک نگاہی
عظیم القدر پایانیک جاباہ
بند کر خاک تیرس زر مہ پادم
بفرصت ہتو گھ کرُن شادیانہ
ڈوان گی تختہ زن تم گاش گی
ننے زن شادمر گی ہند نشانہ
دواچھی ہنہ ہنہ تنہ تس میٹھ
کران چھس پرستشاہ با عجز و زاری
انکنا در تکلم ہمسر بانے
زہ اس عاشق چھ عشقن وسن تاگاچی
بیدار وئی دوائی در دو غم دو
ہنن شہرہ ہنن جاپاہ اسہ ہاؤ
چھوژ ہنڈان یور گنڈت نارتنے
ہمن دو چھوکُ زہ والتان بہ جائے

چھم ازتھم من چھوک غصہ کاسن
چھم ہتم من چھوک سبت آسکتا
چھم از عشق ذٔنیر سوز
چھم دچھن ردیت شب وروز
چھم زہ کریشان سویسو چھی
چھم ہتمن درایت نو تھم
چھم خاص گی از نو تھم
چھم ہتمن برماری چھانی
چھم ہتمن نِرزچای پاتی!

ہیہ مال

برتفار جاپنہ لوزان
چھ شمر چھ پتمن چھو زنت
چھ شمر ہتمن ہا ہس
چھ شمر ہتمن ہا شنشاہ
چھ شمر پتمن چھو زانی
چھ شمر ہتمن ہا وزانی!
چھ شمر ہا ہمہ ہاو وازوس
وپان لوی چھ چھنی ہیبانی
چھ پتمن جای شمن ہتمن
چھ زنی نکنسہ ہمہ ہاتن
ہیبن عاشق الا بیباہ ہماتن

سوکھ منزہ دوکھ ہُمت چھوک میانہ مائے
ژٹان وُت ہر زمانن مہ کُن خریدار
دوان چھیم سجدہ عاشق جابجا مہ
لگان چھوم سجدٕ وقتن سر برس تل
کھورن تل کنِہ کران پانژہ نمازہ
چھ درشن جایہ ہندیم پی ہواتی
یمس غفلت پیی تس یار راوی
دپانی چھوک کرم راتس ہس دوس کار
یمس چھی یم صفت سو چھوی شہنشاہ
تمِس آغس مہ ہیواک پرزناو
مہ بڈ بو گاہ دتُن روزم ژہ ارزن
بو آدم چھس نہ مہ ذات پری چھم
گہی فیرن مہ گہ سیر آسمانکُ
سمان شہرہ چھواکِ دیون جنن ہند
درازی تہ کہجرنت شہرسی دُور
دوہس شہر سمانس شادیانہ
پری ہار ادران شہرات خرگاہ
چھو تلپاتال محلہ خان میانوے
حفا چھوم خانکوی اُمت مہ درس پیش
دلوم گر تفرقن موجب خُدایا
چھ گر واجن نہ مانان میان شاہی
فقیرس ژاو زیں گفتار شہ جان
کریم اے رحیما چھوس بو پاری
تھوم مہمس رضا الحمد للہ

بو ہر شائے نہ آسان کونہِ جائے
رکھاہ کنہ چھکنہ چھوک بلکہ نوی یار
یوان تم وجدہ سیتن زیر پا مہ
یوان کینژن چھو سر میانن کھورن تل
برس تل پانژوی کنِہ تازہ تازہ
تمِن نندر نہ اڈراتن یواتی
سو اعمیٰ نور کتہ مہ پرزناوی
مہ مال و لعل و تختہ چھو منہ درکار
تہنزی ونہ بک چھی راست سُی راہ
بظاہر درام ناگی ارزناہ ناو
توئے مادرام ناو مہ ناگ ارزُن
مہ در ہر صورتے جلوہ گری چھیم
متوکّل شاہ چھوس شہر سمانکُ
وچھن سوی کار چشم روشنن ہند
بو دمابین این کشمیر و لاہور
شیانہ چھوس گرہن بو سوئی خانہ
پزوی بوزو بو پرین ہند شہنشاہ
کرک حالی نشانہ چھوی یہ میانوی
ژلت چھوس آمتوی از خانہ خویش
دے دب شاہیہ لاگے گدایا
سمان چھمنہ سلنج بادشاہی
مرشد خالقن لدنم تیوی جان
ژہ نِش حیران گدا و شاہ ساری
بو راضی برضا الحمد للہ

[illegible] نصیحت [illegible]
ونیو ہمت [illegible]
بو حیران [illegible]
[illegible]
بیس [illegible]

ہیہ مال

[illegible]

خداوند میہ یتھو ار مان کام
مس نور بصر کس غم مہ کلم
ژہ بولہ ون چھوکہ دون وارہ
غمہ زن کس دورای عجو ار شقن
ژہ بولہ ون پچھ طی عاشقن حقن
چھولہ ون تس مردان
دعا نس وہ لدنی مہ
دٔیے دل زی گگس گژھ گالاہ
دٔلی بدبس مالی اشنا تی
دٔی نا جلوہ تمسی چھی بقائی

ہیبہ مال

دعا کس تس ستہ تھم نصر ودور
ژہ از عرفان اندر خانہ جعد
بوچاپی سبت اندر ہنی پیا
ژہ بیچاپی ومضطران چھوی غنیمت
دعا سی ہند وی کاہ ناہہ غنیمت
بنہ ناوارن ژہ ناسہ زندہ
دعا کس نہ تحقن منزہی
سیبن وارن عاشقن نامدار ی
وسیبن بنی عشقی بیت بخشیر

اکِس آشن چھہ آسِت منڈٕ چھاوُن
اکھا زینت گرس زنانن تہٕ کھنڈہ ہار
بیس نعمتہ چھہ ڈولان رنگہ رنگہ
اکِس بدواکہٕ ہانڈان خاوندس مرگ
اکِس زینت رٹن تس چھوی کھرانی
تمِس چھوی برزبان آشن شب و روز
مہ ماسردار یہ ستین چھو واراہ
ونن سی خاوندس بادر دونالہ
قضائی کلک بلہ تم کرُنہ جاری
لکھون لیس یئی تمس تی چھوی دمادم
اکِس آشن چھہ آسان اہل بونی
اکِس آشن گگرزن چھی دغادار
اکِس آشن چھہ گرِ بہ روز خاموش
اکِس آشن چھہ ودِ ودِ گدِ گرانی
اکِس آشن تولرزن ٹوپہ لایان
رضینا چھوم ازین تفسیر مطلب
اکِس لاگت نہٕ خدمتگار زن چھوی
اکِس وِردِ زبان چھوی ذکر اللہ
ژہ بوز القصہ آشن لیس یئی جان
بمس آشن یئی مکار و بدکار
بہر حال تم فقیرن رٹو تلیٰ
بہت منز باگہ ونن باژن چھو طوطہ
دودست دل تولنہ و تونس فقیرن
ژہ مرغوبی نگاہ پیر بو ہیسنی

بیس آشن نہٕ آسِت پان فِندان
رسا چھوک نگمتوی باہم وفادار
سہ آمژ نعمتہٕ ستین چھہ تنگہ
بیس ناستِ بخندہ زن سہ گلبرگ
ونن رانس ہس دوس چھوکنہ مرانی
ونن سوی بدعای بدمس بوز
مرم گرُمہ کرم خرچ بہ داراہ
مہ دِم مُہرٕ بووالی مٔے مسلہ دالہ
قضا می خود لگھن تقدیر ساری
اکِس شادی بیس ہر دم تھو غم
بیس عوٗعوٗ گران برتل چھہ ہونی
فلہ فلہ نت گرس خالی سہ بازار
گرس مو مو تہ کارس چھس فراموش
سہ تس بیمار لاگت چھی پھرانی
نہر می مطلب خود ساز وایان
شکر لب بوسہ گرہس بو سہ برلب
بیس لاگت نہٕ دشمن خوار زن چھی
بیس ذکر زبان چھوی واہ تہ آہ
تمس فرحت مہ چھم زن جنتک خوان
بدنیازن تمس دوزخ چھو پرنار
بنیو گیتین آرس دون نو یہ اصلاح
کتھی بٹ کتھ چھہ شیرین قندٕ خوتہ
فقیرن دلخزینن گوشہ گیرن
امیرن جانو عشقن تیر یلیے

وہ مطلب کیاہ چھو چانوای زُسک انجم
دیوم رخصت مہ وَن سیر اہ کرن چھوم
پر زھان چھُس ہر دو دیگرای شاہ
زہ مال و لعل خو تہ گوگ ون تُو ٹھ
یمس ناٹھس زہ ٹوٹھیو ک کیا تمس غم
چھو تس سا روی زہ ہیو یس یار آسی
زہ یس راوک تمس ہیوٚ کا نھنہ مسکین
مہ ژل ون از نشہ وانت مہ ژل ون
مہ ژل تراوت کرت نو آشنائی
مہ ژل تراوت ون اس دُور زر و ما
مہ ژل تراوت اسہ وَن نا گرایہ
دیان چھک تورہ چھوٚ توہ سند ساد
بو حاضر چھوس بسوئی دوستداران
بو تمسند تا ابد چھوس رُس چھو میانوی
سپین تم ہر دو از گفتار او شاد
چھو لاران گہ نسکارن گاہ سیرن
چھو راوان از نظر گاہی نہ تس نیب
فقیرس گو بنا گاہ پور پیدا
دوشی تم جامہ عشقن دام چٹ گے
بجنگل گور نگہ ریون روانی
چھو روسا ہنت یوانی دو یمہ دوہہ
گرٚ ہان چھک نیر تھی جلوہ دوانی
لجس وَت ترمیہ دُوہہ دور جنگل
کنوی کانزاہ نہ تس ہمراہ و دلخواہ

دپونک تم تھاہ اک مہ و چھین چھوم
امیرن تہ وزیرن سمکھنوی چھوم
یوان آسک وان ون درشناہ زاہ
بو این دار بید اپدار تو کوٹھ
تمس غمہا یمس زی ہیو نہ ہمدم
تمس کیا زی سوٚ در کار آسی
نہ تس عقبیٰ نہ تس دنیا نہ تس دین
غر یبن دل مہہت شل ہت مہ ژل ون
مہ ژل مشراوتھی بد چھی جدائی
یقین یامرت ژلک تامرت مروما
چھہ بڈ بڈ باگ یوان چانہ مایہ
چھو عیب ما خلاف صدق وعدہ
بو ناضر چھوس بروئی دوستداران
گبور گنز روہ میت شایہ چھو آلوی
بیہ دِد با بو دپان تم گاشر وناد
چھو ماران گہ شغالن گاہ شیرن
چھو گاہی اتھ یوان گہ گرٚ ہان عنیب
اچھن دون آتشنی تس نور پیدا
بچھاہ گو یار نھاہ گو یازہ رت گی
شکارہ ہت چھو تکییس گُن یوانی
ژہو ہا ماران وہس شان و شکو ہہ
زیک راھسی بدیگر رہ یوانی
ژلان لاران چھو یوان ہز تس ژل
بو حدت خو کرت چھُوس غیرت ماہ

خرابان لو ئیمت اسو چھ
پکان او بہ وینہ باغس اندر
سو باغ کیاہ نب ونی نصور جنت
چمک زن لازاب رحمت
سو منز حوض کوثر
سیاہ تتہ سو بوہ
سو بیتھن گل
تن عاشقان سنبل
دیکیان و
سمبل گلشن بوعلی حنیف
گلاب از کیاہ

ہیہ بال

تن شمع حقیقت زیادٔ تعریف
گرٔ تن منز با چون نظر جنت
یا نس تبسس لچھہ منز قیمت
سہ زونہ ڈب شبن کیاہ شعلۂ نور
نتہ زینت تموک نی جنج چھور
نوان اسوو نشہ ونن عقل تہ موش
بنن خاموش ونشت تہ فراموش
کنوی دروازٔ باغس تحجلی خانی
لندہ ربا رہ جی تن منز پکانی

سرِ دروازہ زوتان نوونہ ڈب گیاہ ۔ چھ وارہ شور ماران آرہ لب گیاہ

وچھن آفتابہ سعی کُن وہ درے بود ۔ ڈبے ٹھکن لبن مہ پیکرے بود

بوقتِ شام وارد شد بناگاہ ۔ بباغِ رشک مینوآن شہنشاہ

خرامان ناز گیاہ سوی جلو دیوان ۔ کران گردش چھو باغس ترٗ ہالہ نیوان

نگاہِ ناز ہر کُن کر نہ پامت ۔ وچھن سرو اوکرت برپا قیامت

ینبرزال وچھت ینبرن دل دین ۔ سو سنبل موی ڈیشت گو سو غمگین

چو دید آن دانہ خال زلف چھن دام ۔ بشد مرغ دلش در دام ناکام

چو دید آن جادوئیس رو تیر فولاد ۔ وستِ پیو برزمین از دست صیاد

ز سرتا پا پرُ از ناز و ادا آس ۔ سہ پرُ ناز و ادا سرتا بپا آس

چنین نکتہ کجا باور بکس شد ۔ پری با آدمی بس جان باز شد

چنین نکتہ کجا باور بکس شد ۔ پری با آدمی جانباز بس شد

سہ مہ پیکر ورے گیاہ تس چھما لا ۔ کمالاس چھماس ہیبہ مالا

وچھن تس ناگراس باغ در باغ ۔ بچھین شہمار دو شون داغ بر داغ

بمد ہوشی وچھن تم اکس کُن ۔ سہ طاؤس پٹ پیہ اندر باغ کُن زن

چھ تنہا ہردوکانہہ چھو کنہ وچھانی ۔ ژہو ہاران اکس تم پچھانی

سپن خستہ بہ تیر دستہ منزی ۔ لچی ژرزن زجی نہ منیرہ تری

سو ہیرنہ ہیوتوان در باغ ژالہ ۔ دِدون دِل نالہ رٹنس زلف وخالہ

مہ لاچھم زخم کاری مارِ منزی ۔ بوہے عاشق چھو سی ہا مار منزی

بھرم زلفکی زنجیر چیانی ۔ ترم مہ تیر مژگان تیر چیانی

بگو تو کیستی وکیستی ہا ان ۔ کہ غارت کردہ زلفت خاطر وجان

بگو تو کیستی و نام تہ چیست ۔ درین بستان نشستہ کام تو چیست

مہ دوریوت آرام ژورہ ژورے ۔ بہ نارِ عشق سوزان پیوم مورے

سد یومت تیرِ عشقن ہیبہ مالے ۔ گمت زنجیرِ عشقن ہیبہ مالے

چو دید آن زلف ہچو مارِ پیچان ۔ بداد از دست ہم دین و دل و جان

زبیر اد و تو صد بیداد بیداد ۔ روان تس دل دوان فریاد و فریاد
نوان چھک ڈالہ میلہ نیبار منڈے ۔ نوان چھم تر دل و لو ہمکنڈے
نظر چانی پھرم اکی در شناہ ہاو ۔ پیمود نہ اکی ژی ناو اہ پنن یاو
مہ چانو درشن پھرم اکی در شناہ دیو ۔ ونہ واہت و نہ ہر تو ونا دیو
یدو ترس اکی ٹشارہ وچھنم ۔ سکر گفتارہ طوط ہارہ وچھنم

ہیبہ مال

ونش بوتن ندرہ نارہ نند بانیو ۔ مجبس زالہ سنبل بارند سیبانیو
عشقن شیرس الایت سیتھ دو نیم ۔ مہ جھیس بابتن پیشکس دو اتیم
ووہ زندہ تس عاشق عشق لیلی ۔ سو عاشق پیتن در عشق صادق
بہ غدار و دریہ بینن در رو وصل ۔ سو مجنون کو وچھتن ژان زچنہ امید
بہ لیلا از عشق مجنون قیس تیشہ پیو ۔ سو فرہاد و دیہ عاشق تیشہ شیرین
بانکلاص ود دل و بجان

زلیخا زن بنیم سینه صد چاک
سراہ تت جایہ لاشک بڈ سراہ چھوی
چھو تیھو تشنہ لب آسن طالب آب
چھو تیھو گلزار سی پٹ بلبل مست
چھو تیھو پروانہ خوش بر شمع جانسوز
ازین اظہار ہائے لاابالی
بیا در حضرت درگاہ والا
بدل چھوک تیھو زہ پوری تتھو زہ ادرے
چھہ یم عاشق تمن معشوق بازی
بجان کریوز پور تورہ چھوی پور
مہ دل پانس کنوی غم یا الٰہی

زدرد و سوز عشق آخر سپن کس
سپن عاشق نتہ زہر سر سراہ چھوی
تتھوی تشنس چھو طالب آب بتیاب
تتھوی چھوی گل تہ عاشق رفتہ از دست
تتھوی چھوی شمع آسان آتشنہ برلب
زہ رٹ رمزہ زعشق لایزالی
چھو عاشق عاشقس پٹ حقتعالیٰ
چھہ حاصل بیدلن کرٹ ہول درے
بشوق یار نیران نتہ واری
گوہ چھوی ات کنھے نور علیٰ نور
مہ سوز و درد خود دم یا الٰہی

درآمدن ناگیرای در باغ ہیبہ مال و کیفیت آن

سو ناگیرای الغیبہ انت آو
سہ ہیبہ مال و نیسے آسہ لوچی
سہ ہیبہ مال لوچی ونیسہ آسی
نہ تس ہش خوش یون نہ دل نون کانہ
بڈ ہمیر بلہ پوری بڈ متس ناو
چھو تراوان نیرہ و نوی واوزن لو
تمس دل تو تہ گومت مندن شام
تمس خاطر پریشان مثل بلبل
تمس نہ اک ذراہ دل رام با آرام
تمس خاطر بفریاد و فغان آسو
سو پٹ تکیہ بلبن منز سنگ در دل
نہ عالم نس نہ عشقن لوٹ معلوم

نگوس داغاہ و چھانی باغہ بردرو
پریہ ون کو تراہ کر کینسہ آسی
پریہ ون کو تراہ کر کینسہ آسی
نہ تس ہش کینسہ راحیس راجہ رن کانہ
بلا ویر راجہ مارس نمسندس ناو
گڈت گل ہیبہ مالے تکیہ بل گو
یمس جان واتو مت برلب نہ آرام
یمس چون لالہ پیومت داغ بردل
یمس خاطر دپان آسو مرغ جان دام
یمس اندوہ جان و درد دل آسو
سہ مبہوت آسہ گیمز زالہ زن گل
مگر تس مالہ ہنز اک کوٹ معلوم

سوکھ شنزہ وختہ نثرہ لبموزان کمالا
عیش و راحتہ ہیں مبن بن مالا
میان عشقنوی آتش اسر اسر کیاہ
وچھان انتہ داو و درا سی
چھس ودبہ نہ بابکل پثاندہ اسی
مولان تہ تقدیرہ ون خواندہ اسی
سمجھوان تہ بخیتہ زان ونختہ رانی
بجھان ان خطہ سی خطہ ہیں مال
بوان تس انطہ تمن اروی ہیبہ مال
تقفن تس کیاہ اری اردوی ہیبہ مال
لوان باو دل نیبہ لوی ہیبہ مال

ہیبہ مال

سراپا صورت او بود چون انور
رخ او بر نقش نور علی النور
پری رو یاسمن لب یا صنوبر
یم سنبل گھرخ نقش زلف لوی ور
یم گلان تہ یمہ تاران سہ برمہ
نظر تس نرمہ چشمن کن زہ گرمہ
پشان عاشق سو مستند ساز و غشت
مشتان مستند سو ساروی ناز و غشت
قیامت زن سو قامت سرو گل رو
برم ہ غمزہ مستند زن بہل رو

بوم رٕس فیضیادہ دوبارہ مرسے تو
ولو صیاد بروبنہ مرسے دوٗرر زٕر تو
بوم رٕس صیاد دوبارہ مرسے تو!
ولو بروبنہ مرسے دوٗرر زٕرسے تو
ولو دلدارہ دِم دیدار یکبار ے!
چھوٗسی کشتہ یچھون اغیشتہ پٕر خار
ولو دلدارہ وٗن نو زادہ بٕم داد
مہ کرمٕت سر مہ چشمو چانوی جادٗو
ولو دلدارہ چھم مہ چان کامن
گیم مہ جای پامن یتہ بامن

ہیئہ مال

ولو دلدارہ وٗس مہ ونزان حتھ بے
ولو دلدارہ ونیت بوو سمہ دل بو
ہیب غزالہ بیچ دِل بو
ولو لو شرمہ بو درنہ زیبہ
ولو دلدارہ بو نظرس مایہ
ولو دلدارہ چھیتھ نیب جاس
ولو دلدارہ بایہ صبرس صدجاس
مہ صبرس باوی جانس غمناس
ولو دلدارہ مہ دِل جانس کمس ...
فراقہ جانہ چھیڑ جان ...
ولو دلدارہ چھم حسن نازہ چھیل بے

کڈان زو کینژنی کینژن اژانی
توان سی ڈالہ زن آسہ ہرنہ ژنالہ
ہرانی نور تمسند موکھ کیاہ
دلن تمسند سولفن زلفہ کرایہ
لجی تیپہ ناگراس ژہ ہیہ مال
سمرت تس نش نمرت گبہ ژونزہ دابہ
دوہک ہیوٗرتہ شب چھوی ہیہ مالی
ہٹیمژ چھک ننان کھن کیازہ رٹونی
یوان کونہ مولی نندر زولاہ چھی
تمن منز القصہ تس اک رفیقاہ
بپرسیداز کہ دردت چیست آخر
کذ امرت بردہ دِل ای یارٕہ من
بخلوت دپوسہ ہیہ مالہ ماجی
کھتوم مہ وقت شامن آفتاباہ
ونے کیا نوجوانہ نازنیناہ
سوٗنے ڈلشن ونے غم کٕن ژلے مہ
دلس غالب کرت گولو ٹراہ زن
لبٕ بستان ژلوم سوی اُستہ اَستہ
ڈبے تل گوم نیرت روشنہ روشہ
سوہرناہ ہیو ژلوم زن آرہ لبے
مہ دِل ہرت گوم سوی از یکنظر مہ
خوش ایون کارہ تھدراہ قدرہ سداہ
ونان ہیٔ دایہ کٕن مدہوش گیمژ
بہوش یتہ آس ونان دادو بیداد

کمان غمزہ دلبر کے تو دانی
کران ڈیشیت غزالہ آہ و نالہ
کرانی الفنگ تس زلفہ گنڈ کیاہ
تلاتی عاشقن دِل تیلہ کرایہ
دوانی ناد کیاہ تس چھی ہیہ مال
پرژہن ژر مایہ سیتن ہتو سہ دایہ
بہ کیا سنہ تاب وتب چھوی ہیہ مالے
ہٹکورت وندہی چین کیازہ رٹونی
بہ نیرت کتھ کنوی گیمژ کلاہ چھی
سہ دود ماج تمسنزی کیا شفیقا
بہ سوز و درد از دل کیست آخر
چنین پُر درد جان مہ یارٕہ من
ہیمنازولہ لولن دس مہ کاجی
فریباہ دِت ژلوم زن چھمہ خوابا
مہ دِل ژوری ٹلت گومہ جبینا
سونی میلی مہ وٗن دل کرژی مہ
ننہ آسو بولہ ونوی کوتراہ زن
ایکے فیرت کرس بوپوشہ دستہ
ایکے فیرت کرو اس گوشہ گوشہ
کرونم ڈلیشہ وٗن شام زونہ ڈبے
وٗن یرارنہ چھوم مہ وزن برگذ مہ
وچھوم نہ کینسہ تھو مہ نازو ادا
بمشکل مردہ از ہوش ہیمژ
زرت سینہ کھٹ کتو گوم صیاد

بیمنا درشناه روشن دہمنا
دلو عشقو کو ویژزا حتبقس٣ بو
دلو عشقو نه زانے حال نه قال
دلو عشقو نه زانے جای نه نام
خبر کنهہ چھمنه زآغاز و سر انجام
امی پاٹھن کران آس وان نه لل
ژه نے ڈلیشت وہ نو غم زاه ژلی مه
سمن رو یو کو وکر ہس آواره
ونے کیا دوده ماجی کیا وچھم مه
وچھاس روزه نا اسناده اکی سات
دپان چھیس وای حاضر بو نه افسوس
کتی کن آو تراون رو کتی کن
دپس تمه ناگهان منز باغسی ژاو
دپس تمه ناگهان منز باغسی ژاو
زسر حد جنگل گو پیدٔ ناگاه
قصه بوزت کران چھس بوسه دابه
مدارا چھس کرانی رات راتس
صبح سپدن دیمنٔ دپوسه دابه
مناجاتاه کرن تمه سوی باری
بجای ژی کرک حاجت روا ژی
دوشی پران تمه زونه ڈبے ہٹ
دنن ژی جان و دل آسی هیه مال
بیمنا ناگهان دلبر هیمنا
دیے لگو دوه ته پیدا گو دن تهٔو

ودے کو تاه وه مه رو یه بیمنا
کڈت از زنگ پامن لا حتبقس٣ بو
سر غم تراو تھس بتھر مه مال
کڈت از عشق خوش نیوتهم مه آرام
ونے در پرده چھس ماگرته بدنام
بنیمرت عشقنی زنجیر مه غل
ژه نے ڈلیشت وہ نوزاه غم ملی مه
بو بے خود گیس٣ لا چاره ماره
به کاله سرفنی زان دل چھم مه
سمن بوین مه کر نم منذ نن رات
مه هاوت نه مه باوت کونه افسوس
سوهر نه ژ ہاله ماران گو کتی کن
خبر کنهہ چھمنه فیرت کمه وته آو
خبر کنهہ چھمنه فیرت کمه وته دراو
ژلوم تراوت دپس٣ تهاوت مه داغاه
دمادم دادٔ ته غم پیوس دابه
رتس رتس داد ته ژڈ چھسنه ساتس
ژه خوش روز بیه شاید واته ژابه
غمس کر تس خدایا ون ژه یاری
ژه قدرت چھی ته دادن هند دوا ژی
خوش و ناخوش وچھان آ ربے ہٹ
خداوند اخلاصی دم ازان حال
دیمنا درشناه از دربیمنا
بمثل روزِ اول آواز کوه

بوک پاٹھن چھو گوٹنت بانم خالی
بیوی چھا پاپیوی چھا میه مالی
نمی جھن چھانه زلف ونجالہ
نمی چھس روس ڈاله ار ائمه ارمالہ
وچھان پلنباره پر سٔدن کو بٹه ارنی
ژونیداه ور بانع ورات کوسه روانی
سر دکه ده به بانع گوٹنت بانم خالی
پرمن دابه بیوی چھا میه مالی
بسوزو ودرو دل و نو میه مالے
ببدل بجھن خون الو میه مالے

هیه مل

بیوی چھوم بوکی معشوق پرور در
بیوی هی چھوم دلارام و دلافروز
بیوی هی چھوم نازکی بیز نهی گوم
بیوی هی چھوم مه دو که هندو مو کهٹی یوم
یه چھوم پاپاه کرت پاپاه و لاتی گنجھوک کرتانی
ژه پرژ هتس کنه ژکی کنو چھوکی درو کیاه ناو چاوی
کنو کنه چھوکی دل بنوت سانوی
مُنت کنه چھوکی بیوی هی چھوم مه دلدار
چھو ژبادران شه ظرفن بابه گھو دیدار

وَنہ وُن عاشقن وادی لدن چھوم — کجا مردی بدر ودل وُدن چھوم
بحز اہل دلان کینسہ نہ مانوی — ونن ہیبانوی ظریفن ونہ وانوی

غزل خواندن ہیبہ مال در عشق ناگیرائی

دُور چھوم ماران دُورن گرائے — مائے وحنس ہیبہ مال
زورہ دل ینونم کیا چھو میبانو پائے — مائے وحنس ہیبہ مال
نازنین مشعوق چھوم زیبائے — راز دل ونہ ہس وچھتہ میبانو حال
بازکونہ بیہ ناسازگوم ضائے " — باغس میبانس منز ژاو ژہ بہ
ناگہ ڈو گنم تلپا تال — زاگس نتیہ تھی پوربیہ نائے "
زُونہ ڈبہ بہہ تھی خلوت شائے — زُونہ گاشہ وچھس وارہ خط و حال
چونہ چھس زیبان سر تا پائے " — صورتس کانتہ چھو نہ بتس ہمنا بہ
نور ژہٹہ ماران گنہ منز لال — پورتس ڈٹھم سامانہ سائے
دیبہ نادر شن ہیبہ گرزہ ملائے — یبہ نیے سانفاہ کرانہ ینبرہ بال
نیہ نامتہ تور تنیہ چھس جلائے " — لشہ نارہ زاجتقس عشقنہ کرائے
بتہ ناداد چھوم مالا مال — کشہ تیر لایونم بے پروائے
ونتس دوڈھ ماج گنیم رائے — سینس تہ دلسی ولونم نال
انتسے بادر چھس شیدائے " — زارہ پارہ بوزتم بار خدائے
نار چھوم دُورنہ کتو تولہ ژہال — گندرہ گس ظریف اندہ نا بیلائے

نامہ نوشتن ہیبہ مال بنام ارزن بدست دایہ

ہُو اللہ حَسبُنا اللہ رَبُّنا اللہ — ہُو اللہ رَبُّنا اللہ حسبنا اللہ
ونن القصّہ گواز باغ نیرت — سونا گیرائے وچھن نہ بیہ پھیرت
سو گو نیرت ولیکن ہیت ہمتس دل — ہنن ژھرٹ دن تمہ زن نیم بسمل
پتہ لارن رٹن از رہ تمس دائے — عجب تنت جا بہ خلوت جنگلچ ژہائے

کتوکی چھوکی دلبروان دُرزانی تو
غماہ عشقن و تے کتن دار تھی روز
مرن وار و بدن و درمیہ ماسے
ژہ پوژھار کس دو مس درمیہ سے
ژہ کس چھوکی نہ کتوکی چھوکی دن پینی نا دو
ژہ پتہ ہیبہ مالہ م غم جان و دل در او
بہ سوز سینہ پوزت روز تھی لو کس
اسیت دایہ قسیت دردندی پیوس
کلہ مت کاغذ قلم ارزان بہ سر دست
لکھن نامہ لکھائی کو سوسم مست

ہیبہ مال

کتھا کس نس ژہ پتہ میر
ژہ نیس و تعب بنیس زیر
خطاہ و ارکس و دو فس ن
نہ ہیبہ مالہ نس ابو شاپ پیرو و پیر ن
نگاہ و اقی لوبتی پیھو انا نہ سہ تن
کرسہ میں سیمہ سرمسی و انیو ی مر
جوبا ہمت نیس ہمراہ و تبوی مر
جعب نیک ہمت و انسل بہ پہاد
وینت بی سو قبر تی نہ سپر و ار
بھمن مس شکہ غشقا نہ سرد وانہ
سیبن ور دانہ خط ہمت روانہ
ژہ ولے ہیبہ پالی تنبو تش انہ

دپونس ہیہ مالی روز ببیغم
ونے کیاہ یلہ چھوی خندہ گرانی
یہ چھوی خط تہ یہ چھوی دُرِ بارہ سندی گو
زبانی گنتھ نہ دپونم چھس گمژ گمُ
نہ بادِ نم ناوِ نین جای پنن
ہمتس در ہر طرف زاگن چھو لازم
مہ تمُسند ناو دِپتے دِل زبانی
مگر دپونم یگاہ بیت جایہ آسے
وُہ نام وجای آسی بیت خطس منز
نشانہ وچھنہ دِل فلو ہیہ مالی
خطے مضمون آن شوق توصّل
عبارتس زہ علم شوق تسکین
صداقت نہ حلاوت درج تت منز
نہ اندر خط زجایُ خو نشانی
وُنس یام جایہ ہندوے دایہ نیا
موزہ رِت خط پرُن ہتو ہیہ مالی
نہ آسُن جای تت لچھمر نہ ناوہ
پرُن تت آسو لکھومُت ہیہ مالی
ژہ ناوہ عشقنوی اکھ صاف زانک
گران چھوک عاشقن ہند نام وبدنام
بدست دایہ پیغاماہ لدُت مِہ
چنین گفتند استادان تازی
چہ گویم من ز عشق و عشقبازی
بسے شد قتلِ خاص و قتلِ عامان

ز عشق تو تمن گوشس ماتم
بخندہ دندتی تس درہ ہرانی
نشاناہ چھوی ژہ گتو دلدارہ سندی
ہرُن یام مخنتہ مہ کرنم تبسّم
نہ ہاونم مُول موجی شای پنن
سو چھوی تی صدف لاگن چھو لازم
دپان چھس گرہ خطس اندر لبانی
ژتتوایزم بو بیت گُل ژہ یہ آسے
بڈ ہیر کوہ چھک خونس رتس منز
چو گلبر گے ہرُن ہتو ہیہ مالی
تمنا داری ذوق توصّل
کنایاتس تکلّم ہای شیرین
ملاحت نہ فصاحت خرج تت منز
نہ اندر روی زنام خود بیانی
ستھاہ گیہ ساعتاہ اندر شکیبا
زرُن داداہ ہرُن ہتو ہیہ مالے
میان نامہ لکھمُت آمہ تاوہ
یقیناً غرّہ حُسن وجمالے
فقط اکھ عین و شین و قاف زانک
لیکنہ نخچتہ نکتاہ بوز چھک خام
شبا روزی بدرد من دُت مِہ
ہمہ بازی است الا عشق بازی
کہ الحق ہست این شمشیر بازی
نہ این کار است کار ہر کنامان

یلہ یاید زنان و نامہ ار تین
سپن انبر اندرس این جان رحمن
چھ بو الہاوس زرہ سقفیہ ان انجن و ناس
چھم عاشق رضن ارض زرایان فیکہ عاس
فقط چھوکی ساز و جنان و زنیب دارکار
چھوان چھکہ و دودھ تہ چھکہ ندی اشہر جوارہ
نداری کیاہ وزن اند عشق نارہ
نمیس حیوانی جنبون عشقبازی
جنبون ہاو فسون عشقبازی
قرن ودو مانہ راتھاہ عشقی

ہیہ مال

زہ ووزن نارہ تہ مار اعشقی کوم
زہ کیا زانک گل و دلدار کیاہ عشقی عشق
زہ تماز انک یہ عشقن ناو کیاہ عشق
زدوس کنڈن چھواد تی بازی عشقی پادشاہی
رضا دزو چھوی چھوہ نیزن رضی
شوبان رنگے عاشقی و پادشاہی
سمان کرنورس بین سپاہی
چھو فرن چانو اوارہ عشقنوی کار
چھونرن گرہ بار عشقنوی کار
چھیم عاشق من کیاہ تنگ درکار

سرو زرسیم تراوُن عاشقن چھُوی ‏ ‏ زدل ہر ہیم تراوُن عاشقن چھُوی
ژہ اندر عیش دیون عشقنوی دم ‏ ‏ رٹت ہیدان وجنگل چانو ہمدم
ژہ پرنگس ہٹ ژبو نگمتوی کھرنگنی منز ‏ ‏ یہ کُت نبرن نبر بدرنگنی منز
ژہ کرمند چھہ تہ می کٹر بڈیہ عیباہ ‏ ‏ سپن یا پور عاشق باشکیبا

⁑ جواب نامہ نوشتن ہیبہ مال بجانب ناگرای بسوعشق

پرت مضمون خطس نس لگو فریبا ‏ ‏ سپُن زن ہشل بلبُل ناشکیبا
پرت خط تہ لکھون حالی جواباہ ‏ ‏ باخلاص وادب القاب زیبا
دپانی لکھو جواباہ ہیبہ مالے ‏ ‏ بسمین پنجہ لاین ژنجہ تالے
کرکن برنامہ مہُر گوہر خویشس ‏ ‏ نشانہ لدُنہ یارس جوہر خویش
دتم آلو دودھ ماجی ستم گوم ‏ ‏ ینم برونٹھ کنُ ونی کوتاہ مہ غم پیوم
کتھی یارن مقام ونام کھٹونم ‏ ‏ کتھی خود کام دلبر دل مہ رٹونم
نگس پاری لکھت لدنم مہ کم زار ‏ ‏ نگان کیاچھوس نیاز وناز ونیاز
نگس پاری لکھت لدنم مہ کم زار ‏ ‏ نگان کیا چھوس نیاز ونازی ور ناز
بناز دلبری لاین مہ نیزہ ‏ ‏ بغمزہ رمزہ کرنم ریزہ ریزہ
بمار زلفِ پیچان مارہ کرنس ‏ ‏ ز دارُالخلد زن آوارہ کرنس
پگاہ انتم دُودھ ماجی جواباہ ‏ ‏ جواب یار یارس نِنُ صواباہ
دنس اندرون کیا یار میانوی ‏ ‏ انی کیاہ حیلہ از دلدار میانوی
پگاہ زن لیلہ ہند ہت نامہ درائے ‏ ‏ سومجنوناہ ونس منز نجدہ ژلہ ئے
دوہپرن سمکھس نس نامہ ماوُن ‏ ‏ نظر یام موثرت بر نامہ تراوُن
پرُن ئی آسو لکھنُت ہیبہ مالے ‏ ‏ ژلو ھسم بالہ بالی لوچہ بالے
برُت مہ سینہ عشقنہ نارہ رہ رام ‏ ‏ گرُت مہ آفتابو مندنس شام
بچھنت گوھم کووشہمارہ سینتی ‏ ‏ وچھُت نوتن مہ زاجت نارہ سینتی
مرُن چھوم خوش لوان از غمزہ وچھنم ‏ ‏ وکوشہمارہ زلفو سبت بچھنم

ہیبہ مال

[illegible]

بحر اھلِ دِلان کینسہ نہ مانوی
دون میانوی ظریفین و نہ وانوی

غزل د رنامه هیبه مال بجانب ناگیرائی

تراوسه غصّه میانو ہا و دیداره
چھس لاچاره ماره پالن

بوسه نا و تم متہ ہا بیچاره
چھس لاچاره ماره پالن

کامه دیوه لکھ ہے نامه دوباره
پامه توره لز تھسم سورم تران

جامه چاک درِت دِ ون تور تپه لاره
عاشق کیسے بو گرفتاره

لاشک ته بیشک از دل و جان
معشوقه بوز کنا زاره پاره

مژه تیر لایتھم میں تسکاره
جیره آم جگرس مه سره سران

مس پیاله رسه دِ تھم یاره
لته چھم فراق وته چانه گاره

رسی ته مازس گوم یکسان
کته چھوک آسان متہ تا جداره

بادسه ناوکیٹا چھوی نامدار
ہاوسه جایه ہند نیب و نشان

وطن کته چھوی ہا وطن داره
داد چھوم دادِ بور ہا و بادرفتاره

دادِن میانن کرته درمان
شاد دِل سپنم یا د آواره

نازن چانن بو خریداره
ذره ذره چانی بوژه قربان

ژونژه پان میانوی آغه تھاوساره
شب و روز ظریف در انتظار

دیداره چانوک چھوس ارمان
زندگیه روزه ہے بنده بردار

داستان دیگر

ھو الله حسبنا الله ربنا الله
ھو الله ربنا الله حسبنا الله

خطک مضمو بوزِت پوش زن فل
ودن اندر فراق او چو بلبل

بیو حرفو سٹھا تس ضرب دل آ دو
کڈن اش لش لشی آشو فرٹت دراو

زحرف میم و چھن خنجر سیم
زحرف حی و چھن زن زلف کیچ جیم

زحرف بے وچھن زن روسیہ عشوق
زحرف تے وچھن تم یاره سنز شوق

زحرف صاد و چھین تمہار لوبند جنب
بد ج بد بد الف ازان ان ستم
بد بلس بد بد عین چون غین
بد زا بکھ عشق بد عشق بد قاف
عشق و صبر از نامه تا قاف
کنایه بیشم بد
ورکه زنده بیشم

جواب نامه نوشتن ناگیرائی بطرف میره مال

هیبه مال

چھن تم ژول ناگیرائین از نبر ناز!
تیز میوم من سطر کنه باساز و پیر ناز!
تیز غم ژه لایتھس میں مه ایت میره مال
کھان چھوس تی میانه میره مال
سکھ باه مه ہای چانی میره مال
مه فرصت تم و دشی از نجیر چانی
غم مه عشقی کان تیز چانی
مه عشقن مشک ما الال
تی لیو کاذ زلفو نال و لوو ھم

مہٕ دَردِ دل ژہٕ رستوی فی بلم زاہ
مہٕ کرزانوم زہ چھی ژرہ مای میانی
مہٕ کرزانوم ژہ چھی ژرہ میان کامن
مہٕ کرزانوم ژہ چھک ژر خوارمی پت
نوی نہ می مقام و نام لکھوے
دویوم خط چھوس نوی ژری کُن لکھانی
کرسے حالی گنہ اَوّل مہٕ نخشم
ولی ظاہر ژہ نش چھوم روی آدم
ولیکن کمر حقیقی در مجازی
چھہ سانی دینہ کُن و لول سودوری
یوسے کاماہ کرت سَی پور کرزے
بہ عاشق چھی کرانی کُلّ عالم
چھو یکجا فرس و غم نہ خاندارلن
وچھان گرژھ پاکبازن ما چھو پروا
زِناکارس ستھس لعنت و سانی
مبارک عاشقان روزِ روشن
مہٕ پشوِ یت پٹ لعشق من مہٕ اُش تراو
سہٕ ماس و اتناوی کتہ سنجلوت
کرو جبلاہ بو واتے جیکہ ستیتی
پیٔی ماجی صلاح و اصل بو گوسی
لکھت دلدارہ گو سو ذوق چانوی
رضا بوزن تہٕ روزن رای میانی
رضا روزن تہ بوزن رای میانی
! چھہ ژوزی عشقبازی بیوفائی

نہ سوز عشق ژری رستو شہلم زاہ
خبر آسمنہ ژرہ چھی رای میانی!
نتہ تتو واتہ ہا صبحن تہ شامن
مہٕ کرزانوم زہ چھک لاچاری پت
نہ از خود کنہ نشان و نام لکھوی
یعنی وصل باشی تا توانی
پری چھوس ناگ ارزن ناو مہٕ چھوم
ژہ زانوم آدمی انسان مہٕ کردم
نکاح پرتھی چھہ پرین عشقبازی
بمس عشقہ ژور گندن برجدائی
دوئی از خاطر خود دور کرزے
سوکھتِ عالمَ ولیکن عاشقن تم
فرکہ فرک دشمنی وچھہ یارن
زناکار درد و عالم چھی بہ رسوا
خجل تہ خوار در رہ چھوی یکانی
بشہا پوش چھاون تم بہ گلشن
مشی دوکھ داد سارسی جہ نش با و
سمو یکجا چھو اس می بعشرت
دوشی میلہ سہ گی آدارہ سیتی
گرہی ماس رضا حاصل بو گوسی
دیی معشوق چھوم مہٕ شوق چانوی
وصالاہ حاصلی گو پانہ وانی
وصالاہ حاصلی گو پانہ دانی
چھہ عشقہ ژور گندن برجدائی

یہ سوز درد یکس بایہ ونکنہ ژھنکن کس ہاتھ کار
بچہ چانوی تہ زہ میانی زاہ ژھوکن کس یار یا یار
سپین دل دون کینوی یکجا ژھوکن رضا گو
سپین یلہ شہد و آب مشکلن یارن ڈیشہ ژاہ
دلی چھوی حل کرانی ناوان ... غم
دلی چھوی میلہ ... پھ کینسہ ... کمن
دلی خون سپین ... پچھ کرو چھ ... ما
زہر سپین ... پچھ ...
یلہ دون میلہ سودا ...
دلی دون وصل گو ...

ہیسہ مال

... عالم
نہ چھوس دہ مول سوچی خوش ...
نہ چھوس ... حاجت ... الاسود لدار
تمہاہ ... راضی
تماو ماہم ... چھوس مہٕ ... ما
بو برشہ از زناہ چھوس ...
ولی حاکو ... عشقہ ... چھوس
سینت ... تخص ... جب چھوس
خفاہ ... نا ... منہ
وسنا چھوس ... عشق ...

تمنا چھوم ژلن مہ غم تہ غصہ
تمنا چھوم یمے بر در دِمی ناد
تمنا روبرو چھوم روز ھیٔ بو
عجب کیٛا عاشق و معشوق میلن
دلت تہ زالہ ژوری ژلمہ صیاد
وَنہ وُن عاشقن دٕی دوی لدُن چھم
بجز اَہلِ دلان کینسہ نہ مانوی

کرانی بوسہ در خلوت بو بوسہ
بدنگوں نہ ڈنے بو داد و بیداد
تمنا گفتگو چھوم بوزھی بو!
سمن خوش غم نہ ید بد خواہ کیٛلن
دمی ہر دم ظریفن پاٹھہ فریاد
کجا مُہر دی بد ردِ دِل دُن چھوم
ونن میانوی ظریفن وَنہ وانوی

غزل ارزن در فراق و مہجوری ہیہ مال

ینہ بار ہاو تھم ماہِ تابانہ
وَنہ کیاہ ھمتا چھو ینہ انسانہ
رنجہ بو کر تھس غنچہ دہانہ
خندہ چانہ بند گوس دریک آنہ
رُمہ زاٹِل چانو بمہ کمانہ
رُمہ رُمہ تیر چان چھم ایوانہ
حسِ تتہ کنہ چھو ینہ روزانہ
تارہ دِل کر تھم مار ہیچانہ
شُل مہ نیو تھم پورہ سامانہ
استہ روز زار چھو کنہ بوزانہ
ژورہ پاٹھہ عاشق چھی بہانہ
پوٗر چھو ینہ روزان ساز و سامانہ
پرین ہند چھوس سُلطانہ
بابس وارہ وَن روز روشانہ
آلبس دودھ میلہ گرژھہ یکسانہ

تنہ چھوس گومُت دیوانہ
تنہ چھوس گومُت دیوانہ
دندہ پھل ڈیٹھ سے دُردانہ
تنہ چھوس گومُت دیوانہ
گمہ سیت عاشق گمہ نانہ
کس وَنہ چشمہ زن چھی مس بانہ
وَس نار جتھم روو منہ ترانہ
گِل زالہ عشقنہ لاگانہ
خنجر نست چان خستہ کرانہ
رستہ چھوی شوبان سرِ روانہ
دُورہ تیتہ کانہہ نہ کینسہ میلانہ
باز چھوم نہ بلوے راز نہانہ
شاہن ژورہ ژورہ چھو ینہ شانہ
کعبس سر پوش کرہ پانہ
تنہ چھوس گومُت دیوانہ

اکھ نفر نیر پرس ہانا وانہ
چھیمہ بر لطفہ یارہ جین ونس نالانہ
اسہ اوس گومت دیوانہ
تنہ چھو

وَشنان ژن ربیان فرشاون وانیہ
ارزن نامہ بحور بیجی سیم ماست ابد

ھو اللہ الذی حسبنا اللہ الذی ربنا اللہ
ھو اللہ الذی ربنا اللہ الذی حسبنا اللہ

ہیہ مال

بحق کھوتن خطاتہ کرن دیم حوالہ
پرزن کوتون برزنہ ژھالہ!
دُنی کیاہ خط غم تہ ژلو بیہ مالے
خطک مضمون باغ دِل پھلو بیہ مالے
وسن زن نون باون دودھ ملیہ
بہانہ کرتہ ماجی زن تراون دودھ ملیہ
چھوی بد اجر واژی زن ژہ کیاہ!
مہ خوابہ ہاوزن دچھوم ژہ ییبن
مہ غاس ناگر ایبن ابہ فرا

سنیہ و حضرتی میش چھی پانہ کنتھ
الگشی ازدرد سیے رام
نفرے مالم بیے ولوکھ ووکی کریہ نہ خاوند
نزوانی لودمیلت لگھ نہ خ وند
ہمس کیاہ چارہ چھوی پیس لوکہ درزانی
حقا کرتس اکھاہ ات زکھتہ راتی
کرن شاباش دایہ درایہ بیردن
پھلوم دل زہ لوم وُن وندکوی خون
لگانی ذایی ایہ اچھ اس وزیرس
زہ میانی کنت پکاہ وُن بلہ وزیرس

ہیبہ مال

اکوی دل یام وون کوسک مال ایہ
ونت یمی نز دمیہ ہشہ مالوی
تس چھوی نکمہ چھوی
والاسا کرتہ چھوی پنہ والوی
وہ جانی ورسہ چھیب زہ پھوانی
چھ میہ مال تہ پشرایہ ونہ وانی
نہ نکعو ودایہ سی ایٹ لعوہ وانی
ونن کیاہ یار نصن سہیو و سانی
وو دانخاہ ازمان کنیبہ نہ مالوی
بجن ہندیار الوی نظرنین زہ والوی

خدایا کرہم پُرخواب ننیرم
ہیم ناگہان ناگ ارزن آب
خدایا کرمہ طالع راج آسی
خدایا باہزاران نازو سازہ
گزہمنا سر نلکے سون دودہ ماجی
زہ وُن کونہ پاٹھ بالس کرتہ کارا
چھوما ست کانھتہ کاسن لن پانہ
ہمینا کرسنا دلبر ہمینا
ہمینا کیٚاسنا حاصل گژھم یار
ہمینا لبسلہ ناگہ میلہ مُت مہ
ونانی گیہ ازخود پیہ بیہوشس
وچھان او چھان سوخط تس نا گرایُن
پرُن یام یارہ سُندوی وتامت
پتھر تامت پیہ از بادِ دلدار
دپن دایہ وُ خطس تعویذ کرتم
زچارکے شد بچالے تا بسالے
اڈہ کھش گیثھری ہمیشہ نہ آرام
وہرس و دودہ ماجی دِلو ٹی پار
بو بلا کرے رچھہ بالس بلہ وزیرس
اَکے بو برونٹھ کُن دلبر انے بو
ہمنا سند رتہ یدبوزی یہ مالوی
نیتوی بوزت بلُن ہتو ہیبہ مالے
شباشب، ماسی لیٚژ تس گیہ دای
مبارک کر تو مرض چھوی ہیبہ مالے

زمینس تا وہ ہتسی آب پھیرم
دیم درشن ہیم درکف چو سیماب
سونا گیرای مہ سرتاج آسی
مہ مہ ہیبہ ناسوی ماہرازہ
بنیا میلون اسہ ون و دودہ ماجی
مہ ما پاس کتوی چھوم پانہ وارا
بہانہ کرتہ عالم چھوی بہانہ
ہمینا دارہ بر بر در ہمینا
سو مہ نِش وِاتہ کرحاصل گژھہم یار
ہمنا بالہ یارُن نالہ مُت مہ
یہ زانن تم یمن دِتو عشقنی جوش
خوشی اننس لبوم مہ نا دو جایُن
وڑہی تعداد عاشقن گژھہ زن قیامت
مویہ زن ازفراق درد دیدار
مہ لولاہ برنہ نالس سیت مرتم
دزن داری وُدُن ہتو ہیبہ مالے
کڈن بیمار یاہ بڈ وہر سی تام
مہ وچھومی نبض لبمی عشقہ بیمار
وَنے نتہ بابنس ٹاٹھس وزیرس
سو دلبر یا پری یا آدمی خو!
نتی کمہ پاٹھ بنی زہ ہینہ والوی
بمثل گل کھلن ہتو ہیبہ مالے
بخلوت بلہ وزیرس گیہ رٹن پائے
گہند تامت غرض چھوی ہیبہ مالی

غزل خواندن ہیبہ مال

شادی چھمتہ دادہ نشہ سنبرس
ہلو گرژھ ژندنس تہ کستورِ عنبرس
مالہ چھپس نال تہ لعل چھپس کمبرس
حال چھومنہ روزان نال کتھ سندرس
صورت ژرہ چھنہ صورتِ بندرس
پوشہ مال ہیبہ مال نال ژھنہ گندرس
یندراز مہرازہ پانہ ہیوتھ یندرس
یکسان گرژھ از شیرس تہ شکرس

بو نبر سس از میلہ نیبر زل
بو نبر سس از میلہ نیبر زل
خال چھوس بر روازازل
بو نبر سس از میلہ نیبر زل
وتہر سس جورہ شالہ ہیبہ مخمل
بو نبر سس از میلہ نیبر زل
ظریف پراران حضرت بل
بو نبر سس از میلہ نیبر زل

مشورت کردن راجہ بلاویر با وزیران خود در بارہ شادی ہیبہ مال

ھو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
صبح سپنن تہ راجہ بلہ ویرن
چھہ کانژاہ خیر مالوی ہیبہ مالے
بظاہر خیر کانچھن خانہ ماجن
ژہان آسوس گژھوم ژرتس کتوی خیر
ونیوم کتھ پاسی ون نکھ والن
نکھ والن بدستورِ زمانہ
سمرت تس راہ بہ موجب دپو وزیرو
بدستور زمانہ کینہ دن کور
خصوصاً نکھ والن ہیبہ مالا
خبر تس آسنہ زین حال و احوال
ز ہیبہ مال رفتہ دل بغارت

ھو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
بہان بختس پرژھن میرن وزیرن
کرن چھوم ینہ والوی ہیبہ مالے
رچھن ویرہ وچھن میرن تہ راجن
ہہ ہیبہ مالہ ہند چھوم غیرت و ویر
گلابن ہی بو بخشن یا گلالن
ندیدہ نور دیدہ دمہ ہا نہ
وزیرو کینژ وی ٹاٹھو میرو
چھہ زانن اس ژہ تے نورٌ علیٰ نور
دہ دن ون بختسی ژ ماندن سو لعلا
کہ غارت کردہ ماہی از ہیبہ مال
تمس غالب گمت عشقن حرارت

ازین الالات زینن آرہی راجن بربود
کرہ زن سو و او راتھ پرس زیر وزیر بربود
وچھت لسہ سہ ستر پی نا سر وودو تا
وچھن کہ سہ خم اجیو نا ہ شاہ سر ادا
وچھن انبر وچھنا زینا ہ اس حسینا ہ
وچھن چھپ ٹی بون اس اسہ حسینا ہ
وچھن ون نچھو ہم سفو راجب ہ
بریہ وان تہ ژھتہ اس سہ باجا ہ
وچھن اس عالماہ صلاہ ژھو وزیران
لدان اس بوزرت نہ صلاح بلہ ویران
کرنت بوزرت نہ مصلحت بوزر بلہ ویران
ونن تمہ مصلحت

ہیبہ مال

فران چھوم یم وو دستور زمانہ
کران چھوم تہ نچھن ام ان سمانہ
گژھتو نہ زیم ور ایتہ ژ او نوی جان
مشکل پیہ پاس کارا سان
دیان القصہ دپونک ژھو وزیرن
رضا ٹھو ساردی پتہ بلہ ویرن
پہ میہ مالہ مندہ لطف برہ ابی
تہ وارستہ چھس نہ کھتہ کھاسی
پہ یکھہ نس خالق تس کرہ میہ لاین
نہ دکس کیاہ بس تدبیر شتہ

یہ دولت می تمی جکس یمن
پتہ مینہ پوشس مہ ہنکن ہیمن
تکہ پٹ یت ہیمنا نش ہیمازاہ !
کرمنا تا کیہان مہ ماحسر زاہ
یوان جلوہ دوانی باغس بر گی ازان
بنر نرت رونق باغہ ژھس کر انوایوان
چھہ یاد دولت فی سلہ لانہ یہ ایوان
یمکتہ تہ چھیہ ژہ دوکمہ لت بخش کران ژور
چھہ ماسہ دوکس بخش گرتس گرہ مان یور
چھوکس نی لانہ لکھو منت

ہیہ مال

مناوی کر رونا وان یار دینہ
ہمہ نیران دوین ناحت سود لبہ
نیہی بانمس ابر نیران اثرن چھیو
دوبرس برساتہ وان سوجوان چھیو
سو دس دوہ کوہ تیس کا بارہ پیوند
پشد لطو کاہ بستی ونہارہ پیوند
قلندر لطالفاہ شبان و تن تمیہ دوہہ
چھیو اندر باغ وانن بین نس
یمن اندر جوان نازن بیر
نہیں سرنفس عصا و تاج بیر

چھو مالس ماجہ ہند ٹاٹھن نہ درکار
نظر کر خانہ مالن خانہ ماجن
مہ دپو رسم زمانہ نشہ کھیرس
چھہ ہیہ مالہ بارلغ کجھری چھہ
دپان کو بلہ ویرن دپو ہلہ ژیر
ہمس طالع کری کنہہ یاوری نہ
ژہ بی دستور کرتی ہی چھو دستور
ییتھوی ہیو آسو دستور زمانہ
گژھاتی بیام بارلغ تام نیران
میانِ باغ پنہان بنگلسی آس
گداتہ شاہ ایوان آس ساری
یوانی آس لوکھ اک دوہ نہ اتھاہ
جُدا ایوان جدا تس بروتھہ پکانی
کلس ہٹ ہمسندس دات رت دوان پوش

کران آس یا نوانی عقد و پیوند
نہ آسک فذان اوچھن تہ نہ زر و زور
چھو زور آ دار یار و عشقنوی نار
ژٹ لچھ پردہ یارہ سنزہ بارے
یہ داد دوی زانہ نیں کھر عشقہ داد دوے
ہمس ہیدر دسی یہ زر تر دوی نہ
مناوی شادیہ ہنز فروزیرن
بہو خلقو چھہ راجس باعہ بروا
ییتھوی یوزت یوان گی پرگنا تو
تمنا ساری نی پیرن جوانن

خدایس پوشرن ہتھر چھو ہر کار
کر دوی کیا کرمہ لان کمپاٹ گاجن
کرو تعجیل گوری کار خیرس
رسس معلوم گسس تیتہ لجھری چھہ
ربس تیشرم مہ ونان نہ وقت گوڑ یر
ہمس تدبیرہ کیتن یاوری نہ
چھہ ہیہ مال ہیمانی چان نہ کور
کران آس کوڑ خاوند پان پانہ
چو بلبل پوشہ باغن و شہ فیران
نظر تراون بہرگس ناکسی آس
دوانی جلوہ ہمسی کن ژوپاری
دوانی آس شہزادی نشاط
ہمس ہٹ آسو سندِ دِل لگانی
مقرر سوی سرس تس آسو سر پوش
یہ ہمسنز زن سو ہمسند دِل لگانی
یہ دلبندن چھہ گوی عشقنوی شور
پھٹت نیران چھو عشقن سر بہ بازار
خبر گر گر نبر معشوقہ درائے
کران آسس دیدہ معشوقہ درائے
ہمس باور گلاس زاہ کر دوی نہ
رضا یدنتھا وراجہ بلہ ویرن
کران چھس کور ہیہ مال سروا
جوان کم کم یوان شہر دہا تو
چھو ہیہ مالہ ہند مشتاق زانن

لوکن اندر پکان کم کم چھ لوٹہ | تِمن کنھ نہ بجز لنگوٹہ ژہوٹہ
جوان کم کم پوان باساز بسیار | تِمن نالی عباہای الف دار
رنگہ ریون تِمتس کن گی پوانی | رباب وساز واین گی گوانی!
سِمِت تلمت فقیرو ذکرِ ہو ہو | ونان تس ہیہ مالے کیاونن چھو
وَنہ وُن عاشقن داوُ وی گُن چھوم | کجا مردی بدرد دلُ وُن چھوم
بجز اہلِ دلان کینسہ نہ مانوی | وُنن میانوی ظریفین نہ وانوی

غزل سُرودن فقیران قلندران

لوس چاس اس گی متئے | لتئے اَسہ وَن دیدار ہاو
گوشن وتہروی پوشہ پھتئے | لتئے اَسہ ون دیدار ہاو
شبرے لاگوی کارے پتئے | روشہ ولہ باغہ چانہ پھولیا چھاو
توشہ اَدہ پوشہ مالہ روزتم نِتئے | امّارہ چانہ کیمہ نارہ تلتئے
خمارہ کیاہ چھوی غصّہ میانو تراو | طومارہ تعویذہ گرئے ترتئے
شوبہ وَن بادام نندرہ متئے | لوبہ وَن کیاہ چھی کوسمن کراو
آسان کتہ چھک روزہ ماتلتئے | قدسی تراوکنا سوت سوتلتئے
درُدک زرمہ جگرس زاو | مارت تراوس نن لوکہ ہتئے
جگری وندہی مہ جگر سوتئے | زالت آمہ تاوہ اَسہ شہ لاوُ
کنتھ تارہ کرتم چھوس ت گنئے | وچھنے آی اس ترپانہ کھتئے
تعریف کرہ نے ظریف آوُ | حریف بوزبوز چھی گژہان متئے

وجدو حال نمودن مرشد قلندران

ھُو اللہ حسبنا اللہ ربّنا اللہ | ھُو اللہ ربّنا اللہ حسبنا اللہ
کرت ذکراہ ونتِ سُی ہیہ مالی | قلندر پیرنی کر وجد وحالی
سواز حس پیوس گو ونانی | بیتھوی کینژاہ چھو عشقن زنانی

وپان چھیس لعفی اندر قلندر ... [illegible]
عاشق ... [illegible]

ہیہ مال

غصہ مری لو کھنک میان ... [illegible]
... [illegible]

مرشد ٿيو ٿنهنجو پاس ڪشٽ سردارو
نندره شده پرهيزگارو هو
نندره ٿنه نندره گرڙ بيدارو
حالا اکه بالکو ترا و نال زارو
عشقه اماره کوه گوگي مارو
نازنين معشوق دربولو نسارو
نازن الاکن کوته ٿهتي گرپيار
رازن گلن کوته ٺهوڻي وارو
پچهي زليو زلف رشهمارو!
وچهتو کنهي تس اوما عارو!

هيه مال

رسڪيا خاڪ ليس ڇهو گنهگارو هو
مرشد پيرن پرهيز گارو
وصيت ڪره پيرن ڇهي بو نارو
مال ديه بيس بي بر خسار
پيرن بس پيه دوبارو
ٿهي دنيا پيرن سگارو هو
مرشد پيرن پٽ پارو
پورا ٻي ڪري پار سگار ته بار
پاري جهو ڇهي نت نارو
پاره شده پيرن ڇمنت سگارو هو

هتوي بوزت دوباره ڏپو فقيرن
ڏپن وَن مه مرن چهوم هيه مالے
هتون ٿانس بلب ترا وُن دراز
ازين حالت شده حيران هيه مال
به بوزت بالکو ڏداده زن رُود
مرت گي اس گرت بي پير هيهاي
وٿهڪنا هيه مالي ون وٿهڪنا
کرکنا برلب او بوسه تاره
اچهن تس مو متس ڏالڪ اٿه ڙي
کرس زنده يقيناً حق تعالیٰ
وٿهڪني هيه مالي مٺه ڇهي بار
به کت تس هيه مالے تير آيه
وڏن تم سار مرشد چهوم مرني
وُهوس ساره وي دگير تم گي
وُچهان ڏن فقيرن هنزه گرايه
رڇهن تس مالک الملڪس ڇهپ ساري
ڇهوبت جايه ڏنان مانند طوطه
خدا را هر ولي آخر بکار است
پريشان ساختن دل را وبال است
وڏن هتو بالکو تس ونه واني
بجز اهل دلان کينسه نه انوي

فقيران عاشقن تم خاصه پيرن
ڙه رستوي کياه گرن چهوم هيه مالے
قفس تراوت ڙلوي زن شاهبازا
ڏلي پروانه معشوقن گڙهان گال
ميريدن موت آمرت مرشدي مود
سد کوس چانه عشقن تير هيهاي
انهاه ون پيرسي سارنس متهڪنا
لبه ڏن زندگي مومرت دوباره
وٿهن ٽپ يد کرک تس بوسه زي ڙي
مرت بند سس مرس زوڙانه مولیٰ
کرک مار اڙه تي مارت گڙهي يار
فقيران لايه نادن ڙهايه ڙهايه
زچشمان چشمه چشمه اشو هراني
سپن نوميد تراوت تير تم گي
ٿهوساه تس هيه مالے گيرآيه
خصوصاً مرد حق مردن بو پاري
صد رشاه بيت جو راه تنده خوته
چه داني صنعت پروردگار است
که دل خلوتسراي ذوالجلال است
وداه خاه شه ظريفن چهيس دواني
ونن ميونوي ظريفن ونه وانوي

غزل خواندن قلندران در فراق مرشد

ٿيءِ هيه ٿيه هيه دِته ديدار
مرشد پرهيزگارو هو

وفتھی ژ لکھو جانا وارو
قفسی تراوت بیوت رفتارو
صدرس عشقنس لگوی نہ تارو
صدری عشقنوی کیا چھو خونخوارو
تس گو پزکن برہ گلزار
منصورہ سندہ پاٹھ ٹاٹھو آیو دارو
سرہ گوم یارہ تہ سر گونہ دارو
تنہ میانہ ہنہ ہنہ گنڈ مُرت نار

کوچھتی رودک اندمزار
مرشدہ پرہیزگارہ ہو
صدری عشقنوی چھوز وارادار
لیس سنہ بدنس عشقنوی خارو
مس حیت پیو سواتھ چھو سنہ اختیارو
سُورنار کرتھم گوک سنگسار
ونہ کیاہ زارہ یار عشقہ آزارو
ظرلفیہ یارگار کوچہ بازارو

دربیان زندہ شدن مرشد قلندران

یہ بوزرت نرم دِل گوم ہیبہ مالی
وتہرت بے اختیار گیہ مست پاٹھن
کرنس بوسہ تارہ برلب او
خندہ کران فستھت زن نندر سوی آسو
نوان ژ الہ بماند غزالہ
بدنگونہ سوو انوی تکیہ بل منز
امی زنگہ گئی دوہ تارہ آدا
ہمتس ہیبہ مالہ کانھنہ در نظر آو
منادی شیمہ دوہ دوبارہ فرک
گمترستہ دُوہ ہیہ ژ آرہ کاژی
فقیرن بوزیس تس ناگراین
دپوک تس سانہ شاہہ ماہپارئی
چھو کولے بلہ ویرس نیہ والوی
چھ کوراہ ماہتس بدو الجمالی ہ

ہمتس ہٹ گرم دِل گو ہیبہ مالی
رسہ تس نشہ بیٹھی مست پاٹھن
سپن زندہ دوبارہ انزلب او
برن لولاہ ہمتس زن نندر سوی آسو
نبرنیرت سو گو بادردو نالہ
کران سوی یان پانی پانسی سنز
جوان کیم کیم یوان بانازو آدا!
وُدن راس سرن سوی زرنن نالہ
کرانی ہر طرف کنھ باکی چھوک
خبرتکیہ بلیس نامرت نہ واژی
چھو لاگت مول اتت چھس آلو جاین
ژہ مالبوزان یہ ملکس کیاہ چھ پاری
نبروان نیر گرے گبرہ مالوی
کمالاہ تس جماس ہیبہ مالی

بہکنا ما ہمسرزہ ہیبہ مالے
بہکنا ما ہم یارزہ ہیبہ مالے
بہکنا ما ان کینیسہ تس پیونہ ماری
ونستان عاشقو دہ حسن پانہ ماری
بغقس اولا حسن جسم جوان لے
ترنہ ہکنا سی دولت دیتی دی
تہ ہکنا ما ترین لبو یتن نیب
یہ بوزرت نا گرین بری گواز نظر غیب
وُدو تراون ...

ہیبہ مالی

ولستان کینسہ تس پیپیونہ ماری
بغقش عاشقو ژ پہن پانہ ماردی
گمتر ہکنا لوزن کس جسم جوان لے
تہ ہکنا پک سی دولت دی دی
یہ بوزرت ناگرین لب و یتن نیب
وُدو تراون بری گواز نظر غیب
بنن سم ماہ ہمرازہ میبہ مالے
ہنن سم دوہ چھوس چھوپیومرت وُچھس دوہ
ہنن ملکاہ کی یامرت وتن ژ ہوہ

غزل خواندن ناگیرای در وصل ناگیرای

شرادن فولبہ چھمہ ناگیرا سے !
از سا نو اسے ناگیرا سے !
اوچھان اوچھان لو ژھم سے !
از سا نو اسے ناگیرا سے !
سازہ نازو وارہ سا نو مہرازہ اسے
گورتہ گنڈ شوبان سرتا پاسے
سیتارہ سنطور چھ وزان نوسے

ہیہ مال

ہیہ مال لوشان لوٹھیو میرو دامر ؛
رنب از بالہ تھنب ور لوسے
ہیہ لو پشن ہیہ ماران ہیہ وارزو
ہیہ شیشہ شعلہ پشن بربسے
روزو لہ پیپ پشن جاچھے
مستمر کی چھین پیپ چاو
باقی چھیس نیس دراہ اسے
سا قی از سالو لسے ماہیرا سے

پکان گو بہزاران نازو سازہ — لگان ییتھو ہیہ مالے ماہرازہ
وتن دارت کلس تس لو شہ گنڈی — لبوم ہی مہ لبوم ہی مار منڈوی
خوشی وخورمی گیہ ہیہ مالے — خوشی چھم یار ینن آم بالے
خوشی وخورمی گیہ ہیہ مالے — خوشی چھم یار پنن آم بالے
یہوی ھی چھوم یہوی ہی چھوم پنن یار — یہوی گژ ہومہ گژ ہمنے مہژ تہ دیار
فدای یار مال و دیار میانوی — خدامن خدا دلدار میانوی

دِ نحوش شدُن بلاو بر بدن ناگیرای

بباغ راجہ وتھومُت غلغلہ کیاہ — کران تس ناگیر الیس مرچھلہ کیاہ
لونی گی نوانی تس چھہ ہاوان — براجہ تاجدارن واننا وان
بصد دل راجہ تس تی لگمتوی چھوی — ہمتس لالہ کران نالہ ہتوی چھوی
دپان تس راجہ ای فرزند دلبند — دہ ہیہ مالہ میانی چھوک ژہ خاوند
ژہ ڈیشانی مہ چانی فیر گیا مای — گبر گر کرنک گنے یم چان یژرای
ژہ پت شایان ہر آنچہ بود کردم — خدایس پت امانت مہ سپُردم
کران چھی ناگیر ایس بنہ والوی — بران کیا لول ہیہ مالِ مالوی
بنیم گژ مہارن نازو سازہ — فَنے کِتونا گُ ارزن مہہ رازاہ
مہہ رن اندرہ پرنگس ہٹ چھ پران — نبرگن ماہرزہ جلوہ ماران
گران تم شادیانہ رسم شاہان — سپُن دُور سا نو ہجر سال دہامان
وَنی کیا ونن سوی ژہو دوانی — وَنہ وُن ہمتسُندی کیا دل لوانی
وَنی کتھ ناگیر ائن لتھواژن آسو — ونی کیا ونہ وُن تہ بیہ گوُن آسو
ونن ئی آس یارس ژہا بہ ژہا بہ — ونن سی شہ ظریف یارس چھو مایہ
وَنہ وُن عاشقن دوی لدُن چھوم — کجا مردی بدر دِ دل دُن چھوم
بجز اہلِ دلان کینسہ نہ مالوی — ونن میانوی ظریفن نہ وانوی
گژ ہم یاری گرُس یارن لوشیدا — ونن دیاری گژ ہن نہ یار پیدا

مار منده دادن کتو دار چھوی
بس یہ گوک دیوان تس تی دے
پکہ وُنہ عاشقن اشہ نی جوئے
تعریف گوین سو دیدار دئے

منده نی ده دریمان لوله چھک آمی
ازسانو ائے ناگیرائے
ظریفہ ژھانڈ نی نیر کیت درائے
ازسانو ائے ناگیرائی

دربیان وصل ناگیرائی وہیبہ مال

ونے کرتھ تختہ مالہ کتو تختہ پرنگ آسو
سپُن خلوت نبر تمہ ژونزہ دایہ
چھ پرنگس ہٹ ونانی بوصلہ وت
خرامان ناگہان تس آو معشوق
شمع اک تہ دویم تس سیت ژونزاہ
سپُن بجلوت بخوبی سُو تہ درایہ
چھو استادہ وچھن تس ناگ ازن
چھ پرنگہ ہٹ دپان تس کُن ہیبہ مال
وتہت آخر ہیبہ مال ازسر تخت
بناز وعشوہ کرمیہ پورہ تسلیم
ونن تس ہیبہ مال یہ خوش اسہ وُن
بیا بر تخت شو ای دلبر من
ہنوزم فرقتِ داغ تو باقی است
دلیرا نہ بیا بر تخت من شو!
وچھن وری ژہ چھوک استادہ وزِ
وچھان کپار وبر وچھک ناگرایہ
گچھس بو دورہ چانہ ژہ نہ عار
اچھن ون مرکزن چھم جای چانی

جمال ومال کوتاہ رنگ برنگ آسو
چھ او وچھان مہرا ژہ سنزہ زبانیہ
تیم دون دیدنی اندر للہ وت
دوان جلوہ سو اندر ژاو معشوق
عجب عاقل سہ ژونزاہ ماہ منزاہ
ژہ ہیبہ مال ون زان ناگیرایہ
سہ بر تخت ویہ بردرزن سحر زن
ژہ میانوی تہ بو چانی چھس ہیبہ مال
بوتھ تس گیہ ڈیٹھن ناگہان بجت
بناز وعجز کر تمہ تورہ تعظیم
سپن امشب یہ سرِ عشقن اسہ ون
تو استادہ چرائی غمخور من
ستادہ کام وجام وچنگ باقی است
امیرا نہ بیا بر تخت من شو
شکار کرن ان شکار آمادہ روزت
کرانی گفتگو چھوکھ ناگرایہ
دلستانم چشمہ ریون تیر گیس خوار
درن مہ جان دس چھم مای چانی

[illegible]

ہیبہ مال

[illegible]

غزل [illegible] ہیبہ مال [illegible]

لگے بو بنگ سا ماکس لگے بو
لگے بو پاک دامانس لگے بو!
لگے بو جان جانانس لگے بو!
لگے بو رونہ دامکس لگے بو!
لگے بو تیر چانوی و ابخہ ام
لگے ہیبہ مال کرتھم منڈنن شام
زلف تاپرا سر دی تھم ملس لگے بو!
لگے از اشتوی چھوس چانہ سالہ
مہ چانوی سال نہ کریس ہالہ

ہیبہ مال

ہیبہ مالی کس اوہ ہیبہ ہالی
مہ کیوران اپتہ نہ ہاوہ ہیبہ
مہ کوی آپی اپتہ نا معشوقہ نی جان
شمن کیاہ عاشقن اہن جان
وین کیہ اشتی تت مہ ہی پردہ تلامنی
وندو ون چھہ مہ سعو ران فلانہ
ونہ ون الہ ہند وی ای اوان چھو
چھو میہ عاشقن ون واو و ون چھو
ونہ ون عاشقن ہر دل و دل ہانو ای
بجنہ ہل وران لیلے بو نہ و ژن نہ واو ی
ونن میانوی ظرتفین تہ واوی

پیرت پان چھس سوز سامانہ
روشہ ولہ وتہرت چھوی توشہ خانہ
خوانس نعمت گفتہ مہمانہ
جانس مہ کمانہ چانہ آمس کانہ
طومارہ تعویذ گرہ بو
چھہم چانی ہای دُردانہ
پای کرتہ میانوی شاہ سلطانہ
ہتہ سہ بوز تم نہ ذرہ بو
فولہ ون اسس باغ و بستانہ
بو الہا و سہ میان معشوق جانہ
کارہ تہزہ تختہ ادرہ بو
سورہ چھوہ مستانہ سوریوم ترانہ
دُورہ دورہ ظریف یار گارانہ

کلہ قربانہ کرہ بو!
کلہ قربانہ کرہ بو!
پانس شربت برَہ بو
خمارہ ہتہ میانہ زندہ مستانہ
بو بارہ کر تھقس جان جانانہ
ژہای ہتہ اوچھان نیرہ بو
پتہ پتہ روز سی وتہ اوچھانہ
متہ سہ لاگتم سخت بیگانہ
گل زان کر تھقس برہ بو
تارہ دل کر تھم مارہ پیچانہ
ہارہ طوطہ خوش الحانہ
اُورہ منز گورہ گورہ کرہ بو
کلہ قربان کرہ بو

گفتگو کردن ہیبہ مال و ارزن باہمدگر

هُوَاللہ حَسْبُنَا اللہ رَبُّنَا اللہ
زہ گل گنڈت دس ئی ناگراین
بو ناگی ارزناہ اک پر زناہ چانو
مہ وصلہ چانچی کر ژھ یوانی
سروری در دلم در دید نوری
وہ شربت دام چھوم حین جا چانے
لگے بو ہیرہ بونہ چھک سونہ سنز بی
لگے ابرو کمان چھی تیر مژگان
لگے بو ات حنا دستس ہگے بو

هُوَاللہ رَبُّنَا اللہ حَسْبُنَا اللہ
زہ میانی چھک کرم کرنم خدا ین
مہ یوتاہ بول چانوی کر زہ تھومیانو
مہ چھوم دل ول فولن ئی کن وچھانی
ژہان چھوس خوان نعمت دُو دورے
کھمی نعمت وہ نعمت خوانہ چانی
لگے بو پار گیا چھک مار منزی
چو سنبل چھی زہ رنبل ہوی پیچان
لگے ات دایرہ متس لگے بو

غزل خواندن ناگیرای زشوق ہیہ مال

لتہٕ منتہٕ کرتہ تیمےٚ گراوہ
بازمتر و نتم راز دل باوےٚ
وس نارہ زا جستم لولہ آمہٕ تاوہ
بس کر جامہ چھمنہٕ پوشرت ہاوہ
دستور چھنہ ون ہیمی گراو
رسہ رسہ وصلک شیشہ مس چاوہ
بوسہ چھوس آمرت کیٛاون پراوہ
شنفتہ گرتھ دُر دانہ گفتگو تراو
آو چانہِ کاون کرمہ ٹاو ٹاوہ
دِل چھوم شیدا گل ون چھاوہ
معشوق س چھوم از آو آوہ
باوان عاشقن ون دیدار ہاوہ

چاوہ چانہ آس غصّہ میانو تراو
چاوہ چانہ آس غصّہ میانو تراو
کس و نہ سوز سینہ اندرم گراو
کستور نافہ سیبت تن بوناوہ
مستور باغس ہیٔ وتھراوہ
کھسہ ون پرنگس پٹ نیرہ تاوٗ
ینہ مہِ ڈیٹھمک تنہ چھوم ساوہ
کنہ بوزتنہ سیبت تن ملہ ناوہ
باغ منز گلس وہ بلبل زاو
چاوہ چانہ آس غصّہ میانو تراو
تعشوقہ تمکی ظریف آو
چاوہ چانہ آس غصّہ میانو تراو

در بیان وصل یافتن از زن ہیہ مال

کھسِت کوناگ از ُن تختہ پرنگس
پلہ ون تس ملہِ ون سینہ سینہ
لب نوشین شباشب تس زھون بام
چہ میگویم چو ہم آغوش گشتند
دوائی تاوسی تم از ہوا پیو
کُڈ کُک ساعتاہ ہش زن سہ رنھاہ
سوکھ ماز ن چھو ر بچھ راژ شاباش
دپان چھی عاشق و معشوق میٹھی

وسِت پیومرد عاشق کیٛا بوٚ منگس
دوشن ریو بوسہ سیتین غصّہ کینہ
دتن آب حیاتس زن تمی دام
دتوک دو ب ساسی خاموش گشتند
زمینن رحمتوک باران کیاہ چیو
رنھاہ ہش زن معشوقس چھہ ساتھاہ
دوکھ لد چھی پان کنہ کن چھنا کاش
یہ میلن میانو یدوی زت زیٹھی

دوکھ لد رٕ سی و اشیان پاہت
دپان چھی امہ سدہ از وریا بت
ویکھن چھو تہ پرنت شاوید دوکھ
لبو چھی نہ عاشق و معشوقی سوکھ
تیو و چھونا سیبن ازنن پرس
براجتت بلبلو ری پال و اشان
عجایب یاچھ میہ حال ودیشان
چھو نالی ترت تہ پالہ سوزنہ چون ناہ
شب ... ان صبحس یاوان نموناہ
چھوکھ وریشان

ہیہ مال

تہ تہم گیمت سوزس نالہ نالی
دیچھان ام صبحہ کاکھوشیا یاہ نہ خالی
دپان اکس پان پکس نیری لور
عجائب دولتاہ چھم چشم بد دور
نتہ خوابا ہ چھو و دیٹھم اکی ہوتی!
نتہ تیم تراوت نہ تھاوت امہ تاوی
پیتو ایوان چھوات دوشر زوالی!
تصرف کو گرت عین الکمالی!
نتہ رت زنگو نہ گے اوادِرس
سونا گرای گوو دوم مہ اکہ بس

نفاق نموٗدن زنِ کلال درمیان ازن و ہیبہ مال

پتھ کراجاہ گئی درِ صحن پیدا!
خوش ایون آبنہ ون تس بانہ رِت کیٗا
چھو ایوان مالہ ہندس محلہ خانس
کنِت بانہ گئی تہ بیہ آیہ
لگے پاری بوواتی آشنا بای
چہ میگویم چسان گفتش چہ گونہ
بناہ منگان بنی تہ اولیا چھی
زمکرزن بڈن مردن چھو ہیمی
ژہ ہیبہ مال بڈ بڈ بوگ دینے
دپان آسک مہ کیٗا ناگ ازناہ چھو
چھو سانی گا مکوی واواہ ہمت چھوس
ولیکن تس تہ نیبس پوژ طالع
گمت تس تفرقاہ آمت چھو تراوت
کوسے چھک وارہ ونتم کر لج ماسی
نو تس منز چھے مہ اکثر پوشنہ مالاہ
کمی ذاژی چھو یزونتم چھہ کیٗا بات
کتی آسان کمی ملکہ مہ ژش تہ آو
مہ ونتے ناو کیٗا تس سونہ میالمے
پری گلرنگ ہی چھوی تس سعہ ناوٗ
چھو آخر کار پرین بیوفائی
ژلن آخر چھو تراوت امسنزی ذات
یوہ نوی پرژھ زہ تس مہ ذات ہاوم

وچھت بانہ کرن نمہ خلق شیدا
وچھن گیمت نمتس آس لوکھ مست کیٗا
وچھت نیرن تہ فیرن دانہ دانس
وہ ہیبہ مالہ دوبمہ دوہہ آیہ
کری گلہ میوٹھہ کیٗا مِٹھی چھسی دای
امان پس پژھ ونان چھس گونہ گونہ
زمکرزن خداوندا ژچھک ژی
دپان مکرزنس چھوی حق عظیمی
وَلے بڈ بوگ ناگیرای چھو ینے
یہ میانی باگنہ ہنداک یرزناہ چھو
لکٹ چھوس رچھتوی مہ دوچمت چھوس
نمتس افلاسکوی تارک چھو طالع
کوسے تہ باژ پوتر مشراوت
دنت کیٗا یمہ کتھی وس مہ زاجی
ژہ رٹتھم شوبہ ہی بدوی ژہ لعلا
لگے پاری چھو نر پاٹھن پری فان
چھو تلپا تال آسان امسندوی ناو
گرہن حیران مہ فیران زیر جامے
ژلی تراوت ژتے یامت یبیں واو
پتھ ژر آشنائی چھے جدائی
مہ باتھاہ پر ہشی بادی کتھا وات
ژہ کیٗا چھی فان آخر مہ تہ باوم

ژلی لوزت یوے ڈیشک نہ ترِس ینب
یہ کنت سوی لوزکھی وزت گرژی عیب
روٗن متہ بیہ مالے ژالہ نژ اوان
ہی کمہ پاٹھہ ماجی آر ماون!
ژم کمہ پاٹھی فیسرت ییم سو
وچھن لازم بنت نیرتہ ییم سو
لگے مالی پتوی راژبس شوۄنہ تراوم
پرژ یوس نالی گرژیس مہ ذات باوم
یہ کنت تس بدنی نہ بیھوڑی سوے

ہیبہ مال

ژکی پاٹھ یس نیرن کا ماہ کری سعی!
سرنت ژھنڈہ دودہ کنڈہ نہ ناوی
لدنت راہ زہ حب ما پشتس منز پیچ ہوس
وی وز گاہ سونت منز چانی وراوی
نہی نیرن مرن تسو بیہ مالے
یہ کنت لوزت وی زان متو بنہ یابیت
سونہ وادوی کران درسینہ علامت
فیرن دردی منز سوہ فالی علامت
زنطا ہمسہ

لگم یُدہ بڈہ دغا باخیانہ ما جی
کنے اندر کھنن زن تمسنزی کت
چھ کوتاہ بین زنانہ زن چھ بد بین
زنانے عقلہ سیتن چھینہ کانہ کوم
زنانہ چھی نہ کنہ پتھ برونہہ وچھانی
زنانہ چھی پُر از مکر و بہانہ
ژرن ہیہ مالہ آنت پوشہ تھراہ
یہ کیاہ چھوی پوشنی سیتن یہ کیاہ چھوی
گُلس خم کرتہ دم گو ہیرہ زالے
پرِوی کراج ماجی مہ پرِوی وَن
انت مہ کلہ میوٹھوی کونِش نہ پوش
دپان چھس زال ظالم نیم خندہ
بڈہ بڈہ کتھ کرنس واز چھومنہ
سلاماہ تھاوزس کرزس کلاماہ
تسلّی باژنی ہند گومتوی چھوی
دتس یا کونشہ کھور یا ہارہ لدتس
دنوی اک کونشہ کھور اک کھنوی کیاہ
چھواندرم کت بیہی ژرھ کرمہ یا کر
ٹوپاہ ژرنس تہ نیرت ژج تلُرزن
دُون مالے چھو گومُت گٹہ کارا
سو ہیہ مالہ نش گرمہ ہتوی ژاو
پلنتم آب سر داہ ہیہ مالی

یہ تقدیرن مہ کیْژراہ وُنہ واجی
کتھاہ وَنتم یہی چھی وَت یہی وَت
زناناہ ناقصات العقل والدین
زنانے وتھ چھ ژراوان چھو سنتہ بوم
کرِت کاراہ پتہ چھی ہیندہ چھانی
لبنز بوزی کتھاہ تمسنزی زنانہ
ژتس اندر وچھن اک کونشہ کھوراہ
ہنوی پاپوس پوشن منزہ گناچھوی
ستم بڈ گوتہ غم فر ہیہ مالے
یہ کتھو چھوی کونِشہ گُھرمہ وُزمہ ہن ہن
کلسن پاپوشن گیہ لگیہ پاپوش
یہ واتل چھوی تنکو بو کلہ وندی
لڈن آسمانسی سیت کار چھوم نہ
ژہ تلپاتال کیو سوزی سلاماہ
کمستان کھومتوی ما کونشہ کھور چھوی
دپان چھی ہی کیاہ یہ گو تس
کنوی بیں مدعا تس ہل ہنوی کیاہ
کتھاوُنہ می ژون وَت درایہ بنز
لجس ماچھن لسی پاتس سہ فرزن
کرِت ایوان چھو ناگ ازن تسکار
توی بس میل ترلشیہ کُن لیکان آو
دِلہ با گرمہ دردہ ہیہ مالی

آب بردن ہیہ مال آرزن وشکستن اسپنہای سفالین راپش

دیاستیان وستھانی چھس ہیہ مال
پلانی پیالہ تم دپونس ہیہ می زال

دوکُن میون روے الے شفت وکُری چھونبہ
دوایچ یشیابی نی جعد شنجعد کی چھونبہ
نیکسن میون چھوی اربجعد شنجعد کی شندوی
زہر میون چھی بدر روی کی سندروی
دربیہ لد ادی لئنت ارنہ ووان
فولہ ورن ادنہ ووان دولت جعد ووی شل الوان
تون بیٹ لن کسیس سند جوانی
فونس شش لن ت چھو سند یاپہ
چھکس انتھا وینت سہ ابو ان
فونس دہ یتپ لکہ بالالہ

ہیہ مال

تجھپ کنڈی کستام کرایہ منڈنی
تمہ کراجاہ چھپنہ کستام ژراجہ منڈی
چھوان بیت پیاسی اسوس بو کیتو گو!
میہ پرالوی ان گر ژمنہ پیالہ نو
پہ لوزت گیلہ بیب مال چیران
فور ژم پیالہ ساری چھوم مہ قران
ژون پیالن گیس چھک تریش زوانی
مہ زالوم ڈالہ ماچھس تخت یش الوانی
گرشاہ ان اسوم روینہ وماتسی تاج ژن
پلمنس پیالہ ساری ان تخ نم ودن

رُن یار اکتوی اکی تراوتوی چھوی
گرژہی دیناتہ عشقی تراوزی چھوی
مہ دل یکس کنوی ہم یا اکہ بسی نی
وزہ بوزہ عشقوی دم یا اکہ بسی نی
حسد گارن چھو حسد پان پکس کرن داس
دیکن حال زالی خان و مالس کرن داس
سونن دچھ زی حسد پاکس کرت داس
مرن ہالوئے داس

ابیات مولوی صدرالدین فانی بزبان فارسی

ہیبہ مال

حسد آتش خواص است ای برادر
خشک است و سر تر
بسوزد و سر ہمہ برپیش
زجنت از حسد چمون
بدور چاہ یوسف برادر
حسد بر زین و خسرو جون
موی لعل شیرین نبی
حسد بی جا از حسد خانہ قبا است
بیبن صد دل چو صد سل حسد از
حسد ور دل ز اوان از انسان شک

یہ گرزانوم امس سارہ وی عجبان چھوی
تیتھی پاٹھن دل پُر نور پیرن
تیتھی پاٹھن دپان چھی خفتعالے
مہ کُن ان صافی دل صافی دل
کتھی چھوی جگرس منز باک سنزت
کتنگو چھوک تہ پزوی ون ہا دمہ ذات
کرک کیاہ ذاژ سیتن ژہی بوچھوس پور
مہ ہاوُن نن گژ ہم دپو ہیبہ مالے
دیسُ ناگ ارزن ات وار چھونیہ
ژہ پٹ دشمن چھو محلہ خانہ میانوی
ژلتِ ژہا یہ بونا گے ناگ آیا یس
سوکھ بوچھوس کرن چھوم روے آدم
منوشن منزوبہ دُن چھوس منوشاہ
چھو ہنت باژی مہ اندر محلخانہ
منافق بای مافر ہیبہ مالے
حسد ہنرت آیہ اُمرت چھوی سونی بوز
بوتنپاتال کُن یام کلہ ولے
کرن زنجیر پاین سلسلہ می
لبم مہ دای ژہانڈانی مہ دیدار
دوبارہ آیئ لاگت ماج گراجی
حسد کوتاہ سونن آسن چھو افسوس
حسد از دل تنبر تلہ سُن چھہ تراون
سونہ دادس دوا تعویذہ چھونیہ
وچھن آسی تماشا چھم کُنی کت

امس اُس کنھتہ حاجت وَریاں چھوم
بو قربان پیرنی روشنضمیرن
مہ حال دل گژ ہم اسُن نہ مالا
انتہ دل انن سارہ وی چھو باطل
ژلم نہ کوس مہ کیاہ آم بزنہ
بو ذاژی ہیبہ مالی چھوس پری ذات
مرے اُر کو نہ شمعس ہٹ بہ پاپنور
کھین بازیاہ زبازی خوردسالے
ژہ دونکھ کار بازبگار چھوی نہ
ہنن مہ تور چھوک ژیر رشک چالوی
وہ زاگان پیرت وفتے چھم کرتہ می پاس
فرت چھوس زم کرت چھوس آدمی زم
ژہ نی پوشی تہ لانس وفنتہ پوشا
پری گلرنگ چھم آشن شہانخ
تمی ماکنھ ونن کر ہیبہ مالے
کران حیلہ نیتھی کیتاہ چھہ ہر روز
گنڈن ہستنس مہ کھوزرن امتہ والے
مہ دل ژہی لشن سُند چھوم زلزلہ می
تلر لاگت کوڈن بیت شایہ آپہ
کرُن جادُوی کرژھی ماجی ژہ ژراجی
حسد کانھنہ سونن کاسن چھو افسوس
جُدائی پھاس ردل دون چھو دہان
سونہ دادس ژلن خُر موت چھونیہ
ژلی یام موکلی نہ بوزتم کت

چھکھے بوزان سوزش ہیبہ مالی
چھو تلپاتال بحلہ خانہ میانوی
حفا چھوم خانکوی آمت مہ در پیش
درو زان چھوس سماس کن روانہ
سمان شہراہ چھودیون تہ جنن ہند
درازی تہ کھجر تتی شہر سی دور
پری ہا راد ران شہر است چراگاہ
و غمگین چھوس یہی موجب خدایا
چھ گرواجن نہ مانن میان شاہی
یس لاس گرچ آلہ گوژر راو
تماشاہی چھک ہیت کتھو تماشا
تماشاہی بو ہم ؤے ہیبہ مالی
ؤ دن داؤے کلس خارؤ کالدن چھوی
مُسلمان آسہک مہ بوزہک زار
دُیس ہا لے بووندی مال کرانوی
بُیس ناگی رزنن ہا ہیبہ مالی
چھو بہتر عاشقن ہند نام بدنام
مہ پٹ راضی محمد مصطفےٰ چھوی
ملامت جامہ ؤل روزک سلامت
پرانی کلمہ دپو نس ہیبہ مالی
کنوی دین شوبہ آسُن یاریارن
یتھوی ہیو گفتگو پانہ وانی
کتابی چھی سخن افسانہ چھوی نہ

! مہ سوزان کس نشی چھک ہیبہ مالی
کُرن کنِہ گرتھو نہ ظاہر دانہ میانوی
زِلت چھوس درامتوی ازخانہ خویش
شبانہ چھوس روانہ سوی خانہ
وچھن سوی کار چشم روشنن ہند
بو دمابین این کشمیر و لاہور
تو بشنو راست بو پرین شہنشاہ
دِ دِ دب شا ہیبہ لاگے گدایا
شبان چھمنہ سمانج بادشاہی
تمس کتو ماکن دوزخ نتی تھاو
مہ ہاوم ذات پاؤے نہ بوحاشا
بوناگیر لئے راؤے ہیبہ مالے
لگے پاری کُرن ظاری مدن چھوی
روانی ظلم گرتھ دنیس خبردار
بظاہر لوبٹن کیاہ دین چانوی
بظاہر چھوم مہ کفرک جامہ نالی
مہ کر مُرت حج بو اندر دین اسلام
دِپُن مہ ؤل ملامت جامہ تل دُوی
مہ وچھ قشقس یہ عشقُن چھوم علامت!
بسوی فسین ہا لہ یارس سوی مہ بالی
رٹمان چھسن چانو دین بو اختیار اگ
دہ ہاوم ذات کرنس للتہ وانی
یزوی ساروی آزُریت دانہ چھوی نہ

نہ این جان خبر فیست ... سیم رحیم اسکار است
... ابن ... و نگار است
... جب را غل مکن ... است
... خبر است زنبور زاغ است
... چون الالہ داغ است
... بہ دولت چمن باغ است
... بیہودہ امروز

ہیبہ مال

زِ وصل و کل من پوسان کنی گر!
شنواز من اگر آذری تو باور!
بخجی سر و درم نیکل پری را!
شہنشاہم ستم بادم سوا و دلبری را
پری ای فرشتہ طلعتان را چشم ... دارم!
سمان را کجا تماشہ ... یارم
زمین مشہور شدر حسن تو براتی!
سمان تم کی ای ... کشمیر و لاہور سمانی

ابیاتِ مولوی صدرالدین وفائی

بیچاره کیمتی لاچاره ساری
الوتو بله ویر کس وکهژ ویاری
چهٔ هیبه مال ګیژ ارز کس نال
مه هادم ذات بادم کس ورژس مال
چهٔ هیبه مال ګیژ هٔ فتنه بردار!
رواوار نه جفائی بے وفایار!
ګمان اسوم یه جان جان میبانی
چهٔ ناوان غفلهٔ من زی چهنه دانی
ژ لین الخم ضلاح بیزت ژ لین چهو
دوو شیون جانبین بدوی ګلین چهو

هیبه مال

وکس بے وبیران لکس بلدار
بنگاه هاوی چهلکای اڼبه ورار
زیرانگ پشیشه در سینه بیران جان
نه جدار وی ګاټون ودوان زبان ابرنه
نبس باران زنده مودی ژمنز زه یانه
بهتیس بنز بشینن لنزن جان حوار
چهو بیس اتزنصده یس چهو ګرزه کور
چهو شیس نه جوړه بنز چهو بابا!
ودبم لدو ورنس تنا یا حل بابا!

منم شاه پریرویان آفاق	بخوبی همچو ابروئی خودم طاق
بهر صورت که خواهم جلوه سازم	بمعنے گوئیا نیرنگ بازم
برهمن صورتم لیکن مسلمان	بدین مصطفے اشد تازه ام جان
بفرق من که کاکل سرزد اوست	سیه حشیم مرا این تاج خود دوست
بود بر فرق کاکل رسم خوبان	چو سنبل بر سر روی گلستان
تو قشقه بر جبین من که بینی	در آئینه بود عکسے که بینی
بود در گردنم زنار کین تار	برائے بستن دلهاست در کار
چو خوبی راندیدم از جفا دور	شدم اندر لباس کفر مستور
که معشوقی بعالم بیوفا نیست	جفا اندر مسلمان روا نیست
که معشوقی بعالم بے جفا نیست	جفا اندر مسلمانی روا نیست
بود ارزن مرا نام ای هیبه مال	و لے ناموس گفتن باشدم گال
هیبه ماش بگفتا اے پریروی	فرشته طینتی و آدمی خوی
و لے گو راست با من ذات خود را	که واقف میشوم من نیک و بد را
ازین قصه بعالم خاست غوغا	که شد در بله پورا این فتنه برپا
سمر این حرف هم گردید هر جا	میان هر دمان برخاست غوغا
که افتاد ست ارزن را هیبه مال	پئے تفتیش گوهر کس بدنبال
جهان از هر طرف افتاد در شور	تماشا گاه عالم شد بله پور
چو ارزن این همه شور و شغب دید	مه بے مهر را هم در لعب دید
بدل گفتا باید کرد کارے	بعشاقان عالم یادگارے

دربیان غوطه دادن ارزن در زخم شیر و غیب شدن و جوداو در آن

دپان چهس هیبه مال ای دلبر من	برنج و راحت تو غمخوار من!
یه بوژم نه زه دنتم دون نبی ګیاه	پری ذاتکی زه هاوګی ید چهنی ګیاه
نما شابین اژرست آی یام تامنت	زه دن دوره کی ازرکی تا قیامت

صبح سیپن تہ دپونس ہاومہ ذات
دپونس وعدہ بعمل مہ انن چھوم
...ہ اندر باغ بڈاک ودہ کنڈان
...ان چھس انان در باغ حاضر
...ہ کر دور کران چھک ہیہ مالی
...ہ میانی تہ بوچانوی آدنک یار
...زانت ژی مہ دلدار وژہ زانک
...ہ ژٹ یاری رٹن چھوی گرہمتاہ
...ہ دم رخصت خبر چھا کروہ میبلو
...س نزاوت نفس ہو چھوی ژلانی
...لاسادت کران چھوس روح گراوی
...رسن بوماره ام چان نفسہ براری
...ہ ژٹ یاری ژہ موولی برٹ شیطان
...سن صاحب نہ چشمن گاشس دیئی
...سو بدگاروی حضرت نہ پرزن
...بس ناک ازنن ہا ہیہ مالی
...پان چھس جھلکوی چھو بناغرورا
...بر واژم ژہ ما چھوک ذاژ وایل
...ہ کت تس ناگر آیس آیہ چون تیر
...ہ کت تس تیر لیج تحقیر گو غیب
...پان لاین تھپاہ از ژہاکسی نس
...سور وشت ژلو تھوی ژہ بہ ہلو ولو
...ودن ہتو نالہ گل نست ہیہ ملے
...پشیمان از خود واز کار خود شد

لیکاہک وعدہ دتومت چھوکلہ ژہ مہ رات
گناہ توھمہ بر گردن تو!
تھوی ہیو تھومہ تنت اندر لوڈم تن
دپانی عالماہ اوچھان ناظر!
مہ تی پانس پھران چھک ہیہ مالی
ژہ زانکنہ مہ زانوم عشقنوی نار
جفا میانوی وفادار وژہ زانک
مہ لد یوسف کڈن چھوی تخت چانْ
ائی کرفیر تھی لس نیر تھی گو!
مدنوار و بدن ہو چھوی گلانی
مرن چانی اتھی چھوس ون بورای
فری ما دشمن من دوستداری
بنقص و نفع خود کنہ چھوکنہ واتان
تمن دیدا چی کتہ یہ آتش چھی
تمن کفارنی دوزخ سیپن نن
مہ نی چھک پرزنن ہا ہیہ مالی
مہ ازان پرزنگ چھوک کو نشہ ژورا
بہ کھور لدہی کموتان کھور کتھی ژل
دژن ڈنگاہ تہ گو غیب ازخم شیر
دژن در شیر ڈنگ از گیر گو غیب
دوسہ مو آمدہ در دست اوتس
یہ ستو جوشس پوشان ات نیوی راو
پشانی اشو چھہ تراوان ژالہ ژالی
زرنج و فرقت دالدار خود شد

ولوان تس یار ...
...

ہیہ مال

مرگ ... ازفراق زیتہ خنجر
... ازخم تیر بمہ وخنجر
... ہو سر دار زاد ودلو لو لو!
... ہو قدم پٹادو ودلو لو
... ہو چانہ ہجرک داغ ہمت لو
... کس فرنی ودن باغ ہمت لو
ژہ دستوی پرنسی پرہ سنو یہ لو لو
ژہ دستوی تخچن ودن لو بہ لو لو
ژہ دستوی پرنگ پنک مہ دوپنی چھوم
ژہ دستوی سانہ پچنگ چھوپنی چھوم

ژه رستوی خانه مه گورت چهو بی نور
ژه رستوی جای عشرت چهوم مه زندان
ژه رستوی عشرِ تس عسرت مه گورت

کتوڑلوهم کتوڑلو هستم ولو یور
ولو دلداره ژی رستوی مرگے بو
مرگے یو بوزنی وُن چانو گفتار
مرگے یدنی قدبرجسته ڈیشے
مرگے ہو جان جانانو ولو یور
مرگے ہو زلف پیچانو ولو یور
وُه دُور رچانو صلانو زری. لو
چو عذرا ناله دمه بو چا نه لو لو!
نته لاگے زلیخا روزه بر راه
نته بو روزه لیلیٰ بندرن ون
نته بلبل دے وَن بو گلن منزر
نته پمپوس نیرے سیت همراه
نته لائے بو ناداه نا گرا یه
یه نوزانوم بیه مو تجسسی کوس
یه نوزانوم مه یا ون آسو تا ون
یه نوزانوم بیم مه فا سرن ژور
یه نوزانوم سوس وا دِت بیم مه
ینوزانوم سو نه دادُیوت مشکل
نیم فیرت نیم وَن نا گرایه
ولو پرسان گرے نو ذات گوهر
و نگبر نه هیه مال راس

بهم کردن دهم دیدار راز دُور
نه دِال شاد است نی جان آسخند من
ژه رستوی دولتس ذلت بینو مت
نیم فیرت نیم فیرت ننستم تو ر
ژره زا جبقس ذره دُور ر نوزری بو
مرگے از یاد آن آزاد رفتار
مرگے نے تم زه سنبل دسته ڈیشے
مرگے ہو شمع پروانو ولو یور
مرگے ہو ماہ تابانو ولو یور
مرگے وَن رات کیوسن ہو برے لو
نیم فیرت بو دوَن جسه ہوله
دے وَن بو مه فیری کر شہنشاه
دلو مجنون فیری کو هنی وَن
نته ژهانڈرت بوژی صاجدن منز
ژه کو هم کاله ابرس تل مه چون ما
هیه مال ترا و نهی گو هم ژه ژ ابه
یه نوزانوم مه کرمه لانه نی آسو
یه نوزانوم مه چهوم نا گرای راون
یه نوزانوم گژهم مه یا دُس سور
ینوزانوم سو نه دادُهت ایم مه
ینوزانوم مه لا گن زا سی گل
دِتم مه درشناه اک وشه ژ ابه
چهو هم سر داره وَن مه تاج بر سر
مدنو ارس تیه دُ دُمرت جگر تس

بو ... سُو وَن دو بار میلاست خدایا
ژنتس یک گیسه پیشلے هن ...
ولیت زالد زلت مه ...
اکیس نو وَن عشقنوی سیلاب ...
سُو کسُ نس ک از هر عشقن اب ...
ولوی نی کیاه مولوی صدر ...
میان تحفة الصّدر ...
فیض عشق ...
براه عشق احمد جان ...

هیه مال

معشوق فان و عشاقان ...
... چهو لرمت اَنصوت بو یار یار ...
... مینی بو جوش صدر حبا صدر ...
چهو ...
بوین صدر جان مه یارن سند ...
ون کیاه جان ...
ون کیاه چان بو ...
قصیر و چهو شنه ...

دنن کیا جان مہ ولوہم نال زلفو
دنن کیاہ گندرن ہند ناز فرمہِ
چھ ماران گرایہ مارن ژہایہ ژہایہ
یمیس فرسوی یہ عشقن داد زانی
یہ سُوی زانی فری لیس عشقہ داد وے
یہ سُوی زانی نگوی لیسُ موہہ زالہ
یہ سُوی زانی یمیس فرزلفِ پیچان
ونان چھوس منکر عشقس اکس کیاہ
دنن مہ دلبرن ہند تیوت دوہ گوم
ژہ عاشق چھوکنہ بو عشقن ونی بات
دنن مہ دلبرن ہند تیوت دوہ گوم
دنن ننتھو ہیو دلِ من ہیوک ژورے
دنن ید وار یاہ عشاق مُودی
دنن توحید ساری عشقبازی
دنن کیمت چھ عاشق مارہ کیتی
دُنن کیا حمد حق و نعت احمد
دنن ساروی چھو تمسند لایق یاد
کران ارمان صدرِ شاہ ڈلیشہن بو
ہتوم ژہانڈن تہ دپوہم چھونہ زندہ
سوچھوی درگور ننگمت کتوگڑہک پور
دلن دپوہم ژہ دیدارک ہوس چھوی
گڑہن اَسہ تہ تیتھ انسان پیدا
یہ کتَ چھیٔ از نصیحت ہی لقمان
یژہک بیُتی گڑہی در آن پیدا

ژہ تل شوبان چھ خط و خال زلفو
بساماں سندرن ہند ساز فرمہِ
برائے جان مٔن گوئی بلا یہ
یمیس درسینہ چھونہ تس غیر معنے
کرن لیس دیدہ معشوق بجادوی
فسرن تیس یار سنزی ہر نہ ژہالہ
یہ سُوی زانی یمیس ترتیر مژگان
جواب باصواب خوش صدرِ شاہ
کہ از بیداد شان یاد خدا پیوم
ژہ چھوک انو تہ ژہ یکساد وہ تہ راتن
کہ از بیداد شان یاد خدا پیوم
عیان مہ از حقیقت آم نوری
چھو عشقی رتو سُرن تم زندہ رودی
خدایا کر حقیقی از مجازی
خداوندا مہ مارتم عشقہ سیتی
دنن تعریف پیرو و سیرت جد
یکھی زن سوزہ دک نت بوزکھی داد
سخن ہیوان چھو برسرد سخنگو
کلن کت کن گیٔ امیر در زندہ
انم بیت منزمہ تمسند بیتہ ہت در
بگفتارش ہبین یو توی ژہ لس چھوی
وچھان چھوس ہر طرف حیوان پیدا
بدانی قدر ہر شے خاصہ انسان
وچھان گڑھ ژہ انوار ھُو اللہ

ونن شرکس مہ ساشہاہ مشرف اوم
بین شرکا رسی تشن من مہ شہاہ ٹ
شرنہ فارسی کیاہ صدر دنن
چھو گرسی فارسی الدین و چھیو
ونن چھوی کن صدر زنہ ہجمن
تمنا چھو گرسی نش بس افسو
تشنا گرسہ دوی کفا افسو بس افسو
سرنفا دنیا گفا فسو افسو
چھو یاوُن پیوفا فسو نش پیو دوانی
چھو یاو ن سارسی نش یوانی
نسپیت کی یار سخن فرت اسلے
سرشہ ہان نیرت ایسل دل اسے
وریگا ایدرنیغ
نبرن نہ تشنہ نیغ نیغ

ہیئہ مال

وریغا کی سون یادونن دوہ
وریغ نہ او سوران شراوکس یوہ
ودا خادیت شئے مہ انوی چھوم !
یمن نہ نشہ فریقن ونہ نوی چھوم !
ونہ دن عاشقن داد وی کرن چھوم
بجہم ردی بدرد دل و دن چھوم !
نجر و وصل دلان کینسہ نہ ما نوی !
ونن یب زوی فریقین ونہ وانوی

غزل در فراق دوستان یا دون

دوکہ کیا یارہ سندوی داوری
چھو پیدر رکس وین کت غیرس معتبر
مہ نادان شہ تعریف یادپادوی
توی بیت شایہ بیت مہ نالہ سرادوی

غزل در فراقِ دوستان یاران خود

زندہ گو عالم پکن سونتن گس!
مودین ناردو بیت دت گو رہ بل
گگی ہتھ دت پوکی بیت پیک اجل
مودین ناردو لف دت گو رہ بل!

ہیمہ مال

جایہ جایہ چھوینی سُرزرادو
یارین نا نتھو مہ یاروامس نا و
کیا سنا امت چھو بزن پٹس بل
مودین ناردو لف دت گو رہ بل
سکل سپھلت اسی شوق سپھ رو
بورین نا سکرتن تہ سوال آرہ دن
یم ینبہ نرل ہی تہ مسوبل بولنی
نیکہ نیکہ ینبہ کیاہ لکس شتھ لنی
ہونن و لیکن تہ سیہ بنیمی ہوزن
بولہ نسا ران نتھ نی

کیاہ کرزہ لا رس تہ لانین کارن
تنہ پتہ ایوان چھس ضربہ کارن
لوکہ چار باز گاردوہن تارن
غافل متہ با گرزھتہ بد کارن
پو چھنس ام چان سینہ مارن
اشہ نار زا جنس چھس اشو ہارن
بینہ پتہ ترا و نس تم ہیعارن
کیا سنہ کن تھاوہ نازارہ پارن
وزہ ناوان چھوم دندہ چین تارن
کس و نہ زاجنم وس لولہ نارن
مُرمہ دار مس ژونہ ون پیارن
دیدار دیہ نا چھس انتظارن
گُل گی برہ تے کیاہ کرہ خارن
فندہ رٹ جای گنہ اندہ کنہ غارن
بیگانہ زانہ کیاہ بوزت شعرن
ظریفہ واقف گرزھتہ اسرارن

یارن نشہ گیہ جُدائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
برم زان آخر فنائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
آیستہ در الیسنہ ادائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
تنہ چھوس گومُت سودائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
اندرہ کنہ وایان چھم نائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
چھ مہ مشتاقس جُدائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
چھنہ گلن کنھتہ بقائی
یارن نشہ گیہ جُدائی
غیرس دل دِن چھو بے جائی
یارن نشہ گیہ جُدائی

داستان در بیانِ زاری کردنِ ہیمہ مال

چھو ہیمہ مالہ ہندوی اَت اشیہ داو
یوان چھوم یاد اینجا بابہ بایوی
چھو گلشن گلخن یار و سوائی
موکے ژہنہ مت چھم تم یارہ رستی
پرہ فٹ چھوی سوس تس یار رادوی
دوکہ لدپو شہ باغس نار ڈلیشان

بوتے ناداہ دمس چھوم بادنی
مہ صدرالدین سنزی زیرہ لایوی
شکر زہرا چھو دلدار و سوائی
ڈولی لگمت تمن یم یارہ رستی
گمت گھٹہ چھوی سوس و تس یار رادوی
سوکھ متو نارہ سی گلزار ڈلیشان

سوسنن ہنزر دردلی ژہانڈن ہرام
گندرن ہندتل مہ واراہ اڈ جہ نل
زانہ سوی بیس موتنی کردون جدائی
زانہ سوی بیس موتہ پیادن ان دل
یار دردل کیم پرارک پٹ وتے
اک دماہ چھوم سوز دم سر دوولو
سوزہ والیور ہمتوی چھوم آرہ بل
چھوم مرن مہ چھو منہ دوبارہ بوی
دمبدم ہن حضرت اللہ یاد
یاد حق مطلب ز ابیات و غزل

ہول کرہم بڈمہ واراہ لول آم
مودین نارو دنف دت گورہ بل
ست چھ سوران یلہ چھ رادان زبائی
سور کرام استخوانن چھم کیتے
زالو ہس سنیس ژہنہم نار چھل
دادیو بوزبے درد وولو
شو بنیم دن نالہ موتن مس جنوی
چھوم لکھت کو مرت لکھت موتن ازل
پوشہ دن سوی عشہ سان لس لای ناد
مودین نارو دنف دت گورہ بل

نوحہ وزاری کردن ہیہ مال و ملاقی شدن درویشے صاحب حال با ہیہ مال

چھ ہیہ مال پراران لل کران آس
متوژ لتم مہ بابے بال بالی
متوژ لتم کرن آسی جدائی
متوژ لتم لستیم ہو چانو فش گوم
اڈہ لچ آشنائی کرتھ ژلزیا
متوژ لتم چھو فرماوان استاد
بگفتم مرگ بدچھ پایا جدائی
فراق است آنکہ دل را میکند خون
فراق است آنکہ سوزد خرمن ہوش
فراق است آنکہ بارد ژالہ غم
مہ ھی ایژ ای وامای چھانی
مہ ھی کونہ زالوم کونہ ژینوم

کھوان تس ناگران کیا چھو افسوس
متوژ لتم مہ ترابیت ہیہ مالی!
کھم کرے آولے کیاہ آشنائی
ژلن چانوی ڈہ بلکو مہ کھش گوم
خداترس دجدائی کرتھ ژلزیا!
کران دور رچھو ژاز مرگ بیداد
مرا پیر خرد گفتار جدائی
برآرد راز دل از پردہ بیرون
فراقست آنکہ سارد عقل فرموش
ہلاک عاشقان دارد مصمم
مہ ناگیر ایہ کونو قدر زانی!
مہ چانی راونہ تادان زینوم

سوبنیو داچ کمکی استہ نجبر
فقیرس پاس کھور دس لائین زبرا!
مہ ھی کاکی کونہ پانوم چیاوفرمان!
انہا رکیا ارو دوم چی نوار ایان!
فقیری کی اتری اِ چھپ اندر باغ ساتی
کران ای ای چھ در باغ دالوی!
فقیر آک دیو برا ستہ سگالوی!
فقیر ہتھی لبور کواراہ نفقیران
ہی ھی لبور یژہ کلاہ بان نفقیر
کسی تنیس پیژ فداء قربان نفقیر
نقیران جان فدا و قربان

ہیہ مال

فقیرن حال اردوی عاشقن چھوی
فقیرن کیمنہ حاجت بریان چھوی
فقیرن ژخم ژی تہ لجھ ژی ردی!
فقیرن مز کشم مہ اک زنگالہ!
فقیرن از خدا بدو ستہ
فقیرن ناو کیاہ اطفال لچ چھوی!
فقیرن نیس کیاہ ان عجزو زری
فقیرن فقیر ان بیماری!
فقیرن خوش پوان چھوی دردوم
فقیرن رکی بی بادب سوز

فقیرس خستہ دِل کرِ ہیبہ مالے
پرژہان چھوس ہیبہ مٲلی کیاہ کمت چھوی
دوٲنی کس زٕ چھک فریادو نعرٕ
زٕ کُس چھوی یار ہتہ شر اثیرٕ چھی
مہ راتس راو راحت ہیبہ مالے
وناں ہیبہ مال حال دِل فقیرس
مہ پیر و اولیا ماںمنہ افسوس
مہ لادن چھم تہنز پادن پمی بو !
مہ کرتان پیرہ نی نشہ ہُر بونی گوم
دلن صاحبن ہندن گیسم زٲی
کُسند تام شیشۂ دِل فوٹرم مہ
لگے درویشہ چھم معشوق خاوند
لگے کونہ پاٹھنی مہ دادسی وات
لگے چھوم ناگ ازُن تمسُندی ناو
دِلس درویشنی خاموش خاموش
بہ ماسوی آسہ نُس ڈیو ٹھم مہ دِبروز
گلکس دت آسو تاج شہر یاری
سو بروںنہ بروںنہ ماہرازٕ ہوٲنی
سو مہیارہ سوٲری زٕن ستارہ
کران براسپ تازی ترکتازی
نبر گوناگہ نیرت لچھ سوارہ
کمو چھو تو گرہان کتو چھو کتیو آو
دُپوہم چھوی پری شہ سانو ازن
سمالس کُن چھو تلیپا تالہ نیران

ببین تا برسرش آمد چہ حالے
بدن زٕ گلمتوی زُلمت زٕ کُس چھوی
روان راتس پتہن چھوی پارہ پارہ
کسندہ پوژھ راو شرنند تتہ نہ چھی
مہ ونتے ناوکیاہ تس ہیبہ مالے
فقیرس خاصہ پیرس دستگیرس
مہ اخلاص دریاز اںمنہ افسوس
فقیر وسیم وزرس ہو وندے بو
گلانی زوز لانی چھوم نہ زاہ بوم
پیم ہا یاہ دپانی چھوس وہ ہیہاے
ستم پانس کرم پانس کرم مہ
بو تس پٹ لجمڑی گجمڑ گمژ بند
بو عاشق آدمی دلبر پری ذات
زُلت گوٗمت مہ ازن ورزنگ واو
یوک حالا ونے ون تھفاتت گوش
کھسان از چشمہ بانجت فیروز
پکان تس پو پنک پاٹھن سوٲری
جلو داران وے جلوہ دوٲنی
تمس آوارہ گی اہنز سوارہ
سوٲری تمسنزی در نیزہ بازی
پرژہن ہتو مہ اکس نش وارہ وارہ
کسُو چھوہ بادشہ سیرس کتو دراو
امس آغنس چھو ہر کانہ سانو پرزن
امس رستوی ونسنام آس حیران

دِتھس کس لۆ زٕ حورہ ہیو ھم انی !
رونہ دامان شرِن اسوس کرانی !
میون تس کن اندری ازنا م زلت گو !
زہ تحلہ خانہ کن کمتا م بیت پیو !
صلح چمن ویم در تحلہ خانہ
چھو ون شہر سمالس شادیانہ
پری ساری پرن چھس ون لوانی
خوش خوش ونا توش چھ برشاہی لوانی
پیتوی تم آکی مہ و نو تم نیر ھی گو !
پری تزاوان چھو پرن بینی زدو

ہیبہ مال

[illegible]

صفس سبزار کس ہٹ تکیہ وت شاہ
چھو اندر باغ وتھمت شادی شور
دچھوم تت بنگلسی اندر بدیوار
عروسی پنجرہ تت کرمتی خاص
وچھان چھوس تت حویلی منز تماشا
زول در باغ زالت ہر طرف آس
گران حاضر چھو ناظر حکم شہ خوان
روانی لقمہ ناگ ارزن کھوانی !
تمس ہٹ بعد خوردن حکم شہ آو
بٹھس ہٹ زیرہ جانا وارژ ہانڈن
تہ کھن تہ چن تہ واتن ہیبہ مالی
ونت یوتوی شاہ نیرت تہ عشق کوس
ندیم از ہر طرف چھس تہف کرانی
اشارت ژیوان زغادت بزودی
تولک از ہر طرف تعریف معشوق
غزلخوانی سپن در یاد دلدار
روانی گودوانی جامنی چاک
ہیتھوی پیوغم تمس در شادیانہ
بجز اہل دلان کینسہ نہ مانوی

سپاہان پری چھس صف بصف کیرہ
ونی کیاہ ہیبہ مالی ارزنن دور
بناتت اک حویلہ کیاہ طلادار
بواز ہر تماشانت اندر ژاس
تماشا ناگراین زونہ گاشا !
پری تس ایستادہ صف بصف آس
کھون کی خاصہ نعمتہای الوان
یوان ناظر تولت خواس نوانی
یہ رودی ژہٹو تہ ناگس اندری ژاو
یہ اندر ناگ پیوتی واتہ گاڈن
عزیزی سانہ میانی لوچہ بالے
بشان گو ناہ تہ اش تراون تہ کھش گوس
عزیزان لولہ اشو چھس وتھرانی
گیون ہوان چھ قوال وسرودی
فراق یارونہ ون زیادہ گو شوق
ہر کوس ناگراس عشقنوی نار
غزل بوزان بسوز دل ملن خلکی
سو کھ مارس دوکھ ڈیو ہم شبانہ
دنن میونوی ظریفین ونہ وانوی

غزل خواندن ارزن در فراقِ ہیبہ مال

کیاہ کرہ یار گوم دورانہ
تمہ جایہ دورپیوس گوس حیرانہ
تمس اندر چھوس حیرانہ

تمنّا تمنند چھو منہ نیران
تمنّا تمنند چھو منہ نیران
تلپا تالہ نشہ چھوس نیران

فراق و تمنند چھو منہ نیرانہ
تمنّا تمنند چھو منہ نیران
[illegible]
[illegible]
[illegible]
تمنّا [illegible] چھو منہ نیرانہ
[illegible]
دلبران [illegible]
بوبارہ [illegible] چھو منہ نیران
خمارہ [illegible] تمنند چھو منہ نیران

ہیبہ مال

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

متن دِ نعرہٗ ہائی صبحگاہی
چھوڑ منڈ ان مردِ حق دردِ الٰہی
چھوِ پان ھمرہ دِل ذکر ہی
یتھوی ہیودِ دم شبی ہیڑ

غزل مصنف دربیان ذکر

ذکرتہ لا الٰہ الا اللہ
لا الٰہ الا اللہ

ہیبہ مال

لا الٰہ الا اللہ

روس وچھتھی ژالہ ہیچھا نہ
عاشن نہ خاصن دل چھو نیوانہ
داھنس تہف چھس تمتہِ کرانہ
ظرافیہ نو گر گرھتہ کرانہ
دِلسی ہنیس منز چھوی جانہ

تمنّا تمنسند چھومنہ نیران
پامن لگو مُرت چھوی سلطان
تمنّا تمنسند چھومنہ نیران
عاشقن منز ژی ادہ چھوی شان
تمنّا تمنسند چھومنہ نیران!

بیان کردن زاہد فقیر خدا در پیش ہیبہ مال آنچہ کہ از احوال از ن دوہ پدید شد

شبس بوزت یہ نالہ حالِ وقالا
سفر بڈ مہ کرم بیت شایہ واتُس
تسُند تہ چانو بوزِت چھوس وہ زانان
یوی ڈیو ٹھم سو تمسُند تاب وتب مہ
یہ بُوزِت ژاو زُوتس خستہ جانی
یہُوی مہ چھوم یہُوی مہ چھوم پنُن یار
امی چھوم لوٹ کرمُت خستہ جانس
امی چھس کرمژی بو خستہ خراب
یہُوی گومُت کرنت چھوم نیم کھش مہ
کرُم ون دستگیری میانہ پیرو
دلو پیر وژہ چھو کناسانو محرم
ولو پیرو کڈم از خستگی مہ
ولو پیر ورُٹم ون چان دامن
دپونس تم فقیرن گوشہ گیرن
ہمت بو یارسی نش کرمہ سر فاش
خدا کر یاد ساتھ ا اغم تہ تیم ترا او
یتھوی جیلاہ کری بو بہرِ اللہ

کرُم صبحس بباطن انتقالا!
مہر بانی تہ چھی تیو واھی کیس
ژہ تمسنز روسو چانوی جان بجانان
قیامت از ژہ کر تھم ون یہ شب مہ
رٹان کھور چھس پان ہا پیرو میانے
یہُوی چھوم یار تہ معشوق دلدار
امی کھش کر مہ جسم ناتوانس
امی نیم چھہ میانِ دون اچھن خواب
اہندی دُوررن انتو چھو کھش مہ
کرُم ون یاوری مہ دستگیرو
فنے کو تاہ بو چھس پُر رنج و پُرغم
ژہ ون زین بستگی دم رستگی مہ
چھو دامن پیرنی ہند جای امن
خلاصی حق دون سارن اسیرن
دلی فردائی شب نیرن یین گاش
دماہ اکی واتناوت دِل جمع تھاو
ودچھک داد خدا کر یاد اللہ

نیرھپہ ہیوبوچ ... الا اللہ
چندہ چھوی ... الا اللہ
غافلو ... الا اللہ

نندرہ مران دل نندرہ ہتو غافل
کلہ تلت روز رحمتِ حق بوز
ناداہ اڈراتن اسہ دِ نو ذاتن
بیس مہ کرم یاد بوزہ تس فریاد
دادلدو ہو داد ودو ہو!
آیہ یتیم پیار نندرہ گژھ بیدار
دِتہ سینس چاک شنکنوی در خاک
عمر تراوی رد نصف شب ہو گو
سبیت خرچاہ ہو تنہ منز جان زو
ہارہ چھوی پان زو بیت کردان
دِن شوبن بارو پانہ بدکارو
راوہ راوم دوہ آم حاصل کوہ
کنہتہ ژلیوم نہ زاہ زانوم نہ
لعل چھُسیم راوان یاوس تاوان
وای لشِ ہا پیوم ہارہ سی پوہ گوم
چھونہ کانژراہ سار پانبی ہند بار
یلہ والنم درگور میلنم لبہ ژور
موکلنک پای چھو منہ جز خدای
نعت نبی دِن ژو شیون یارن
یارہ نبی ہند ناو چارہ چانوی آ و
ٹاٹھو تھو اللہ اسے ولی اللہ

نندرہ حاصل داہ پرتہ الا اللہ
اسہ سوزان کیا پرتہ الا اللہ
واتنا نیتو کاکھہ پرتہ الا اللہ
سوزہ سان کڈہ آہ پرتہ الا اللہ
بخشہ بڈن راہ پرتہ الا اللہ
نندرہ واتی داہ پرتہ الا اللہ
ولہ بدرگاہ پرتہ الا اللہ
شب چھونراوان گاہ پرتہ الا اللہ
چشمہ چھی بنیا پرتہ الا اللہ
میان عمل کیاہ پرتہ الا اللہ
گوک دو گمراہ پرتہ الا اللہ
کوہ مہ چھم گناہ پرتہ الا اللہ
روی گوم سیاہ پرتہ الا اللہ
شونیم ون آہ پرتہ الا اللہ
رات دوہ کھت راہ پرتہ الا اللہ
لارنی ہمراہ پرتہ الا اللہ
پانہ زانگنا پرتہ الا اللہ
بیس چھو ہو اللہ پرتہ الا اللہ
مربی ہمراہ پرتہ الا اللہ
یا نبی اللہ پرتہ الا اللہ
یا حبیب اللہ پرتہ الا اللہ

رسانیدن درویش کامل ہیہ مال ژنز دار زن در شہر سُمان

اژان چھوی ہیہ مالی سو چھپت زو
نولانی چھی تلانی ذکر ہو ہو

خدارا بہ صدق عاشقان ژرہ سازی
خداوندا بحق فداء لعبا یار ربی
چھو حضرت خضر علیہ لا جان بجانان
خدا ریحی کا ہدیٔ سوی کا اسم ماناں
خدا رحمن رحیم خدا وند جہان چھوی
خدا بیس بینی ہو زبان چھوی
خدا حسن بخش پایان وایہ
سبن یوسف تہ پاو زنجیر و میدہ
سو شب کرتاہ سپن صبح و امیدہ
ہیہ مال عقل وینس دل امیدہ

ہیہ مال

مہ ہو اللہ حسبنا اللہ چھی پرانی!
فقیر سک کھور ریاں چھی اشو ہرانی
بو منز میارہ حسم وجان وندی!
مہ وزی آخر چھیس بوبنزی!
مہ کہ عمرہ ہمنون احسان!
مہ اوت ژلوہ تیمس تہ مہ جان
مہ فقیر س زم دل گوہ تہ چھی جال
دیئن لاچارہ حکیم چھی ہیہ مال
بیان فقیر ہیہ مال کندہ ان!

سر ودی کن نه کرنت کینسه آکء دم
دیپان چھوم شه لوان چھوم بوے ادم
منز نت ماه چھو اندر تجلی کس یاما
پری کرت شان فقیرن کرس سلاما
کلا ماه خوش کران چھو ک با تس م
بو چھم اک زناه کھنه دیر چھوم
دیپان چھوس ناگی ازن مہر و بایه
مہر کر باپی کرت مرد خسرد ایه
مبارک مرحب کسے مرد نا فی
ژه صاحب دل بزرگا چھوسے ثنا فی

ہیہ مال

تجنی کھل سری اندر تماشا
پری کسی ان چھہ سگھی رنی نه تماشا
پلوان چھیو نشه نفر کرنه سوز
دیپان چھیوس شاہ میه چاسے بو چھوس
و نستان تس ه تی ہین چھیو رانی
سر و ده منز ه بو پچن ور اح
بوگ نسب منکس بو چھوس میه
بیاگه و ده بجلس نب ار سنکو
سر مرتت اندری شب ود لخو

پگاه بڈ شہر تاه ہر سوی پیه
مقیو تس بله پوری مال گرانوی
سیمت گرانوی قبیله آس لاران
تسلّی گرژھته آخر ساتم موُد
فقیر القصّه رفته مختصر لوز
بیپائی باطنی تتھ واتنا ون
دماه اک وات تتو دوه آسو باقی
سوگو مُت آسو لشکر هت شکارس
کرت فیران چھو دوه لوست شکارا
پری باغس اژان گی فوج در فوج
یه باغس اندری خلوت لٹ رود
چھ ہیہ مال ڈیشان ناگیر این
حکومت سلطنت لشکر نه جاگاه
چھو کافوری شمع باغس دزانی
انان گی پادشاهس خوان شاهی
چو خوان خوردند سفره دُور کردند
سپن آراسته اک مجلسا دُور
چھ منز میاره سنزی هت شیه کوام
وه منز میاره هامر دخدا یه
کرک کیاه ہو وه منز میاز کرسه
ژه منز میاره هتو مُت میانو بارسے
ژه منز میاره وندی سر لوپادن
ژه منز میاره بڈ کیاه مرتبا چھوی
دله پاٹھن دتن درد نشیسی ناد

پری زان غیب ہیہ مال گیه
ودس کیا مال آسوم ماله لانوی
ژھنڈن کردو نو احی آس گریان
تتی مادر فراش سار تم موُد
سه اندر تقچه خفته آس خوشر وز
عروسی پنجرس اندر سه تھاون
سپن نه ارزنس تامت ملاقی
فقیرن ڈیو دوس ژاتس وه پراس
لچه شہر سماس شاله مارا
چھو ناگس آب نیران موج در موج
دلی پنہان برای مصلحت بود
جمال فی مال بخت وتخت وجابن
سپن بر گوهر شوهرسه آگاه
رباب وساز ونے هر سوزانی
بصد لوان بصد سامان شاهی
طلب نغمه شراب وسُور کردند
چھو ہیہ مال دل ہی ہی وشور
بهت کت شایه گومت کتو سنا گوم
ژه دیدار ژه پٹ انوار آیه
مله ون طوطسی ته هاره کرسه
مه لادن تھاو نیرم وغد سار وے
چھ برحق یار یارن چان لادن
مله وُن دوان نگی بڈ مرحبا چھوی
یه پرین منز بهت گو آد چون باد

تتی ساری شبس مہ پیوم ماتم
کڈم رٹھاہ ترٹھی ترٹھ کانہہ کڈن ملہ
یہ بوزم تی مہ کانہہ خوشر وزبوزن
میارن بارغ ڈیٹھم ہیہ مال لاہ
پریرو شاہزادہ آدمی زاد
بنیمس آٹھ ورشی شیٹھ ورشی
دفی کرٹھ لل کرن دریاد دلدار
فلے کیا یان آہ و نالہ ترا وان
ونے کرٹھ ہش و نان کیا آس گراوہ
کھتوم مہ کاوہ رہ روشیت ژلم یار
مہ کنہہ معلوم نہ کُس یار تمُس ند
یوان چھوس بوزہ ناہ آسوم کرن مہ
مہ چانی لل تہ بوزم در ترانہ
یوان چھوس بوزہ ناہ آسوم کرن مہ
ژہ تہ تس ما چھو عشقاہ پانوانی
یہ بوزت ناگرا یس نارہ ذرتن
یہی چھی دلبر و دلدار میانی
سہ چھی در باغ شاہی میون ہرت غم
سہ میانی موت تہ سی میان جانان
لبوم مہ ہیہ ملے بالہ ہندنیب
چھ اندر باغ میانی ژرٹھ ناون کیا
نفیرن داد و نونیس با ترانہ
ونہ وُن شیہ ظریفین تس فنہ وُن
دنہ وُن عاشقن داد وی لڈن چھوم
بجز اہل دلان کینسہ نہ مالوی

چھو آخر شاد سیت آمتوی غم
اڈو متو چھوس تتھوی تتھو کاوڈن ملہ
دلِ شہ زان الم ما شاد روزن
روان کیا داغ دل ہرت زن گلالاہ
غمن خم کر متوی تس سروِ آزاد
سنیمس تس کہنز ناوم عشقہ برشی
ستم کر تھم دتم دلدارہ دیدار
شبس اندر تہ نہ مہ راورا وان
نتم یارس نشہ ہاواوہ کاوہ
وہ کت گلزار سی واوہ پھلوم یار
چھو کُس دلدار زور آوار تمُسند
اثر چھوم ہتمتوی چانس ترن مہ
نرم شبراز چھو تت چھوس دِربیانہ
اثر چھوم ہتمتوی چانس ترن مہ
کران ما اکس چھو للتہ وانی
ددُس درویشن بس کر لبس یتوہی ون
یہی چھی یار زور آوار میانی
سہ میانی عید تہ سی میانو ماتم
سہ لوی زانن مہ چھیم سی یار زانان
بو پرزن ناگ ازن تس گمت غریب
یہ دنتم وارہ ونتم ہئی ہئی و آوہ
چھ ہیہ مال بوزان دانہ دانہ
حریفن نش ون وہ وہ ظریفن
کجا مردی بدر دِل دُن چھوم
دنہ ون میانوی ظریفن فنہ والوی

غزل خوندن فقیر کاک پنس شتمہ حال
رحیم ماں ور محبوب پنس پادشاہ
ناکیہ یس آسی ستوی
یار گنہ ہیت الدر سی شوی
یار چھو پنس نوان سی ستوی
یار یبر لوزان پنس شوی
زار چھو سند نوکھ ستوی
یار یبر و تھ ناسندرہ شوی
نندرہ و تھ ناسندرہ

ہیہ مال

دیبہ نادر کس ینہ نابتوی زوا
بادوکھ الم تہ ترا وکھ زوا
مارہ مہ چانوی چھوم مارہ متوی
سوزنہ وادہ پیغام سوزنہ سی زو
دمہ دمہ غمہ چانہ چھوس غمہ متوی
یار یبر لوکھ کن متوی گوی
پارہ وادہ چھس گوم نارہ متوی
پارہ یبم والیحہ سیم سروا
عارہ درست یارن زانن زنوی
یار میون لوکن متوی کو

بره نیره ون تراو پیر لتو لتوئے
سره چهو منه سپنان گو ہم کتوئے
ارُزن میانو گو پرزن کتوئے
راه کیاه تا مت هیبه ماله کهتوئی
مسه چهو یاران مس پیاله چیو!
کینشران رتو گو کینشران کرتوئی
کینشران دتوم ململه فنتوئی
ظریفیه هنگونوی سپنوی چهتوئی
توره کنُ وه قدم تراو ستو ستوئی

بره بال کرتهس ته بنوتهم د و
یار میانو پوشن متوئے گو
تراونم گنُدم پراونم جو
مس حتپ یار چهوم خماره هتوئی
مس پیاله یارس کمسنادتوئی
کینشران بوزم تا دان پیو
یار میانو پوشن متوئی گو
کته کته پرا ران عامس کهو
یار میانو پوشن متوئے گو

گریہ کردن ارُزن باستماع حال هیبه مال از زبان فقیر روشنضمیر

هوالله حسبنا الله ربنا الله!
به بوزت تا گیرا یس لچ دِلس شراک
خیال یار اُن تم در مخاطب
مہ یاره سینه برُتهم هیبه مالی
مہ کرتهم هول ارمان کنهفنه نه درام
مہ لدمی یار چهوی نه کانه گناه می
یهمنا ون یهمنا کله و ندے
وست پیوتکنوی حاضر زیست آئے
به بوزت هیبه مالی دل سپنُ خون
دوان چهسپن حرف مسی زن ضرب خنجر
بوان چهسپن آه کمسند زن زهر گان
دیان چهسپن دل صبر کر عشق بر خیز
چهہ عشقن صبر سی ستینن نه کانه کوم

هوالله ربنا الله حسبنا الله
زجی تس یاس نیرت از دل چاک
دتن تم ناله کیا از جان پرُتب
مہ پاره پاره کرتهم هیبه مالی
یتیم در خواب رانهاه لول مہ آم
زه بلهنا ساله دکهنا درشناه می
زه لاگک آغدون لاگی بوندی
اتهه کینشران ورس کینشر درشٹ ہی
دپان چهی نیره ون از پرده بیرون
دپان چهسپن فوٹران ون زال بنجر!
نته ما تیرا آسس تم زه مژگان
توشیر نه خویشس را در شهد آمیز
دُدس دل دلبرس ساهی هی یه کیاه گو

دیپان الکس نیره تا کو نه پاکهوڑ انهاه
غزل خوان رایم موجب کهه غزل لجاران
ته بوزت کیاه وزنم حال کر جان
همن وا لی سیپتن و نه ون!
ون ون اشہ ظریفن بی بیت ون
ونه ون عاشقن وادوی لدن چهم!
بحجر وهسل دلان کینسه نه تانوی!
ون میانوی ظریفن نه وانوی!

هیبه مال

غزل خواندن ارُزن بار
ورسمان بفراق هیبه

وتیمتر پار رستی چهسم بیهاری
تسن ورنه یاره سنزی وفهرزار ری!
لهعس میله بوزنا ساتهاه ونهی ری!
رونده نا سیب نن تار ری!
ای سنه ونه و فاواراے

پالِس ہیپہ نا چھم لاچاری
کمانہ زخماہ لایم کارے
تیر اندازس لگہ ہا پاری
کینہ گوس دِتم تیر داری
شین زن گاگوس ام لولہ ناری
لشہ نارہ زالوس اشو چھوم جاری
ایوان کنہ چھومنہ چھم انتظاری
سوختہ مہ کرنم ام پنحتہ کاری
بیہ نا دیہ نا دادن داری
چانہ تہ میانہ یاگہ ڈی تھاوباری
لانہ نشہ ہیہ مال نادان ساری
ہو گلی سے تراو کو گلی پاری!
کانھ چھسنہ ڈیشان چانہ انہاری
رنگ چانو پھلہ وُن گل اناری
ہنگس شوبنی ہنگہ طوماری
ظریفیہ برہ گے گل گلزاری
منہ چھم بڈوان امید واری

طوطس میلہ ونہار رئیے
ھجہ کُمیہ یارہ سنزہ مارئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
سینس وُنہ چھم لار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
رُوان ہوسیم ٹار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
دُوکھہ تہ داد چھونہ اختیار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
ناگرایس مہ لد بار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
لاگو پانہ وان یار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
پرنگ چانو چیندن دار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے
بلبلن روز خونخوار رئیے
طوطس میلہ ونہار رئیے

ووان وَنھو عاشقن معشوق فنی زور
یہ ووتھم شوکہ تیو وتھم زہ تیو ور
یمہ و ہیکہ پاش ہس اند وان سیتن بی یاہ نم
دیان آس ربک زہ تیو معشوق وسیا لے
ہمیشہ اوُن شوقہ نہ عشقو چا نے
بوواتس حضرت معشوق ہا وان
چھو شوق فنی تس معشوق نینز ہی
خدایس ورد و عالم شوق ستنبہ ہی
چھو شوق ورد وان معشوق ستنبہ ہی

ہیہ مال

زہ انِس ماچھا نان صاحب کمالی
ہیہ مالی نہ ظاہر تہ باطن
بچھن صاحب کمالن پار پاری!
بزرگن اہل حالن پار پاری!
یہ دولت چھی مہ جیسی پیرہ سنزی
فقیرس صاحب نگرو دیرہ سنزی
وہنت تس نابر این پای دس
بچھان مہ ایہ ولہ تہ جامہ
دوتی تم تس رتاق داس ویتیر
فقیرن تو زواہ گو آ نظرِ غیب

در جوشِ آمدن ہیہ مال از عجز و زاری زن و معانقہ کردن ہر دو باگدیگر

ہو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
بہ بوزت ہیہ مالے ہی کرن ہائے
ژٹن پردہ فٹو تس راز پنہان
کرُن نالہ متوی تس سیتی ولول
متس گو خوش متن دون نالہ متو میول

ہو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
دژن لت پنجرس تہ وژھ سہ برپای
دتن تس ناگرابس ہٹ برت پان
تہ ڈیشت حاضر و ناظر بنیر ژل!
گرژہان حیران چھ بعضی بعضو گیوول

مہ ژود نرزاہ چانہ خدمژ اکمرشی چھم
سہ پاکس بیت سیتی ہرمرشی چھم گوس !
مہ ارزم تنہ ژاہل لوزلن گوو نہ گوس
مسں دتوی گرہ بارہ مہ گوو کیت گوس
مسں تی تنوی لوبیت وسرس وھوم شور !
شمانس محلہ خانس کن دا ہیہ رانہ
سہ ژی تس ابہ ازروی پینن محلہ خانہ !
گیم پال ہاو مہ پینن سوزروی وانہ وانہ !
دپن مہ ہاو سوزروی وانہ وانہ !
پینن بازی نہ تس چھوی محلہ خانہ

[illegible]

براحت پانونی تمہ زہ کی جفت !
چھ دولت کانھنہ معشوقس برابر
کران کیاہ ناگہ ارزن چھوس مدارا
چھو وہ شالہ مار اندر سمن یار
چھو وہ روبرو معشوق لوزن
چھو وہ بیقرارن دون سمت گو
بہن ہن جای خلوت لولہ ما بہ
ہنوک در باغ پانس آب چھاوُن
سمانس اندری کنیژن رتن لو !
پرژ ہن ہتونس وہ کیاہ چانوی تمنا
گژہ کون ژی گژہ کون تسی ہیہ مال
سپن میانی ہمت در محلہ خانہ
دپان چھس چان کامن ہیرہ بن چھم
دپان چھس ہیہ مالی کیاہ ژہ غم چھوی
بمس اکسی مہربان یار آسئی
ونُن ہتو ہیہ مالے ناگر ایس
ژہ میانی مای مہ ارمان چانوی
نو کھادت ناگر این پانہ تمسی
بدل کرس بدن تس نختہ مل گو
سوتا چھس سیتنی پٹ تالہ لاگن
پرژ ہان چھس پی محلہ خانہ اندرہ بازی
وساہ مامہ سو آرزمشری چھی
مہ کھوٹ مہ نشس نیروی ون نیروی ان
دپان چھس پاھی پری گلرنگ میانی

ثنا خوان اک اکس کیاہ دولتاہ صفت
چھ نعمت کانھنہ تس شیرین برابر
چھ ہیہ مال ڈیشان شالہ مارا
بہ تنہائی تن تن میبلہ ورن یار
چھو کہ کُد عاشقن ہند سوز لوزن
متن دُون بالہ یارن نالہ متو گو !
ژہ ہُن ہن خوان نعمت ژہا بہ ژہا بہ
دتوک فر پرانسی نولکھ یاوُن
تمتھوی تس سیتنی ہیتھو دون کنوی گو
مہ ون چانوی ژہ ون میانوی تمنا
تمنا ناگراین چھو ہیہ مال
ژہ نِش واتن مہ روزان وشبانہ
ژہ بن مہ واتہک دشمن مہ سن چھم
ژہ ارزن پرزناہ ہیدو دمبدم چھی
نمس نِش دشمن جان خوار آسئی
وچھن کتو ون بوزی کیاہ نہ دراییس
مہ چانوی دم چھو دنس بس لوگ کرانوے
پرُن ہتونی سپن دردانہ تمسی
علانی فتنہ تامت ژنا بہ ہل گو
شبس وتھو محلہ خان ژ کال لاگُن
دمانس لوہی نامحرم مہ واژی
سہ پاس سبت سیتی ہرمشری چھی
ز سرتا پارٹن چھین جیب و دامن
پزروی ون موکلاوم چنگہ جانی

مه هيه باله مندوي آرزو چهوم!
وچهان گرڙه گرڙه کرسن لچ جانفشاني
دنن ئي بظاهر ياباطن
کنوي کونه پاڻهه آئين مجلخانه
چهوڊو ررٻڌ چهو مشکل دون جدائي
جدائي زنده پانه پار ياران!
جدائي بڌ خصوصًا يد کري بار
چهوتا کن اتهه بيوان سوفي الحال
يه تخته مال گنڊه نِشِ جدا کر
کرن تي تخته وڙراون تمي تُل
سه تخته مال تس اتهه اوره ناون
دنن تخته فلس فوکه تکو فولني
چهوفوکه دِت هيه مالي موکه دچهاني
عيروساه اک سپن باساز و نازه
رخس تس نور حوران هند براني
پري گلرنگ گلزار تس سپن گل
وني کيا هش سپن سي مار منزي
بظاهر سينه تهاؤن تس بسينه
بظاهر سونه کرنس بوسه تاره
وتس دپن تس ديدني اندر لکه دت
زه پرنگس ٻٹ وه روزم پيرتهي پان
يه بوزت ناگرايين اننه شادي
محبت پانواني باگرادن!
دو گس هاس شهر سمانس کن تلان دو

مه هادن سي لبن هامت گرهي گم و
برس بولول کرتم مهرباني!
مُدا آسوس سوتي يت جايه داتن
بو دُور رناگراين هکه هانه
قيامت عارفن نِس هوگئي هي
ڑتون تلناه کهٹن پان مرگذاران
جُدائي هو چهوزنده دوزخن نار
پري گلرنگ ها دان تخته چي مال
وڙرات پانه گنڈ اک تخته وهڑبر
تلون تمه تخته منزه اک تختکوي فلُ
گنڈت نت گنڈسي سليت تهاوه دنان
سرس سرکوس پانے لکو کرمے
سه تخته مال ڈبلشت منڌ چهاني
ونے کياه آسوتمُسند پيشوازه
روانه دامانه کيا شن کراتي
ازان زلف و ازان سنبل نه کاکل
سونه دو ماز ڈبهڻن سونه سنزي
بباطن يا بمهرو يابکينه
بباطن سينه باغصه غباره
بوتهاوت هايه سيتن جاي خلوت
بورنگه رنگه ها نے چانوفرمان!
سونن دون ها بناڑل سونه وادي
جياائي ميانه دن اخلاص تهادن
فولان چهوس زتي دل گره سوي گو

هيه مال

چهو هيه ماله شه دي تازه تازه
[illegible]
مرفن پيچه هائي راني گلرنگ پري!
ازدست هيه مال ودتکليف برداشتن
هيه مال بواسطه خويشان رانی
گلرنگ پري وديدن ناکرى
ومطلع شدن ازحال پريشان او
[illegible]

یم اوُت کیاہ اسم کرِمہ لائی
ورٕ رگی گرزٕنی مہ سونہ پانو چھی
چھوکرتر کینسہ وگی ترٕھ ناجی درگی چھی
ہیرٕوی اکھر ورٕ رگی سورٕ رگی چھی
شرن موجود کران ھی ھی کرانی !
چھو محلہ خانہ پرین ارگن دایہ بازٕ ای
زٕدون درت بیٹھ پیٹ مارنے زٕ ای
بحکومت ہیبہ کس تریہ دایہ !
پری و دیو جن سو پتھن پیمر پی چھہ !
ارزٕ ای چھس

ہیبہ مال

بے جن پنار سو سلیبت ہیبہ مالی
کھوتان سو شرت سلیبت زارس
بلہ صرفن سو شرت پتھ پری آسن
سو صرفہ روی کرن پتھری سنت
ہتہ بنچو سنہ سنہ کھو دوست
جب نس اسنہ نہ ہمسن پتھ چھو ار
ارانی چھس ہیمس پتھ اسی جو چھوان مار
لصدارت نہ شیران و چھوان اوانی
چھو زنبوران و چھوان چھس پیس لعاونی
تھس پتھ حملہ سمہ رقمی لعبہ وانی
چھپائی ارو پاہ معمولی

گی کرٕ داندہ کامہ گرتہ ٹوٹھ زاہ
چھو پھک پھک تس دپن پیش نکلہ زانی
دیہان چھس جوش شرتر دیگہ مہ دم
دوا پرہیز دتو مت چھوک حکیمو
چھہ پرنگہ بیٹھ اوستھانی ہیبہ مال
نہ ہرنس سو نہ دانبرٕ کوم ہاون
سپن یامت روپہ پیالس پھرن چھی
کرت اَت طاسسی اک چونچہ زیراہ
نہ کنہہ دپوس شرتراوت گیہ تس طاس
خبر چھس دون دوہن ہنر دانہ داہ
سہ اندر خانہ داری آس ہوشیار
سو سی ناگرایس کرٕ کرن آس
سہ خاس تہ پاس آس فیران
زٕ صرفہ پوت تمسندی نہ شر آس
پوانی آس تہ شرہت چوانی !
زٕ ہٹہ ماران چھہ شرہت ہیبہ مالی
فران شرہت چھہ کھاس ٹھس گڑھانی
گمت حاضر کلہ صرفہ بچن آسو
پتھ شرہت وسان تلہ صرفہ کلہ
قضاءن کار کرٕ اوّل صدا گو !
شہج گیمرٕ نہ شرہت نازٕپٹ پیوک
پرٕنچانس اندر دتھو ہر طرف شور
پری گلرنگ چھہ وچھہ چھی دیانی
مہ فرٕھسم ہیبہ مالی وائی فرہم

گی کرتازہ کرٕ ہیو موشہ کٹوٗا زاہ
زٕ بوزم کام روزم وازہ پانی
زٕ شرٕ بیمار ہیبہ مال مہ چھیم
بہ بوزرت شادٕ ہیبہ مال دِل گو
سپن خوش دیگ دانس تل رنن دال
نہ دپونس تژ کرت چھی شہہ لادن
چنی پانی نیی زیراہ کرن چھی !
مہ کرٕ فیاراں پوان زیارن چھو فیراہ
چھہ ہیبہ مال دانا مغز نی زٕ اس
دوشیون راہ نہ کانہہ لانن بہانہ
بہ اندر عشق معشوقی گرفتار
بہ ہیبہ مال آخر ماہہ رن آس
سہ آبادی بہ آسس خانہ ویران
صدائی چھہ شرہت دازٕ دکھاس
دوشی تم صرفہ وہ کرتھی پوانی
چھو سون ہاوان نہ وہ تس ہیبہ مالی
رسہر ہش ناراہ شرہت چھس وسانی
چھو صرفو برمتوی آدر متوی کھاسو
لٹس تام صرفہ پوتن وتھکھ مسلہ
تمی برونٹھی پوان ماگی ندا گو
سراپا صرفہ پوتن کرٕ زہ تہت گو
دین ہتو ہیبہ مالے گو گرہ گور
روانی چھی پوان ماتم ہوانی !
مہ دیرانی کرت ھیہای فرہم

دِنِن فریاد واراہ پیہ بیہوش
کرانی یا خدایا وا خدایا
بدن پیو مُت ہتھ زنن تو نہ تمہ جان
تمس نس دوزن پانٹرن ہتن آسو
چھہ ہیبہ مال بیوان تیکنوی یام
چھو مجنون لولہ زخمن نون زن ہپوشل
دنان کیاہ جان چھوی محمود گامی
کڈک تس لیلہ یا مرت لولہ رگہ خون
تمی دوہہ دراو مجنون سوئی میدان
سینن تس کوٹھ ہیٹھ خون جاری
پرژراہس متہ پیدا گتہ گوی خون
ذتوک تس تتہ نشتر نبہ پکو رت
دلن دُون پانوان یلہ واٹ آسن
وڈو ترادت چھو محلہ خان پوانی
بدل صُورت کرکھ ولول ژلت گی
چھو کھوژانان سینن کینشرن سعی خونریز
ژہ لگ تس اتھی موجود تھاوَن
ہتن تس ہیبہ مالی سر سینہ
کوچھ کرٹت ہت کران چھوس للتہ وانی
خداوندا مہ مارم یار سی بر ونٹھ
گزھک آسن مہ زندی ہیبہ مالی
اتھو سیتین تمس تم پانہ ساروی
ننھی زخمن جگر دیدہ موثر تم
کمو گرھی تمو ماکنفقنہ زانوی

چھہ یکس گیمتری کس تھاوہ ہس گوش
سہ بت گن پیہ بیخود موبہ گو یا
سونا گیری اکھتس ہٹ ہہت جان
ہیرت جایہ سونت کہنا مٹی گوس
ترسالگو ناگر آیس فرمہ کستام
بخلوت لیلہ ہند ہیورت گڈن گوس
سوآسوی کاشرن منز مرد نامی
ہبت پیونتہ لکھمت نام مجنون
ہر ان آسو سورہ تھس نور کوی خوان
وچھان یم آس تم حیران ساری
دپوک تم پانہ بن بن لیل مجنون
تقیر و یوز تو کیاہ گو محبت
تمن شادی نہ غم یکجا چھو آسن
چھہ سہ نہ صرف ونبر لبو ہوانی
لگک یم اتھہ تم تم گلت گی
بضرب تیغ با از خنجرِ تیز
بانواعِ عقوبت مارہ ناوَن
بو وندی سر خبر ژہ ہش مہ چھینہ
ژہ رستوی زندگانی کیاہ چھہ میانی
مہ دارس ہٹ لدم دلدار سی بر ونٹھ
بو جان دیپان وندی ہیبہ مالی
متھون ہتونس چھو گن ہٹ لولہ دارد
لبسوئی ہن نگر دیدہ موثر تم
چھو چانوی مار گو مامار میانوی

سرن جان فدا ہا تھی لسہ مبارن
بون نتن جایہ سر نئہ جایہ چھو رجاں نو
مہ رو وادہ ژرہ وان وان میہ ہاری
نہنت لبو یارو وان وان چھپہ نی
دوانی لبو ہوائی یارو لکن چھپہ
منصید جان ونتن جتبہ العو ہو بابو
نتوی کا تھاون وہ نتن داوہ یابو
سر ننگی بیان ناہل لعو ہس یہ اپن
ژن زن میہ پس سنحر
عش

ہیبہ مال

کڈن اکی منز لاہ تس کیہ پاس
چھو فرماوان تیکنو واوہ گو پکس
تمہن دون کرمتن چھس پانہ زنجیر
دو ان چھس ضرب تیغ و نیزو تیر
وڈو ترادت چھو تیہا نالہ فیران
دیھانی جانورن آسو فیران
نزراہ چرار لارن پارون وانت
تژ گی ما ہم اہ ہمدم سہ نہ چھو گی بیت
سو منزل چنذ نو نہ عود کوی اسو
لڈن نتن اندرئی گرصلاح پیوس

کلس کھارن دین داوہ گو پالس
سہن دون کل گو ڈسین گرن گنڈ
زہناں چھو گ گردنن تم تلہ تال
کراں پامت کلن دون تم تلہ تال
ہووہ ہیبہ مالی زواژان چھوی
دواسوی زالوات منز ناگراین
دوی دیو وچھ کرمژ صورت شبیر
پری گلرنگہ تم آسی برابر
دین دون محرمن تا چہل ویکروز
گژہن یم سہ زہ پس لاچارہ مارہ
بس داد وی ژلس آن تلخئ نیش
تولی سر موژہ راوی وارہ چیشمہ
مژن یم یام مہ پیغام کرزم
بنیوتی موُد تم تا چہل ویکروز
کرن ہتو ناگراین شادیانہ
پگاہ ون یور تلپاتال والن
ہتوی ہٹ مہ دیم تتومہ گژہن چھوم
خوشی کرکرمشت یاد خدا گوس
چھو یارس یاوات ون ڈیشان
نمژ بی عاشقن معشوقہ پُر نور
امس فرہاد سکیناہ اتوی واتو
سُو سوداگار زاداہ مالدار راہ
بنیو مژت شامنی باگن چھو ہیوچال
خبر ہت تم دوشی گیمت روانہ

چھو حکم گنڈہ ناون لوکہ پالس
تتھی گنڈن چھو مشکل موژرن گنڈ
کلن سدہ گوک کل منزل برابر
الان منزل چھو ہیبہ مالہ فی الحال
سہن دون لتو لتوی نیران تلہ زو
بووندی سہ زہ ہیبہ مال پاین
فدا گژھنے مُدا چھوم ژی مہ کُن نیر
دوشن مارن چھو ارزن آسو درخوار
سہن دون زورہ دنو گنڈاہ بہر روز
چھو ہیبہ مالہ ین نہ زن دوبارہ!
زہر تراوت شکر شیرین گژھس عشق
بصد ساز و بصد ناز و کرشمہ
خبر داری بصبح و شام کرزم
خبر ہت یم زلاران گیس خوش روز
خبر چھم نوش زہر شو یم ترانہ
رضا آسو سن ہٹ پانژال کھالن
بہ کینژاہ مہ ژھم تی مہ پُر ژہن چھم
شبس شادی تہ صبحس سخت یم پیوس
چھو یارن تہ کلن منز باگ کرنیشان
گمت ات شمعسی بیاکھ تہ پانو ر
چھو نہ شرین عاشق خسروی باتو
گمت آتو واتھی ہت لوکہ واراہ
نہ حاضر لوکہ پال و دادہ گو پال
چھہ ہیبہ مال وَن خیر کہ نشانہ

کرن تم ارزنس کس حال کنی!
زہ سہ موُدتہ صحت یوہیہ کنی!
پیہ بوزت تم سم پت دی یام ہا دن
نمی نہ پیپت کن بیت وہ ناون
چھو خواجہ زادہ واتان باز وزور
میہان یار دون راہ مُژ پور
جماکھاہ چیلہ تہ چھس چیلہ ہیکیی زنی
تنک دن نیم جنگل یام وَنی
سرو دواہ اک چھو خواجہ زادہ بوزانی
پتہ بوزانی چھو کن دارت سور زان

ہیبہ مال

کنیہ زلہ گرتہ کنیہ گم شوون ہندہ پیر دانی
شمس کسی روس ہند ڈیشن آں پریدانی
چھو خواجہ زادہ شوون ناوان
چھس یہ نہ ناہ تان کھالنہ ووُن
شمس پیتھ ہیکن ہوالہ ناوان
سو منزل تنس اکی ہاہناباہ
وچھین تنن اندر نہ صورت آسی وقت
سہ ہتناہ باوہ تصورات یس کھوت
سہ دشت کن نغمہ رس وی چھوس
سہ دشت کمن نیرنس نیو و زسن کم اسوس
کیاس اس ہیبہ مال سو نس ستہ اوس
ون تمن تن گرد وانی وادہ اسوں

کران چھوس خیمسی اندر روانه
پرژهن هتونس کتھن بیه آس وزی
دنن هتو هیه مالے دانه دانه
یه چھوم لانوی یه چھوم کرانوی یه چھوم
خبر کنه چھمنه یتوکم واتنا وُس
زمین و آسمان ازنو وچھان بس
جوانن دپوسه آخر مختصر بوز!
مه کرون کنهته ظاهر هیه مالی
چھولانن کار زو آوار آسان
گداین کتیهن سُد وچھو خداین
گدا چھی واره شاهن بڈ بڈی بنابے
زه آسک بله ویرن شاهزادی
زه یتو کتو ته سو گسُ گوناگ ارزن
شرف دتو مت خداین آدمس چھوی
گژهی زی روبرو آسُن جوانی
سوکیاه زانی یه رنبل دی چانوی
سوکیاه زانی یه چانوی ناز ته ساز
خبر چھا کیاه یه دیوس سیت سر آیو
عشقبازی چھه رژهمقومنی سیت
مه تھوتم گوش ید تھاوم زه مرعی
زه بدبوزک نه ولن مه سیبت کرته
بوذازی بڈ چھوسی بڈ چھو منه کرانوے
مه اکثر بله پوری ین گژهن چھوم
بو کاشُر شُر چھوسی چھوس عقله کین بیر

چھو خلوت جا کھٹ تھاون خزانه
دنم نام و مقام و حال ساری
نو هو چھوم مه بنت آمُت جوانه
ون ژهه هش سین ته پیوم تھو یاد
قبیله کرانه کر مه لانه واتُس
گمژ بیهوش آسس چھو منه کنه جس
زه خیمس منز مه امک مه نشن وز
گژهی بهتهر کھٹن سر هیه مالی
چھو سر دارن ته شیرن دار آسان
تمن گره واره چھوی رحمت گداین
گژهان تازی گُرن پژکن چرم پاے
زه شادی گمُ گمژ کم زه دادی
پری ته دیو انسانس چھو پرژُن
دپن حضرت الله پٹ تمن چھوی
جوانِ آدمی دیو کیاه یه زانے
سوکیاه زانی یه سنبل هوی چانوی
بو عاشق ات بوزانه مه کنوی ماز
زه کتھ پاٹھن تمس ستین ورِه درایو
کرن تی وار ته آواره گے کبت
کرک مه سیت ژی ون عقد شرعی
مه کر کتھم هولون مه لول بر ته
بو واقف چھوس بوزانے مول چانوے
لبانی مه کر وتھم دین و دل گم
مه یا به چھوم بسان در شهر کشمیر

نهچکاه و افسر و شاه مال لداره
سوستو و اکار چھو یه چھیس یار واره
مه دولت رجبی اسبیت سخه چھم
چھو رجن جاسمن منبر خو ز جبران
دنن طمعاه بال نجبه نخیفه مانان
چھو هے بیشن کیاه بر و ون سود
چھو نخچین عاشقن مسل مقصود
چھوی وصل یار زیدی زبرزیرو
تمن چھوی زیدی ز بسل اصلا اثر گو
یه بوز ز انی ته
سنبت و سنو

هیه مال

بیک تحمت پور مس ارزن ز نس
جو انس نمازن مه یکه بس
گنبدس گورلو نزلاین!
تحمت پور تمس ناگراین!
نظام چھیس مه تھاوت سیل بیماه
مه تاکر اینوی چھوی سخت بیماه
نزبت کتھه چاره نه کس وارزاین و
نه تاکرای تراون ته یه مانن!
سو چھوم خاوند سو چھوی میانو جانانن
یزدوی زنی چھوی سیت ایمان

ریجای اُوُلبین اک گروده ڈلت دُور
پچی اُنوتان کی پی تو وُن ژلیت دُور
جماعت سُمبرسی کن کرین نه راہی
شتویه ون رویه خانه لدُنه شاہی!
کوتھس کرسن عروسی پنجه خاص
ژتن دیرده کم ازروی اخلاص
ہمیاپی کیران چھو سته کرین بند
لگان آخر مہ مائے آئی آئد!
ویکن چھو سنه زران اندری لشر
بشر انسان بست چھو سن نیم نه لشر

ہیبه مال

چھو دوته ارت بیه مال که کرن زران
مه عشقِ نظامری چھو میر اندر منزران
دوہ سوران چھو لوہ الارت سوژانه به
منه دس و نباله ببارت بیسیار خانه
محبت چھو نه سوران چھیں بشر نه ہای
کرن ابد ارت نه تیترن ابنه ورہ درائے
بدر کرمه ترشنان چھو چھیں سنه کھ پشن
انکار نه چھیبو وژنیان صحبح و شناس
مُزن اُخت جوانن سکار الله
سیپن نیسیم نہ سوداکار الله

سوناگیری مه آسیم یوان یور
رئیوم پائس نشه مه تھف مه لایوم
ہمی وری نه بومی نجتن نه پوری
گره نیرن ته فیرن گامه گامه
چھوئی اقبال و دولت و نته ون ژی
نه چھوی ہن ته نه چھوی دنو سور ملزی
بو فیران چھنه ویرانی جوانو!
مه تراوت ژل آمه آزدل ژی مه مشراو
محبت بے غرض تامرت مه بر لوپر
گُلو اندر کنوی مه ژہا یه ہلو نھاو
ہیم بید یار نتو تامرت ہیم سُوی!
ہیمے تیوت کال ده چھیس بو چانی
سولاه مه کروی وَن بو زلله
جوانن پاک جانن مار کاری
بران لو باه چھو ز عشق مجازی!
دماه اک رم کُرن کُر عشقنوی شور
رشحاه اک یُد بو دُور رچانه پراری
به قیبس کو دُین نارو مه موزال
کونی کت چھی بو وہرس نان پراری
ہہن ژندرن ژه و نه ماجی بنی بیبان
رضا د تو ہیبه مالے وہرسی تام
جوانس گیبه راضی پاکبازی
دلیکن وا ره کر انسان مده آس
جوانن نت وس کر خوش ہمکانه

مه کر تھف و ہتر مه کر ده عمر مند سو
ژه بے سنری مه کر مه براز نوی چھو
پژہان چھیس بو گژھی نابله پوری
چھو ہتر تی نه پتیرن ہنزه پامه
وطن تی یاد رٹ حب الوطن ژی
ده پان کنه گاٹی چھی ور ژلزی
گمژ بو حال حیرانی جوانو
قسم چھوی ربه سند بت مه وس نھاو
شہر ہیم یار سوز کی نه کر کی دُور
مه ورہن جورہن وچھ بد نظر تراو
خدا زنیک خدائی مدّعا چھوی!
بو چانی نه چھو سیلُون پالوانی!
وچھوم مه پاک پاکھٹن چھوی ژه باالله
کرن اقرار سی اندر نه تاری
سیپن راضی بعشق پاکبازی
دُپن تس ہیبه مالی چھوم گژہان زور
گژھی مه سور چانی عشقه ناری
مه گاڑی گو دُپن آبس نم ژہال
مه کرون یژستم وَن میبانه یاری
تراده ہم ژا و نه چھک آشنی میان
نم بت وہر سی تامرت مه کہتام
یوال آسوس خوش کیا بر مجازی
سیپن معلوم آخر دیو زده آس
منقش نه خوش ایُون لدُنه خانه

ترہم تاریخ ون ہمس رس چھو
دہ پراُن ازدوہس چھوم ہیہ مالی
گنی کت چھی بوژی نش واتہ ازرت
تیوی دنونس تہ پاُس گرنہ پیراو
گران سیرہ چھو لاگان ماہرازہ
ژران پانے چھو پانے چھوی ربابہ
رضاد توہیہ مالے چار وناچار
دگر تامرت وچھانی یار وَن چھو
چھہ ہمرہ ماہرازس یار بائی
کوٹھس اندر جوان دوہ کو تھی ژاوٗ
مہارازس نماز سبیت کیاہ گوم
نِنک ون یم نہ اکسی وقتسی ین
یمہ نِندر چھہ اندر ہیہ مالے
دد کج گیمہ تہ فکری ڈجشری آس
یمہ بیہوش اندر خواب خرگوش
چھو پرین آدمن نشہ عقلہ نقصان
سو ناگہرای تمے ناگاہ تتو واتو
چھہ بہتر لے کرن انسانی سبیت
پزوی چھوی زانہ کیاہ انسانی جین
کران آسوی سوداہس ہیہ مالے
فرم مہ لوکہ پالُو واوہ گوپال
کتی چھک تہ کتی کِن بودمی وُن
زہ مایت یاون گومرت جیران
دیانی چھوس مہ رٹ زک ہیہ مالی

برس تل ٹھس گرن چھوم ژی زوٗ نشنہ
وچھن مہ کت تہ کُس چھوم ہیہ مالی
مہ چھوم ئی وعدٔ ازمہ دلاستوی سات
چھوئت کھوری سونیران یار وَن ژاوٗ
خوشی چھس بینہ والیچ تازہ تازہ
چھو پانے ناٹہ تہ پانے گبایہ
اڈوی اقرار ہو تہ نیم انکار
اژان از یادیارس دربدن زوٗ
بجاگیمت چھہ باُس بر بجائی
دیوس نفسن نماز شام وَن نزاو
گرن تی وچھہ وہ نفسن کیاہ انوم بوم
یمن کیاہ حال یم نہ سجدٔ زاہ دِن
سہ بہری کھمنتوی زر ہیہ مالے
دُو دِلسی زالہ گل زن لجہژی آس
غنوستین دوشی گیمت فراموش
چھو آخر احسن تقویم انسان
چھو ژہنموت عقلہ رستوی حکمتوی کاتو
مہ گرژھہ ضایع جنن حیوانی سبیت
پزوی چھوی زانہ کیاہ جنن رُو تہ دو شین
ژہ گامن بازہ شہرن ہیہ مالی
لموکس ژہ ماند مکس مہ ون گدم بال
ژہ یوسف مہ بو یعقو باہ گمت اُن
ژہ مایت مصرسی گومت بو کنعان
کری بو پانہ ورن گنتہ یا اتھی

فروم ای زلکوی ہیمہ شادیانہ
نوا یاس تھی ژی کن نو یانہ
بوھی ون کو مرتوی چھوس بے پروبال
ہیمہ ماروی لو کر یال و واوہ گو پال
ہیمہ چھانی ژرای مارن دوشی زان
ہیمہ پرہ زمین ون لوی گوی پرہ زمین
نوکومت پارہ رستوی پارہ رستوی
ہیمہ دلدار وزہ کوم عارہ رستوی
ہیمہ پامت پیچھ کس تھہ تھہ ہمسای
تھی مارم ہیمہ نزاوم گرتہ جامی

ہیہ مال

اتھی کنڈوی کامہ تنیا نا کسی نال
تھی ہمہ محکلہ خانہ وژ دگرہ بار!
ددی ہمہ شرہ تہ مہ گرہ باژ مودی
ددی نتھہ نازہ تہ کنھہ زندہ زدرے
گری ہمہ زاوی مرشامی میہ مارے
چھو عشقن نار خان وبان زالان
چھو عشقن نار جان و بان زالان
ہمہ دل پکس کنزی ہم یا اتھی!
وزہ بزہ عشقنوی دم یا اتھی

مُرن مه شوبه ژی بیت یا هیبه مالی
سوکُس کرزن نامه رستوی چانوسیں چھو
بو پانیو راه ژه میانی شمع کافور
کرینا گلر خس ہٹ بوسه تاره
ولبنا زلفکی پاکھن بوژی نال
کرینا بے خبر اکی ناله منو بو
مه آمرُت لول چانوی هول کرُستھم
بو تلپا تال ژهانڈان نتپه دِرُاسی
دے کیا زیر واره نندره زُل کر
ولِت چھوس ناله صرفه وه کرانی
کمُوت چھوی آب وُ دانه تس برابر
تنن تس هتونه ولمن موتن نشانه
کرانی آسوگه صرفه سُندذم
تیم دوه چھوس وُه امُت پور وعده
کرانی بوسه مستی شیر کھور فیوُر
چھو عشقه سبت تس مشکاه هوانی
وه هیبه ماله کمرس ہٹ سو واتوی
ننهقی تس نال و لتھقی کمرسی رُود
ونانی دردِ دل چھوس شه ظریفین
وَنه وُن عاشقن دادوی لبن چھوم
بجز اهل دلان کینسه نه مانوی

ژه پراران بیت مه آسک هیبه مالی
بوژی عاشق بوژی عاشق چھوسی بو
وچھانی ژه مه دتوستھم دوون آچھین نور
کمُت مه بلبلس چھوی خاره خاره
ژلے کتو جانوارس مه ژٹنا بال
مه چیو مُرت چانومی ته منو کمُت بو
مه یارو ناره سیتی سینه بر ستھم
بو هر موکه واتوسے پانژاله آسی
تلُت کیاه تھدُ ژه عشقنه پیه تبر
بو ناگه ناگه چشمو کس هرانی!
سوکر روزی چھوسیں وزی برابر
لگان آسوس کران وُه هر کرانی
بو قت خوف لاگان آسو آدم
نه لاگن آدمی نیے شاهزاده
وَسانی شانده گونس گه کھتوس هیود
چھو صرفه وبه کرتھی زیو لوانی
لگانی موله سان چھوس عمره دراتمی تو
ژهکره هوپٹ نرس پیو مُرت سوزن هوُد
انانی آه دل چھوس شه ظریفین
کجا مردے بدرد دل وُدن چھوم
ونن میونوی ظریفین وُنه وانوی

غزل در فراق میگوید

روی چانو ڈلیشت تاب چھو مینه دانه
یه کت باودت زانسے بو!

یه کی کس باودت زانسے بو
توی چانو لوزت دل چھولونا نه
یه گوره گوره کره لوسے درُ دانه
سوره کی مانه هوسے موُ
دوره مه ڈیھک پوره کی ساته
یه کی کس باودت زانسے بو
فرمان چانوی چھو منه نبر سے
قربان ماسے نه هاوم رو!
یه کی کس باودت زانسے بو
پینی جان جانانه

هیبه مال

وکره چھوی یزدان ماهِ تابانه
ستمکه شوبان عنبرسی معو
هیده بانه دودرچی لوانسے بو
سی کس باودت زانسے بانه
هیبه زبیل چی لو نجبو وبرو
ژمه ززمان بنی چھس منده چھانه
ستمان چیپو نشه زانسے بو
تمسیل کس باودت عمر فانه
یه تسلاه وچانه قلبِ منبل اسه سعو
یوتھی چھوم

چاہ غبغب پیٔیس گوس حیرانہ
نارہ دل کرتھ قسم مار پیچانہ
مارہ میلہ طوطہ بولہ دانہ دانہ
ناگراین ہیبہ مال جانانہ
سُر گہ سندرٕ سودرکہ میلانی
زندہ نی چھو شاباش مُو دزنڈ پانی
فندہ بوز ظریفیہ رمز عاشقانہ

بہ گسَ فنت زانے بو
یارون دراسی درجستجو
بہ گسَ بادِت زانے بو
اَمّارہ چانے مارہ کرٕتھ بو
بہ گسَ بادت زانے بو
بندگی سیت زینوک آبرو
بہ گسَ بادت زانے بو

کُشتہ شدنِ ماراز دستِ سوداگرزادہ و نوحہ کردنِ ہیبہ مال در فراق وے

ہو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
برہ ژانو کھور جوانن ماہرازن
ولیکن نندرہ تس و چھنی گرانی
لان تھد سُی نہ سر چھی نندرازسر
دلتِ تس نال بکر سُن سیت مارہ
بہ کتھِ و سیرفاہ یہ کرٕتھ ہشش خوب خوابی
نہ وانی زیر تس کنہ چھو بنیہ تامت
جوان تس تہ نندر چھو کی و چھانی
دتن دم اکھ دو ماہ تہ ہتونہ پرارُن
چھوسر نن آدمن ضد پانوانی
کملس تل سر فہ سندس کانہٹہ تارُن
فٹ تس ژٹ سر درایہ تشمہ
دتن تم پان ہتو فی حجرسی ہنز
ہتن ژہرت ٹن دو انی ہیر نوی تہ
نبس ہیو کستھی رو ہیبہ مالی

ہو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ!
مہرن کھیٹری ام خواب نازن
اشارہ تستنی چھوس وزہ وانی
و چھان چھوس عدہ گومت ٹن برابر
پرُن ازہول تم لاحول واراہ
چھو از عشق و محبّت درشتابی
کرانِ دو ون دلبرن سی بڈ قیامت
نہ ہیبہ مالہ او چھان نے بچھانی
دلن آخر دُپس شہمار مارُن
یمن سرہ تہ محبّت چھینہ دانی
ہتن ژہرٹ دن کڈن شمشیر تارُن
کرانی زُن کرشمہ مہرو خشمہ
ہنانی تس سو کرنزاہ ہو سیٔن گنز
دتن تس ہیبہ مالی آلواہ ہو
شماز شام ہے گو ہیبہ مالے

ہیبہ مال

دلبر و دلدار میالوی

کری کینہ یہ مہ مرتن اسہ لانوی
بوچانی بنہ زی ہیو لوی پیمانوی
دیت بابس کری لوکہ شنانی
چھو بیلن تہ زہمن کرمژ خدانی
مہ گژھ دری حق تعالے اچان ہورن
مہ گژھی مالن مہ مالن لگم مہ سورن
بنہ می سیت تیک دن پایہ میب رنی
بوسہ ایکس بوسہ والنچ مہ اسے
مہ پیوی دن یاد لوبی مالوماجی
مہ لوبن مانگ وکس تان گہاجی

ہیبہ مال

[illegible]

موہی ہی ون دپیاہم درج پیک مہ
مہ مالی یاد وس انتھم تہ بیری
دپان آسوم مہ ملک مال تراوم
دپان آسوم مہ مارم واوہ گوپال
دپان آسوم بوکر نکھس مال وجانہ
جوانس گو تسلی دیو زدہ چھی
چھہ بہتر لے کرن انسانی سیت
چھونہ دیوی پُن انسانی جان
کرُن یتھر چھوہم جنس مدارا
کرن تس مالہ ہنزی کوم پورے
بنت چھوس آمتوی بوزس ونم کیاہ
تماشا چھوس وچھانی دُورہ دورے
دلاسا و مدارا کرتھ دپونس
وہ کیا مطلب ژہ چھوی کس چھو تہ خاوند
مہ یئی فرمادھم تی چھوی مہ برسر
مہ فرماوت کرم تیھو خانہ برپا
مہ دپوتھم پرار پرارانی ورہ گوم
سوانُن چھوم بجا فرمان چانوی
مہ نی روزکن ضا چھوم نا قبولی
دُپس مالی مہ نم دربلہ پورے
سونا گیری ہی ہی کتو سنا گوم
نمن ون مالنوی ون واتناون
مہ یامت دلبرس مقبرہ لدی بوز
دچھبُن تہ ہوشہ چھم ژج بیقراری

گُلس پٹ تھاو مکتہ کتو گیگ مہ
وَرہ واتوی مہ ہرتُمژ چھم فقیری
دپان آسوم مہ تلپا تال تراوم
لوکہ پالس تہ گردن دِژ مہ فی الحال
دپان آسم مہ نیو تھم خان ومانہ
بجائی چھس نہ کر انسان مدہ چھی
مہ گژھ جنن حیوانی سیت
چھو آخر احسن التقویم انسان
مہ کرہ ہشیار ہ زاہ دیوانہ یارا
چھہ راجہ بلہ ویرن خاصہ کوری
امس کیاہ ہوسین مہ چینم کیاہ
کرس کیاہ مالوس طالع نہ پوری
یہ گژھ ہو گرہن تہ گوون کرہ وُدن بس
پزوی وَن چھکنہ کرمژ کینہ اک بند
مہ ونتم کیاہ ونے زن یاژہ خواہر
مہ فرماوس ژہ سرفرمئی نہ حاشا
وہ حکما کرتہ مہ بیت اکیا مہ چھم کوم
مہ یُد مانگ مدا تی آسو میانوکمی
بونت راضی نہ چھس چھمنہ ملولی
مہ ناگیر ایہ نی وُن آتش سُوری
بدن وَن مہ گلوم زو مہ فنا گوم
لدس اک مقبرہ درخاک ساون
ژہ مہ بنت پرار نی کینژن دہن ورز
بوچانی چھس لگے بوپار پاری

سہ ہیہ مال مالن داتناوِن
دِنهان چھوس مالنی لوکن سٹھاہ شور
وَدان ہتوتنس وَنن ہیٔ ماجہ مالی
ژھنک ترادِت گرت دِل پارہ پارہ
دلس کوری ژہ ماجی بوز میانی
مِہ تلپا تال آسوم جان جانان
کوڈر غم بیوم وَن شادی مِہراوم
مِہ ہیہ مالہ ناگیرائی موُدم
بنت مِہ آمتوی آسوم ڈکن کوس
نظر کر خانہ مالن خانہ ماجن
یمن طالع کری کنہہ یاوری نہ
چھو مالس جہ ہند ٹاٹھن نہ درکار
لباس وُ رخت وچھو ہس دارہ کارہ
جوانن کرکھ حالی دانہ دانہ
یہ ہو ونوم یہ ہوتہ کرمہ کراوم
مِہ نِش دریاروِن آسی سالی
لڈن چھوس ناگرا بس آستانہ
دفن کرتھی دینو احوال ساروی
سمت تس مالنیو ات کرکھ انکار
وناخ کیاہ یہ چھک ہا ہیہ مالی
مسلمان دینہ آسوم ناگ ارژن
سوہندواہ ہو برہم عام آسوم
چھو خلوت تم یہ دنو مت ہیہ مالی
قبیلہ کرانو یہ بوزت گیبں ہیچا

بہودرج بلہ پوری تان بناوِن
ژہ از تامت کتوی آسک گمژ کور
ژہ ہیہ مال چھک تی ہیہ مالی
لجی ماجی دہرا آیک ڈوبارہ
مِہ بجنک تخت آسوی آبنہ وانوی
بوتت آسس وُ چھوم شہر سُمانہ
گیم ویرانی آبادمی راوم
مِہ ناگیرائی موُدم کنهنہ رودم
وہ فیرت آیسو مہ لانہ ہی آسو
کرن کیا کر مہ لانوکمہ پاٹھ گاجن
تمن کنہہ ٹاٹھنی سیتن ہری نہ
خدایس پتشر نوی بہتر چھو ہرکار
دیان چھس پن بختہ بڈ چھک ہرکنارہ
ملاقاتنک سیٹن مِہ ہیتو بہانہ
امانت ہش رچھیم تیوٚ واتناوم
وُہ دلبر وڈرنی چھو ہیہ مالی
منقش تہ خوش ایوُن عاشقانہ
مِہ دپو پالہ نہ والہ نکہ باروی
چھوتن در آورن تہ دنوامس نار
دپان تل سریہ چھک یلہ گاس نالی
گیس تس نال مہ ژرکال پرژن
نہ نالس ملامت جامہ آسوم
بظاہر چھوی مہ کفرک جامہ نالی
نہ مالے چھک ژلان نہ جائی ہیچا

سران چھک نہ وُر فراران کنهہ نندن
ازان کی آسک وُرِنہ گوو رچھ نہ بر ہمین!
سران چھی آوِرِ بنیر جانے زان بن
ازان کی آسک کنهہ حنیبان نہ رو غن
سران آسک کنهہ پتنی زود
والانی بافتاہ آسی ضبدان عود
جمع گو جانی کا بنیر زان نبی نہن
سرایکی ایلدیت زان نہ تیسن
چھو سرای کی لدیتا سابانہ نت نار
سران النعلہ تہ چھو
چھو ہی زرا لان لوانی چھی ہیوندہ زبان
چھو یاوان زرکہ بنہ ہیوندہ زلیل

ہیہ مال

بنانی ہی چھوی امن یکشنہ ودر
ناگہ بیرہ گوتس زن ہی سوزہ!
چھو ژبران ناگر ایک اندرہ نارہ!
بیمت مردوزان تہ توکی وارہ
چھو دورہ دورہ دیشانی ہیہ مال
زنانن اندری زان بچھی نار!
زلکی گوم دری کرکھی ہوانی
نہ عشقن نار لوشعلہ دوانی
یمن دوعم یاودرنار نتی
یمن دچھن کمہ نہی ازی

واره پاٹھ اشاره چھوم لولانی
چھم مهربانی پته لارس
از کرِ چھم کینه ساوه دوکه لالانی
کرنی ازنک گومه رخسار کس لالانی!
ازلی چھم کینه مهربانی پته لارس
چھم مهربانی پته لارس
وزلی جامه یم پیشم پر انی
چھم کته چھوم کیو اکی گیتھ کر انی!
واره چھوم دوه ته پوه مارس

هیه مال

کر ولِه غیب لو مهر چھم حبیس امنی
چھم مهربانی پته لارس
اتھ مته ده اتھ مهر سماس دامنی
دیر اتھ مهر سواران نیرس رانی
غمر پیو اتھ مهر نارس بیلانی
سیلمر یا تخته شاه منزلانی
وره اتھ مهر ازه نه بیسلطانی
ارمی ہیمی اسی خیلیه کتھ وارس
شنو ہیلیه یاره وده کتھ وارس منصور

بہ ہوہوتن تہ ذرمثر عاشقن چھی — دل و جان وس تہ ذرمثر عاشقن چھی
بناکہ ہیہ مالی ھی کرن ہائے — بچشمش نارہ شگل پوشہ گل آی!
وَنانی رد بروتت نارسی پچھے — ونان دلدار سی تہ یارسی چھے
گرہان کتو چھوک گرہان کتو ہیہ مالے — دزہ ون نار چھوی تتو ہیہ مالے
سعادت چھوم سعادت اورِ نم اور — مہ ژی ستین چھو دت اورِ نم اور
رَوانی چھے سہ نارس کُن یوانی — دچھن کھاورتس تھف چھی دوانی
دپانی چھک مہ ہی ہئ اتھ تراویوم — بوداین نار خود سگے اتھ تراویوم
چھوات نارس گمت گلزار ساروے — مہ دارس ہٹ عیان دلدار ساروے
دوانی ناگ ارزن نادمہ چھوم — کرن ژیر تھف تہند بیدادمہ چھوم
بہت چھوم تختسی ہٹ پادشاہا — سپاہ چھم اندانذی کرتو نگاہا
دو یود ستو چھوہا وان ہیہ مالی — بیازودی کنخوی تعالی
تمس تھف کر کری بر دو برہای ست — عزیز و یار در دل عاجزی آی
ژہنانی وٹھ چھوآخر مختصر لوز — دزانی یارسی ستین سہ دلسوز
سپُن تس ناگراس ستینی سور — سوسوراہ سورہوتس سور منصور
سپن تس مول ماجی کرانو مجنون — پوان چھوک مالیہ ہند چھو کس نون
ورہ تس وارہ دہ پہر لاز تھی دراو — اسی نش کیاہ مس پہرس بنت آو
تمنا مالنس ارمان تھاون — کدن اک شب پرانوی یاد پاون
بشادی ژایہ نارس ڈالہ بنوان — چوپروانہ چھہ شمع تس ژالہ بنوان
چومر دان در آیہ نن کنھنہ خجل آس — ونانی شہ ظریفن سوز دل آس
دنہ ون عاشقن دوی لدن چھوم — کجامر دے بدر دل دن چھوم
بجز اہل دلالن کینسہ نہ مالوی — ونن بیانوی ظریفن دی نہ والوی

غزل خواندن هیه مال

چھم مهربانی پته لارس! — ناره منزه یار چھوم ناد لایانی

مستورہ آشکار یار اُو چھانی
پانہ پنور شمعس پان زالانی
گٹ کرہ نس چھو نہ ہیٹ روزانی
بلبُل گُلنی ون چھو دیوانی
موی چھو سنہ آرام بوی ہوانی
مجنون نجدس لیلہ پرانی
بیُس لارہ پورہ تس تورہ گارانی
ملک دنیا چھوی آخر فانی
مرنہ بروٹھہ مرسی چھی زندگانی

چھم مہر بانی پتہ لارس!
مشتاق شب و روز دیدارس
چھم مہر بانی پتہ لارس
غلغلہ اُلمُت گلزارس
چھم مہر بانی پتہ لارس
حاظر تہ ناظر دیدارس
چھم مہر بانی پتہ لارس
ظرفیہ منگ تتہ لگہ کارس
چھم مہر بانی پتہ لارس

دربیانِ تاسُّف خوردن بر مُردن

مُرن آخر پتہ افسوس افسوس
مُرن گژھن ولیکن شوب در چھی
مرت یم تادہ گے تم وارہ موُدی
نون گژھن چھ چھک بروٹھہ یوانی
قیامت ہو چھین دالن سوگو آن
جوانن ہر فقیری تہ شہر گو
وَنے کیا کیاہ وُدی تس ماجہ مالے
دَنے کیا کیاہ دِسے بابن وُدی تس
سو کاکہ صاحباہ مہ کا ملاہ آسو
دِہ بارہ ماتموک در عین شادی
و داخاہ کاکہ صاحبن اک ونے بو

نمیدانم چہ روا افسوس افسوس
گژھان با آبرو گژھن لکھر چھی
مرت گی عاشقِ حق زندہ رُودی
کلس ہیڑ ار گژھن چھی دوانی
یمی نہ چھ زالانی پننُ پان!
شکر دنیا آکوی تس ہیٹ زہر گو
وَنہ سو صدر وُتلُس ہوی ہیہ مالے
دِنوک تی تس یہ ونومی کا کہ صاحبس
وَنے کیاہ مرشداہ صاحبد لاہ آسو
چھوئی زن سوختہ گو مُرت دُوکھ تہ داری
وَنے بو بُڈژہ تلزم ذکر ہو ہو

غزلِ مصنّف در فراق برادر خود

دُور رہ چانی مرہ سور گژھم دلبرو
نورِ چشمہ گاشرہ سور گژھم دلبرو

دورِ رہ چانی یارہ سورہ گژھم دلبرو
نورِ چشمہ گاشرہ سورہ گژھم دلبرو
حسنہ دلدارہ سورہ گژھم دلبرو
زالو نس لولہ نارہ سورہ گژھم دلبرو
فرقتہ منز دین سورہ گژھم دلبرو
سرِ ہیبیہ لولہ نارہ سورہ ...
سارہ بانہ ... باج
... دوارہ
جھ ... دلبرو سورہ
... ہیہ بال
درشنہ ... ژ لو ...
... غم ...
پتہ بیتہ ... لارہ ...
... گو تا ذرہ
... ماہ
سورہ گژھم دلبرو

دیہ یلہ نا داہ کہواہ دہ کتو سمکھو
مُودمتی کتہ آئی کونہ چھوم یادِ خدا ای
نیرہ تھی زاہ نو بنوی زیر لحد شنگنوی
جولہ گوموہو لنوی لا یو نہمو لو لنوی
ھی فنا دنیا فنائی بو تراہ و سناسنائی !
گوم کتو مہ کام دِل ہرت ژلوم آرام دِل
روشتھی ژلوہم و لوہوش نیو تھم ہاژلو
ہیمو سمنبرہ پو سہ کھاسی برہ بو
قبرہ اندر گُن زن چندہ چھنس مندہ چھن
کاھنہ و فادار مہ نتہ خدا یار مہ
زاگہ دنوی مونہ ژور اُستخوانن کرنہ سُور
موت کران لورہ پار موت لبران سر گزار
موت سوران ترانہ گی موت ویران خانہ گی
ضابہ چانی چنگہ تی رنگہ کو ٹھن ہنگہ گی
گیمہ در دل نیر تھی ین کتو نیو فیر تھی
بس خدا یادِ خدا یادِ حق دادِ خدا

قبرہ اک اک دت برہ سُور گر تھم دلبرہ
کونہ چھوم مونن تھرہ سُور گر تھم دلبرہ
سپر گن زیر سرہ سُور گر تھم دلبرہ
سینہ سی منز خنجرہ سُور گر تھم دلبرہ
گیمہ یم کیا بو کرہ سُور گر تھم دلبرہ
گلہ تسنزی کس کرہ سُور گر تھم دلبرہ
پوش زن گو سے برہ سُور گر تھم دلبرہ
کرہ یو گورہ گورہ سُور گر تھم دلبرہ
مارو نارو اژ درہ سُور گر تھم دلبرہ
کونہ سنا سوی سرہ سُور گر تھم دلبرہ
ڈولہ ناوان سندرہ سُور گر تھم دلبرہ
لدمتی لوران گرہ سُور گر تھم دلبرہ
کونہ چھوی عاراہ ذرہ سُور گر تھم دلبرہ
کرتھہ شنگن ہنچرہ سُور گر تھم دلبرہ
قبرہ دن ہودن لرہ سُور گر تھم دلبرہ
دل چھوژ ہانڈان شُشدرہ سُور گر تھم دلبرہ

رسیدن جماعتی از فقیران از مدینہ منوّرہ بر شمشان از زن ہیبہ مال

دو شنی یا مرت دی گو مرت چھو سلتھاہ
فدا بو تاجداران کن و بعد محتاج
چھو گوران کادجن سیتی گران بر
و چھان گی ژبا یہ ہل کنہ دُور زن ژدور
مسلمان دینہ نا گیرای سانوی
ہشر زانو تفاوت کہنہ دانہ

فقیرن ہنز چھو تان اک جماتھاہ
بہ پیشانی متن چھوی ہیبت حق
دوان چھک چوب تہ بیزار بر سر
مسلماناہ ہتوک درنار زالن
سر اسر سوی زستا پای سانو
دوشنی یم آس عاشق پاک دینہ

اتھن کت عاصہ بر سر خاصہ کبا تاج
فقیرن عیب ہا گر زاہ مہ مطلق!
گران چھک لارنہ کنہ ژلحہ نہ دُور
چھو کافر عادت کفار زالن
کرو پاکن تہ ناپاکن گمانہ
چھ الوان دنہ اس فسن از مدینہ

هتوز الن ڏپوته د دمتوي چهوي
چهو سورس نور گو مُرت نَه رُون چهو
کري زيراه سوز دلا دس فقيرو
بظاهر مرده باطن آهس زنده
کراماتاه ڙه ظاهر و جهته الحال
مبارک عاشقن ييم زنده مُودي
کروها اک پانواني ڏوره دوڙے
ڏتوک غلاه بمن کرُنهک جنازه
نمايان کنهنه ڏون قبرن نمونه
بنيمت ناگ جوراه قبرني دون
اکِس ناگس چهو هيه ماله هند ناو
هزاران صد هزاران رحمة الله [1]
مُرن گرڇه زندهي تُوه فنا کره
گرڇهن گرڇه زندني هند پاٺهه فني [2]
پُرن گرڇه اندرين غم شه ظريفن
غزل کيا دَر فنا ي يار و نوني
تيم کت چهي پهي تُل ذکر هو هو!
وَنهُون عاشقن دادوي لڏن چهوم
بجز اهل دلان کينسه نه مانوي
مُرن گرڇه [3] عاشقن هند پاٺه زنده

زدرد و سوز ساروي لڏ مثوي چهو
بمن تکفين و تدفيناه کرُن چهو!
وجود هردو ظاهر سوزل گو
وچهان گرڙه عاشقن هندر ننه زنده
مَه زاليو پان دمُرت چهو کنه اک ل وا
بظاهر مُود باطن زنده رُودي
چهراس قبره صبحس ناگه واني
جُدا ڏون گورکرهک تازه تازه
عجائب هاي حق وچه گونه گونه
دوشي تم ناره دراوي کيمبي سُون
بيس مشهور ناگي ارزنُ ناد
نثار عاشقان جويان الله!
گرامي لعل ازور کتو سنا گو
لبک بعد از فنائي زندگاني
فِرُن گرڇه غم نه ماتم شه ظريفن
بقائي حق درين اسرار و نوني
وداخاه شه ظريفن اکُ ونِي يو
کجا مرے بدرد دل وڏن چهوم
دنن ميانوي ظريفن ونه والوي
چهه عاشق حقه سندي ٹاٺه بند

غزل ظريف خان

تاخير مو کرآخر چهو مرءِ نوي | سره نوي تنه گرڇه پنوي پان
بيت فانِ سراي کينسه نو دره نوي | سُره نوي تيسه گرڇه پنوي پان

فتحنامي الکمولت وارءِ گرڇه نوي
سرمت کيپاه اسو و علاه ا فغار
زنده پانه ياءِ گرڇه ينوي پان
سرءِ نوي پيش ني گرڇه زرنوي
بنده زاه زرءِ سين لکه گرڇه بزنوي
صدا راس سونه سي لول وصلو ي پان
دل وجان و نيز گرڇه ينوي پان
سرءِ نوي کاپش ران گرڇه برنوي
هوشته حي حنه و وجهه الطوار
معبرنتي شته هنه ووجهه

هيه ال

ره روشن امن زه سند ديدار کرنوي
سرءِ نوي پنه گرڇه پنوي پان!
چل صراطنه تاره چهوم تره نوي!
کهل ره عاس پته پنه ديدار
ارزو اسوم نه ز ر ورنوي
سرءِ نوي پنه گرڇه پنوي پان
گنه مونشه گرڇه روي چانو تره نوي
ماره کره ون چهوي نفس امار
ظريفه دمه دمه دم گرڇه سرءِ نوي
سرءِ نوي پنه گرڇه پنوي پان

دربیان خاتمۂ کتاب میگوید

ولی اللہ یہ قصہ مختصر کر
وداخاہ گژھ دوان سوی زری جوانی
جوانی گنڈہ ناوان دل بدلدار
جوانی یوسفِ کنعان تو بود
چھ برتر از ھمہ قدر جوانی
خرابی مہ ہیم افسوس افسوس
چھو افسوساہ نپن ہٲوی سرت نہ
گرہن کتو کیا سنا کر کتو سنا آی
ئے دنیا کرن گئے دین ضایا
کہ ہستم ماندہ در بے برگ و سازی
بہ پیشیم منزل دشوار و مشکل
خداوندا کریما کر عنایت
وفائی این رسالہ عشق آموز
نمودہ فارسی در عشق آئین
بود این داستان عشق اخبار
قلم از شوق شاید راند این را
نماید سینۂ عشاق گلشن
تہ جاہ سال این مرقومہ خوب

وداخاہ نہ وداخاہ آخرس پر
جوانی چھئے عجائب وقنہ ناوان
جوانی ژھنڈ ناوان عشقنوی نار
وداخاہ دن دوبارہ وٲرہ وٲرہ
چھو افسوساہ نہ دوبارہ یوانی
ولی اللہ صد افسوس افسوس
بہ زرت حاصل کرن گژھ ہوتی کرت نہ
چھو افسوساہ پرن کیاگی ونانی
خدایا پاپی سانوی کر خدایا
نگشتم مائلِ افکار و اذکار

تاریخ طبع از محمد حسن وفائی کاؔ

بود مسرِ عاشقان را بہجت اندوز
لباس کاشمیری بار دیگر
ہیہ مال ناگرائی عاشق زار
ز نظمِ دلکشِ این عشق خیزد

تمام شد ہیہ مال ولی اللہ متو

فراقاہ در فراق زندگانی
جوانی در فسانہ انہ ناوان
جوانی راحت و ریحان تو بود
کیتو چھوک متہ میانی لوکہ چارہ
جوانی را ورم افسوس افسوس
چھو واین لو وایان حلتک گوس
چھو افسوساہ بنیو کیا ناگہان راہی
خرن ستین مُرن پاکس فنانی
دریغا شد جوانی ھم ببازی
زنجت واژگون ہستم نگونسار
ندارم جز گنہ در دست حاصل
بسوئی راہ خود فرما ہدایت
تحسین مولوی مفتی صدرالدین
ولی اللہ متو۔ داد از سمر
ز درد و سوز باید خواند این را
دلِ عشاق با او بس اویزد
زداید غم ز دل ہا دیدہ روشن
بگفتا ہاتفی محمود مرغوب ۱۳۵۷

ہر قسم کی سستی اور بارعایت کتابیں ملنے کا پتہ
غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج رنبیر گنجبازار سری نگر کشمیر

SRI PRATAP COLLEGE LIBRARY
SRINAGAR (Kashmir)

DATE LOANED

Class No. ______________ *Book No.* ______________

Acc. No. ______________

This book may be kept for **14 days.** An over-due charge will be levied at the rate of **10 Paise** for each day the book is kept over-time.

891.441 M91H

S.P. College Library,

SRINAGAR

DATE LOANED

A fine of **one anna** will be charged for each day the book is kept overtime.

16628

SRI PRATAP COLLEGE LIBRARY
SRINAGAR (Kashmir)

DATE LOANED

Class No. ____________ *Book No.* ____________

Acc. No. ____________

This book may be kept for **14 days.** An over - due charge will be levied at the rate of **10 Paise** for each day the book is kept over - time.

SRI PRATAP COLLEGE LIBRARY, SRINAGAR.

bers of College Staff can borrow a time and these for one